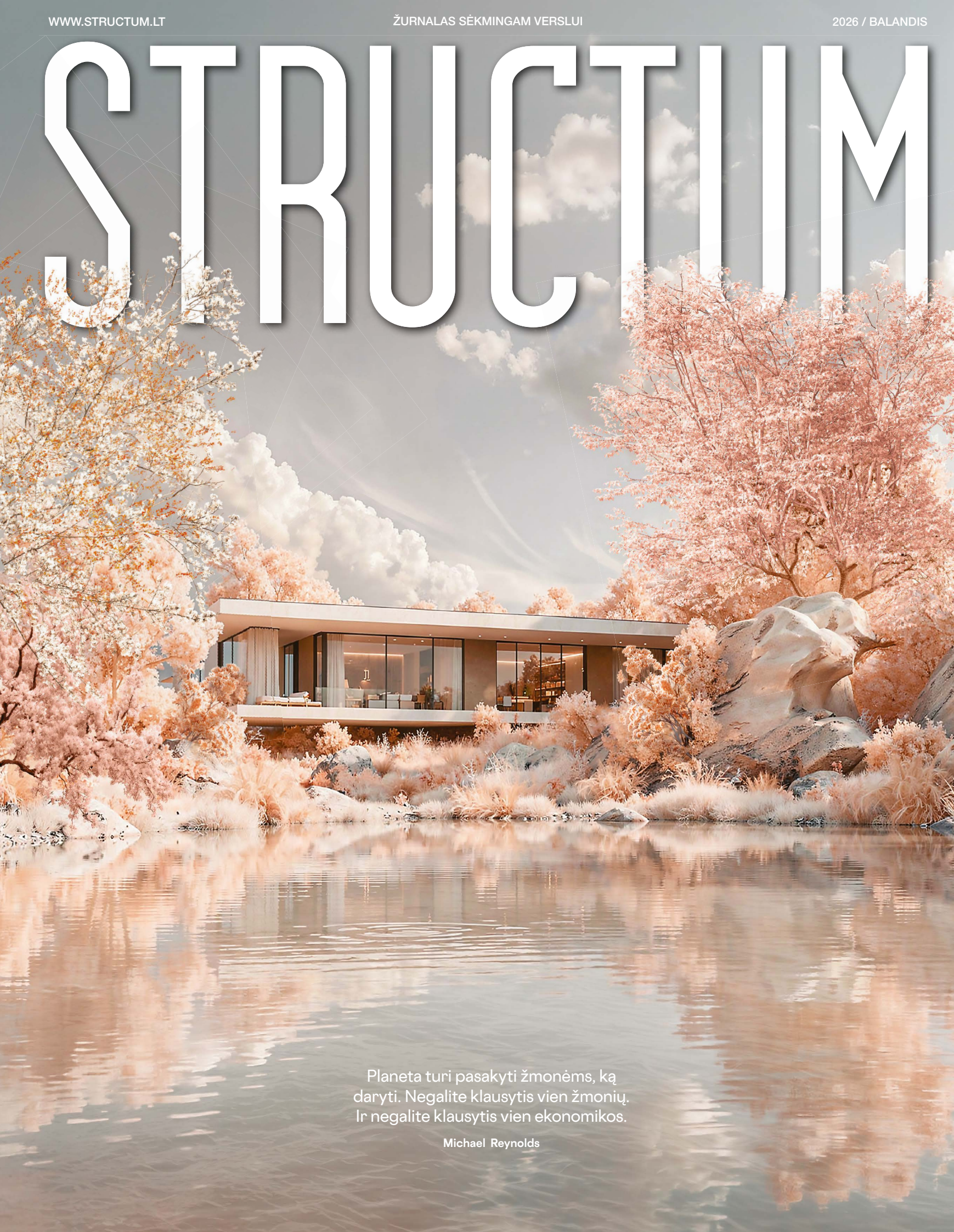

STRUCTUM

Planeta turi pasakyti žmonėms, ką daryti. Negalite klausytis vien žmonių. Ir negalite klausytis vien ekonomikos.

Michael Reynolds

NAUJIENA

Geberit CleanLine30 dušo latakų grotelės

Nepriekaištinga švara akimirksniu

↑ NĖRA PASLĖPTŲ ERTMIŲ, TODĖL
SUMAŽĖJA NEŠVARUMŲ IR
BAKTERIJŲ SANKAUPŲ

↑ KLASIKINIS ŠLIFUOTAS
NERŪDIJANTIS PLIENAS
ARBA MADINGA JUODA
SPALVA

↑ MINIMALISTINĖS DUŠO
LATAKO GROTELĖS
ELEGANTIŠKAI ĮSILIEJA Į
BET KOKIĄ DUŠO ZONĄ –
MONTUOJAMOS TIEK PRIE
SIENOS, TIEK CENTRE

↑ VIENU PASPAUDIMU IŠIMAMA
NEŠVARUMŲ GAUDYKLĖ
UŽTIKRINA YPAČ LENGVĄ VALYMĄ

↑ SU GRINDIMIS LYGI DUŠO ERDVĖ

DEXTERA

įsileisk saulės kiek nori

NAUJIENA

Markizė TERREA K55

– kai terasa tampa
vientisa šiuolaikinės
architektūros dalimi!

DIZAINAS

Modernus formų derinys leidžia markizei harmoningai įsilieti į įvairią architektūrą.

APŠVIETIMAS

Integruotas LED apšvietimas veikia net suskleidus markizę ir kuria jaukią atmosferą.

VALDYMAS

Automatinis valdymas užtikrina paprastą, patogų ir kasdienį markizės naudojimą.

VOKIŠKA KOKYBĖ

Tvirta konstrukcija ir platus spalvų pasirinkimas užtikrina ilgą amžių, individualų sprendimą.

☎ 0 800 00013   🖱 www.dextera.lt   📍 Dirbame visoje Lietuvoje

Dekoratyvinė kolekcija 26+

BRINKS

6

**DUNTON HOT SPRINGS:
UNIKALUS ISTORIJS ATSPINDYS**

31 KONKURSAI
NAMAS X

50 STATYBŲ
TECHNOLOGIJOS IR
MIESTŲ EVOLIUCIJA

54 IŠMANUSIS
MIESTAS 12

64 NAUJAS GYVENIMAS
ANT SENŲ PAMATŲ

82 STUDIJA LAPE:
NAMAI KAIP ŠEIMININKŲ
ATSPINDYS

94 YCL PROJEKTAI:
MIESTE IR PRIE EŽERO

110 TICHÉ VANDENS
NAMAI IŠSKIRTINIS NE TIK
ŠIAULIŲ REGIONE

122 FOREST GATE:
IR MIESTO DINAMIKA, IR
GAMTOS RAMYBĖ

18

**DUNTON HOT SPRINGS: UNIKALUS
ISTORIJS ATSPINDYS**

8

**TVARŪS SPRENDIMAI, TIESIOGIAI SUSIJĘ
SU MŪSŲ GYVENIMO TRUKME**

124 DIRBTINIS
INTELEKTAS
KEIČIA INTERJERO
KŪRYBĄ

130 PAGIRIŲ
KULTŪROS CENTRAS
BURIA BENDRUOMENĘ

138 FK TRANSINVEST
STADIONAS: PERGALĖMS
IR PRAMOGOMS

142 PASAULYJE TOP 6

Elektroninę žurnalo versiją skaitykite
www.structum.lt

Perspausdinti straipsniai ir iliustracijos be leidėjo sutikimo griežtai draudžiama. Redakcija neatsako už reklaminių skelbimų turinį ir kalbą, taip pat už užsakovo pateiktų nuotraukų autorių.

Reklaminiai tekstai žurnale yra žymimi *Structum info*.

LEIDĖJAS
UAB „Structum projektai“,
A. Juozapavičiaus g. 9A-68, LT-09311 Vilnius,
+370 5 208 03 35; +370 620 55 199
administracija@structum.lt

DIREKTORĖ
Ignė Dutova
info@structum.lt

VYR. REDAKTORĖ
Rosita Rastauskienė
rosita@structum.lt

VYR. DIZAINERĖ
Anželika Jalmokaitė
dizainerne@structum.lt

VYR. REDAKTORĖS PAVADUOTOJA
Neda Žvybienė
neda@structum.lt

TEMŲ AUTORĖS
Violeta Bartaškaitė
Akvilė Lesauskaitė-Hu
Laura Kanopė
Rūta Averkienė
Lina Jankus

STRUCTUM.LT REDAKTORĖ
Agata Stupakova

NUOTRAUKŲ ŠALTINIAI
Adobe stock, Freepick

VIRŠELYJE PANAUDOTOS
Freepick iliustracijos

PARDAVIMŲ VADOVĖ
Audronė Dausevičienė
+370 610 04 066
audrone@structum.lt

FINANSININKAS
Marijus Guoga

**„STRUCTUM“ PROJEKTŲ
VADOVĖ**
Laura Jakavičienė

© UAB „STRUCTUM projektai“, 2026
© STRUCTUM, 2026

TECE

STRUCTUM
SHOWROOM

TECEdrainway

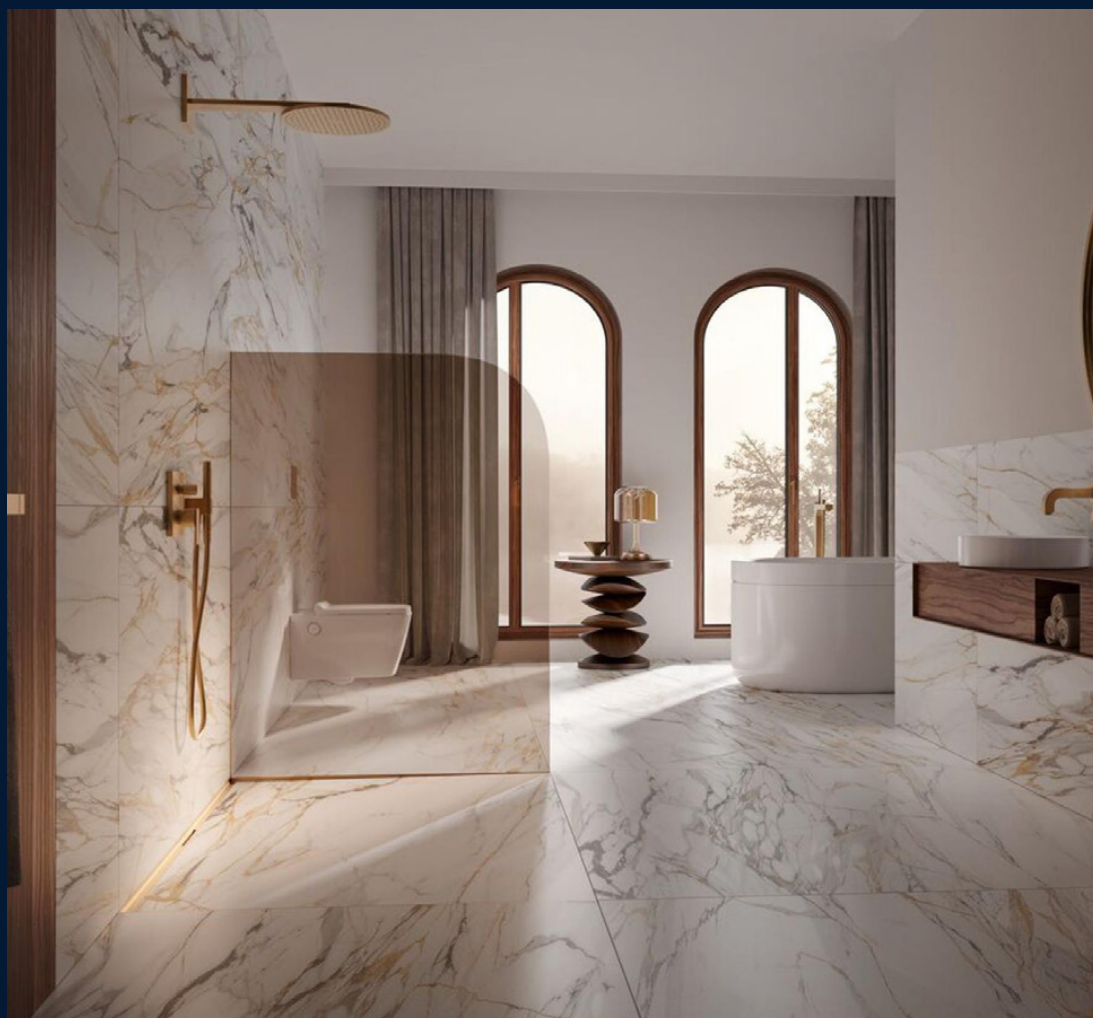
Dušo latakas

Kurkite savo namus su
daiktais iš geriausiųjų
kategorijos

Lietuvoje
30
metų

GOLD
AWARD
2025

EKSPOZICIJA VYKS GEGUŽĖS 11 – BIRŽELIO 5 DIENOMIS

close to you

MICHAELAS REYNOLDSAS: LEGENDINIS TVARUMO GENIJUS

BIOTEKTŪROS
PRADININKAS
**MICHAELAS
REYNOLDSAS** JAU
ŠEŠTĄ DEŠIMTMETĮ
PERMĀSTO
ARCHITEKTŪRĄ. PER
TĄ LAIKĄ JIS BUVO
TAPĘS PAJUOKOS
OBJEKTU, TAMPOMAS
PO TEISMUS, NETEKO
ARCHITEKTO
LICENCIJOS, O
GYDYTOJAI LIEPĖ JAM
NUSIPIRKTI KARŠTĄ.
TAČIAU MICHAELAS
NIEKADA NENUSTOJO
STATYTI. „MAN REIKIA
DAR DEŠIMTIES
METŲ SUMAIŠČIAI
KELTI“, - ŠYPSOSI
JIS, DUODAMAS
INTERVIU „STRUCTUM“
IŠ SAVO NAMŲ
TAOSE NAUJOJOJE
MEKSIKOJE (JAV).

*** Lina Jankus

1990-aisiais, po kelerius metus trukusių teisinių ginčų su klientais, Naujosios Meksikos architektų taryba atėmė iš M. Reynoldso licenciją. Tačiau jis ir be oficialių leidimų toliau statė namus, tuo pat metu atkakliai siekdamas įtikinti Naujosios Meksikos įstatymų leidėjus suteikti specialų teisinį statusą eksperimentinei, tvariai architektūrai - kad būtų galima statyti nestandartiniais metodais, nesiliekant įprastų statybos normų. 2007 m. toks įstatymas pagaliau buvo priimtas, ir jis atgavo architekto licenciją.

Tais pačiais metais M. Reynoldso istorija iš architektūros paraščių buvo perkelta į kino ekraną. Dokumentiniame filme „Garbage Warrior“ jis vaizduojamas kaip užsispyręs maištininkas, daugybę metų kovojantis su statybų reglamentais, profesiniu menkinimu ir institucijomis, kurios jo idėjas laiko absurdiškoms. Kaip nesustabdomas ekscentriškas vizionierius. Būtent ši savybė, regis, ir pavertė jį legendine figūra tarp tvarumo judėjimo pionierių.

IDĖJA, PLĖTOJAMA BEVEIK 60 METŲ

M. Reynoldso pažiūroms didelę įtaką padarė tėvas. Jų namai buvo pilni tuščių butelių, skardinių, stiklainių ir kitokių šiukšlių, tačiau apsukrus vyras niekada nieko neišmesdavo - viskam rasdavo naują paskirtį. Tėvas įdiegė M. Reynoldsui mąstymo principą. Architektūros mokykla davė profesinius įrankius.

1969 m. M. Reynoldsas baigė Sinsinacnio universiteto Architektūros katedrą. Tuo metu architektūros pasaulis liaupsino naujas medžiagas, technolo-

ginę pažangą ir profesionalams priimtinas formas. Tačiau M. Reynoldsą nuo pat pradžių domino ne tai, kas nauja, o tai, kas išmetama. Todėl baigęs studijas jis neskubėjo eiti tradiciniu architekto keliu - jį traukė Naujosios Meksikos dykuma. Architektas išvyko į Taosą - daugiau nei 2000 m aukštyje esantį miestelį, kuriame jau tada telkėsi netradicinė bendruomenė: menininkai, filosofai, alternatyvaus gyvenimo ieškotojai. Kentukio lygumose užaugęs architektas Taoso raudono molio ir saulės erdvėje rado tai, ko universitetai nemoko.

1971 m. žurnale „Architectural Record“ pasirodė pirmasis M. Reynoldso darbas. 1972-aisiais Taoso apylinkėse iškilo neregėtas statinys - vadinamasis „Nykščio namas“ (*Thumb House*) iš alaus skardinių blokų sumūrytomis sienomis. Vieną bloką sudarė 10 skardinių, suveržtų viela, šie blokai buvo dedami kaip mūras ir tinkuojami. (1973 m. architektas šį statybinį bloką užpatentavo, tačiau beveik iš karto suprato, kad patentas yra tik laiko gaišatis, todėl tai buvo ir liko vienintelis jo patentas.)

Profesinė bendruomenė reagavo griežtai. Kaltino M. Reynoldsą darant gėdą architektūrai, tačiau jis nepasidavė ir statė toliau. Per 1976-1986 m. Taoso dykumoje išdygo visa M. Reynoldso prototipų serija, vėliau pavadinta „Pilių kompleksu“ (*Castle Compound*). Būtent čia jis kaip pagrindinius konstrukcinius elementus nuosekliai pradėjo naudoti automobilių padangas, stiklinius butelius ir suspaustą

žemę. Taip pamažu susiformavo žemėlaivių (*Earthship*) – autonominių pastatų, kurie patys gamina energiją, surenka vandenį ir tvarko nuotekas, – koncepcija. Beje, Nykščio namas stovi iki šiol.

Įkūręs bendrovę „Earthship Biotechnology“, Reynoldsas nuosekliai tobulina tai, ką vadina biotektūra, – architektūrą, veikiančią kaip savarankiškas organizmas. Jo pastatuose sujungiami šeši pagrindiniai veiksniai: šiluminė masė ir pasyvus saulės šildymas, atsinaujinančių išteklių energijos gamyba, lietaus vandens surinkimas, uždaro ciklo nuotekų tvarkymas, maisto produktų auginimas pastato viduje ir natūralių bei perdirbtų medžiagų naudojimas. Pati idėja paprasta. Jai įgyvendinti prireikė viso profesinio gyvenimo. „Man reikia dar dešimties metų sumaišičiai kelti“, – šypsosi M. Reynoldsas.

ARCHITEKTŪRA - KAIP ATSAKAS, NE STILIUS

Savo žemėlaivio idėją M. Reynoldsas kūrė pamažu, tiesiogiai reaguodamas į tai, kas vyksta pasaulyje.

Pirmojo elemento – alaus skardinės – idėja šovė žiūrint žinias apie perpildytus sąvartynus ir augančius pakuočių kalnus. M. Reynoldsas sumojo, kad galėtų šią problemą išspręsti pasiūlydamas architektūrą. Gal šiukšlės galėtų tapti statybine medžiaga?

„Sakome, kad nenorime iškirsti visų medžių, tačiau vis tiek juos kertame, kad pastatytume namus iš pagalių, kurie vėliau sudega per gaisrus“, – paaiškina M. Reynoldsas savo eksperimentus su alaus skardinių blokais.

Vėliau architektas atrado padangas. Statybos mokslas vis daugiau dėmesio skyrė šiluminei masei, susidarantiems tankiems medžiagoms sugeriant šilumą, ją kaupiant ir pamažu

* Earthship Biotechnology nuotr.

atiduodant. M. Reynoldsas sumąstė, kad kietai žemės prigrūstos padangos tai darytų ypač efektyviai. Rezultatas – metro storio siena, veikianti kaip šilumos baterija. „Visas namas tampa termosu“, – įvertina architektas.

Nuo to momento žemėlaivio idėja buvo plėtojama reaguojant į krizes.

Pradėjo stigti vandens – buvo suformuota uždaro ciklo vandens sistema. Lietaus vanduo nuo stogo nukreipiamas į cisternas, filtruojamas ir naudojamas buityje – plauti, skalbti ir prausintis. Panaudotas vanduo iš praustuvų ir dušo (vadinamasis pilkasis vanduo) bėga į vidinį šiltnamį ir teka tarp augalų lysvių. Augalai ir dirvožemis veikia kaip natūralus filtras: vanduo išvalo-

mas ir kartu panaudojamas maisto produktams augini. Iš šiltnamio tas pats vanduo dar kartą panaudojamas – nukreipiamas į tualetą bakelį. Tik po šio etapo jis tampa juoduoju vandeniu ir keliauja į išorinę biologinio valymo zoną, kur yra galutinai išskaidomas.

Ištikus energijos krizei atsirado saulės moduliai ir mažos vėjo turbinos. Taip pamažu žemėlaivis virto sistema, kurioje vandeniu, šiluma, energija ir net maisto produktais aprūpina pats pastatas. Stebėdamas, kaip pastaraisiais metais tornadai, uraganai ir miškų gaisrai naikina ištisus rajonus, M. Reynoldsas sukūrė naują žemėlaivio modelį – „Prieglobstį“ (*The Refuge*), atsparų gaisrams, uraganams ir žemės drebėjimams.

TVARUMO KAINA

Natūraliai kyla klausimas, kiek toks namas kainuoja. M. Reynoldsas atsako paprastai: „Maždaug tiek pat, kiek įprastas namas. Skirtumas tik tas, kad jame gyvendamas nebemoki komunalinių mokesčių.“

Šiuo metu paprastesnių žemėlaivių modelių, kaip „Prieglobstis“, statybos išlaidos siekia apie 350, sudėtingesnių – apie 400 JAV dolerių už kvadratinę pėdą. Profesionaliai pastatytas dviaukštis dviejų miegamųjų namas su visa autonominė infrastruktūra kainuoja 300–600 tūkst. JAV dolerių. Tai nėra pigu. Tačiau nuomonę keičia kontekstas.

Viso pastato medžiagų – padangų, butelių, žemės – kaina kone simbolinė: 500–3000 JAV dolerių. Daugiausia išleidžiama saulės elektrinei ir vandens uždaro ciklo sistemai: 10–50 tūkst. JAV dolerių priklausomai nuo pajėgumo. Beje, visas sistemas, pritaikytas Europai, galima užsisakyti iš „Earthship Biotechnology“ tinklalapio.

Žemėlaivis statomas rankomis, vietoje, netaikant standartizuotų pramoninių metodų, tad kainą lemia ne medžiagos, o laikas. Tie, kurie stato patys, išlaidas sumažina kelis kartus. Statant žemėlaivį savarankiškai, sąmatą galima sumažinti iki 50–150 tūkst. JAV dolerių. Kai kurių pasaulyje egzistuojančių žemėlaivių

statybos kaina neviršijo nė 10 tūkst. JAV dolerių.

Gyvenant įprastame name kas mėnesį reikia mokėti už elektrą, šildymą, vandenį. Žemėlaivijoje šios išlaidos smarkiai sumažėja arba visiškai išnyksta. Lieka tik filtrų, lengvos priežiūros, periodiško akumuliatorių keitimo kaštai. Kitaip tariant, pasirinkus žemėlaivį daugiausia investicijų reikia pradžioje, vėliau toks namas kainuoja gerokai mažiau nei įprastas būstas.

GROŽIS DĖL IŠGYVENIMO

M. Reynoldsui žemėlaivis nėra vien techninis sprendimas – jo koncepcija grįsta aiškia estetikos logika. Kadaise architektas sprendė dilemą, kokias studijas rinktis – meno ar architektūros, – tačiau galiausiai priėjo išvadą, kad menas ne toks prasmingas. Prasmė M. Reynoldsui iki šiol svarbi, todėl grožis jo pastatuose nėra atsitiktinis – jį reikia pelnyti.

„Grožiu reikia rūpintis tada, kai laivas jau plaukia. Jei jis išplaukia į jūrą ir nuskęsta, visiškai nesvarbu, koks buvo – gražus ar bjaurus. Jei daiktas yra gražus ir kartu tavimi rūpinasi – tai nuostabu. Ar aš įdedu į jį savo grožį, ar ne – jis vis tiek gražus, jei puošia Žemę ir rūpinasi žmonėmis“, – teigia M. Reynoldsas.

Žemėlaiviai šį principą įkūnija tiesiogiai. Storos padangų sienos iš vi-

daus tinkuojamos moliu ir dažnai paliekamos šiek tiek nelygios – kad būtų matomas rankų darbas. Stiklinių butelių, iš kurių kartu su skardinėmis formuojamos pertvaros, dugnai įleidžiami į tinką eilėmis: dienos metu žali, rudi ar mėlyni stiklo skrituliai praleidžia šviesą tarsi mažos vitražo dalys, o vakare tampa dekoratyviu paviršiumi. Vidaus erdvėse daug lenktų sienų, apvalintų kampų, nišų. Suolai, lentynos, lovų pagrindai formuojami iš to paties molio. Taip baldai tampa pastato dalimi.

Pietinėje pusėje suprojektuotas ilgas stiklinis fasadas, už jo įrengtas vidinis šiltnamio žolelėms, daržovėms, net bananams ar citrusiniams vaisiams auginti. Tamsaus betono, plytų ar kitų natūralių medžiagų grindys kaupia šilumą. Langai įgilinti, kad vasarą neperkaistų, o žiemą įleistų kuo daugiau saulės. Tinkamas patalpų mikroklimatas palaikomas per vamzdžius, įleistus į žemę, – iš jų sklindantis oras vėsina erdvę, kol sušilęs pakyla ir pro stoglangius išeina į lauką.

„Nėra sudėtingų sistemų. Tik fizika“, – sako architektas.

Žemėlaivių interjerai – tai ne „švarus“ minimalizmas: čia vyrauja tekstūruoti paviršiai, šiek tiek kreivos sienos, matomos naudotos medžiagos. Tačiau būtent dėl to šiems namams būdingas aiškus estetiškas braižas: ne forma čia griežia pirmuoju smuiku, o

medžiagos, šviesa ir erdvė, veikiančios kaip vienas organizmas.

BERGENO EKSPERIMENTAS

2008 m. M. Reynoldsas semestrą dėstė Bergeno architektūros mokykloje Norvegijoje. Studentai ir dėstytojai žavėjosi architekto idėjomis, tačiau abejojo, kad jo žemėlaivis galėtų būti visiškai pritaikomas šaltame klimate, kur saulė reta viešnia.

Užuot ginčijęsis, M. Reynoldsas mokykloje pastatė mažą, sandarią, šiaudais apšiltintą patalpą – iš esmės kontroliuojamo mikroklimato erdvę. Tada pakvietė 16 žmonių – studentų, dėstytojų, tarybos narių, – kad parodytų jiems, koks yra izoliacijos, šiluminės masės ir vidaus šilumos santykis.

„Iš pradžių jie buvo skeptiški, – prisimena M. Reynoldsas. – Tokie išdidūs universiteto žmonės.“

Jis pradėjo aiškinti. Pilstė vyną. Po 10 minučių parodė į termometrą. Temperatūra buvo pakilusi vienu laipsniu. Po penkių minučių – dar vienu.

„Maždaug po 20 minučių temperatūra buvo pakilusi 12 laipsnių, – pasakoja architektas. – Vien nuo 16 žmonių kūno šilumos.“

Žmonių reakcijos mainėsi kartu su patalpos temperatūra. Skeptiškumą pakeitė juokas, o vėliau atėjo supratimas.

Demonstracija buvo paprasta, tačiau jos principas – fundamentalus:

gerai izoliuotoje erdvėje nereikia gaminti daug šilumos – ją reikia tik išlaikyti. Šiluminė masė ją sukaučia. Izoliacija neleidžia jai pabėgti. Kartu jos veikia kaip uždara sistema – kaip termosas.

Tačiau tai nereiškia, kad žemėlaviv visiškai priklauso nuo saulės ar klimato. Tai reiškia, kad jis sumažina energijos poreikį iki tokio lygio, kai net minimalūs šilumos šaltiniai – kūno šiluma, valgio ruošimas, žvakė – tampa reikšmingi.

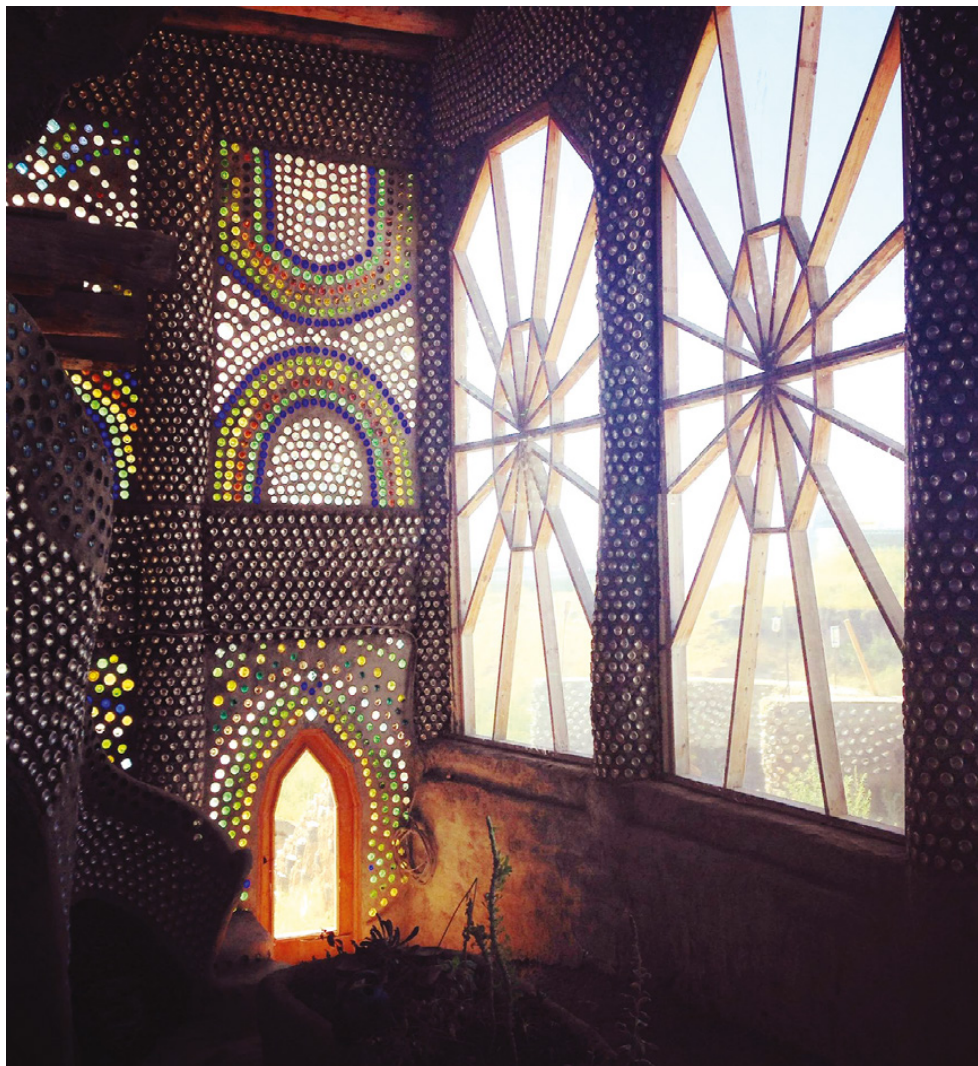
„Kažkas kartą pasakė: jei norite sušildyti žemėlaviv – išsikepkite sausainių. Kitas teigė, kad žemėlaviv gali apšildyti žvakė, – pasakoja žemėlavivų gyventojų įspūdžius Reynoldsas ir priduria: – Tokiam pastatui dėl jo masės net ir tada, kai saulės nėra, reikia labai mažai papildomos šilumos. Įsivaizduokite, kad Jūsų kūnas yra vandens maišas. Apsirenkite pūkinę striukę ir pavalgykite – kūnas gamins energiją, kuri negalės išeiti per tą striukę. Kūnas ir pūkinė striukė kartu veikia kaip žemėlavivis.“

SISTEMA, VEIKIANTI IR BE AUTORIAUS

M. Reynoldsso įmonė „Earthship Biotecture“ dirbo nelaimių zonoje visame pasaulyje – Hondūre po uragano Mičo (*Mitch*), Indijoje po 2004 m. cunamio, taip pat po stichinių reiškinių Haityje, Nepale, Filipinuose. M. Reynoldsas ir vienas yra įgyvendinęs projektų įvairiuose regionuose – nuo Velykų salos ir Galapagų iki Japonijos, Kinijos ir Naujosios Zelandijos. Tačiau jo įtaka gerokai pranoksta fizinį buvimą.

Internete lengvai prieinami jo informaciniai šaltiniai – knygos, programos, brėžiniai, kursai – suteikia galimybę sistemai plisti be tiesioginės priežiūros. Statytojai Pietų Amerikoje dirba atsivertę jo leidinius. Neformalių sekėjų tinklą jau susiformavo Europoje – Portugalijoje, Vokietijoje, Rumunijoje. Vienas australų architektas atvyko į Taosą, mokėsi akademijoje ir dabar projektuoja bei parduoda žemėlavivus kaip savarankišką verslą – be M. Reynoldsso vardo, tačiau pagal jo principus. Žemėlavivai šiandien statomi visuose šešiuose žemynuose – nuo Nyderlandų iki Siera Leonės, nuo Australijos iki Jungtinės Karalystės.

M. Reynoldsas niekada nesiekė kontroliuoti. „Visame pasaulyje yra

žmonių, kurie moko mano metodo, – sako jis. – Mes jiems netrukdomė. Nenorime, kad idėjos kam nors priklausytų.“ Architektui svarbu ne autorystė, o rezultatas: kad pastatai iš žemės ir gumos atsirastų visur ir taip po truputį keistų pasaulį.

TRADICIJA - DOGMOS PUSSESERĖ

Lietuva turi molio ir šiaudų statybos tradiciją, gerokai senesnę už „Earthship Biotecture“, ir augantį ekokaimų tinklą – tarp jų Kardokus su dvylikos šeimų bendruomene ir šiaudinio molio gamtos mokykla. Visa tai veikia jau ne vienus metus.

M. Reynoldsui tai pasirodo įdomu, tačiau netrukus jis palyginti tiesmukai grįžta prie esmės: „Molio ir šiaudų namo sienos gali būti beveik tokios pat storos kaip molio plytų. Apšiltinkite iš lauko – ir turėsite žemėlavivą.“

Tačiau, jo manymu, vien to apsireiboti nereiškia: „Kvaila nenaudoti padangų, nes molio ir šiaudų mūras gali suskilti, pavyzdžiui, sėdant gruntu, o guma, sutvirtinta plieniniais strypais, tarnauja amžinai. Padangų

siena nesutrūkinės, nes ji guminė ir elastinga.“

O kaipgi padangų cheminė tarša? Pasak M. Reynoldsso, to visur ir visada kas nors paklausia. Architektas atsako remdamasis fiziku, kuris nusprendė atlikti formalų tyrimą.

Fiziko išvada buvo tokia: padangos, kuriomis nuvažiuojama apie 16 tūkst. km, tampa chemiškai inertiškos. Be to, naudojamos namui statyti, jos yra užtinkuojamos sienoje. „Taigi, gyventi žemėlavivje yra maždaug taip pat pavojinga kaip valgyti sumuštinį su žemės riešutų sviestu ir uogiene“, – padarė išvadą fizikas ir pridūrė: šiuolaikinis namas su poliesterio gaminiais, laminatu, kilimine danga ir sintetinėmis užuolaidomis išskiria gerokai daugiau cheminių medžiagų nei panaudotos padangos, įmūrytos sienoje.

Antrindamas fizikui, M. Reynoldsas prisimena atvejį Kolorade, kai vienas klientas turėjo raštu prisiimti atsakomybę, kad jo naujajame namelyje su ratais dėl skleidžiamų cheminių medžiagų garų pusę metų nebus nei kūdikių, nei vyresnio amžiaus žmonių.

„Padangos turi stigmą, – sako architektas, – jos yra šiukšlės. Plastiką ir laminatą – tokios pat šiukšlės, tik stigmą neturi, nes tai naudinga verslui. Tradicija yra dogmos puseserė. Žmonės laikosi tradicijos net skęsdami jūroje. Tačiau tradicija yra praeitis. Ji graži, ji kultūringa, bet ar ji mumis pasirūpins šiame keistame, nuolat besikeičiančiame pasaulyje, kurį patys susikūrėme?“

PRIEINAMAS „PRIEGLOBSTIS“

Prieš šešerius metus M. Reynoldsui buvo diagnozuotas ketvirtosios stadijos prostatos vėžys. Architektas be jokio kartėlio apžvelgia savo ankstesnį gyvenimą: kepsnys, šoninė, alkoholis ir darbas iki sąmonės netekimo. Taip pat paprastai jis kalba ir apie tai, kaip gyvenimas pasikeitė: tapo fiziškai aktyvesnis, radikaliai pakito mityba. Jokios chemoterapijos, jokios radioterapijos. „Kol kas tai mane laiko, – sako M. Reynoldsas. – Bet kas žino, kiek ilgai.“

Šiame etape atsirado ir „Prieglobstis“ – naujusias M. Reynoldso

modelis, kurį jo komanda pristato kaip kol kas paprasčiausią ir ekonomiškiausią žemėlaivio versiją. Tai koncentruota sistema: paprastesnė, pigesnė, aiškesnė konstrukcija. Pasak architekto, tai jo beveik 60 metų eksperimentų „Model T“: paprastesnė, prieinamesnė ir lengviau pakartojama žemėlaivio versija. („Model T“ Henry Fordas pavadino savo 1908 m. išleistą automobilį, kuris pakeitė pasaulį ne savo sudėtingumu, o priešingai – paprastumu ir prieinamumu. Jis nebuvo nei tobuliausias, nei gražiausias, bet veikė ir tiko gaminti masiškai. Tai buvo pirmasis modelis, kurį galėjo sau leisti vidutinis amerikietis.)

„Prieglobstis“, baigtas 2024 m. kovą, buvo sumanytas ne kaip demonstracija, o kaip atsakas į dabartinę realybę. Šis autonomiškas būstas, galintis veikti be infrastruktūros, yra pritaikomas prie skirtingų klimato sąlygų. Jis atsparus ugniai, tornadams, kitiems ekstremaliems gamtos reiškiniams. Storos, iš žemės ir padangų suformuotos sienos

nedega, visoje konstrukcijoje nėra lengvai užsiliepsnojančių elementų, o įgilintas tūris ir masė padeda atlaikyti temperatūros svyravimus bei vėjo apkrovas.

Žemėlaivio pavadinimo ir savo diagnozės ryšio M. Reynoldsas tiesiogiai nepatvirtina, tačiau atsakymas skamba architektūriškai. Jis patituoja britų ekonomistą Ernstą Friedrichą Schumacherį: „Gyvenk paprastai, kad kiti galėtų tiesiog gyventi.“

Svarstydamas, kodėl jo beveik šešis dešimtmečius tobulinama technologija vis dar nepakeitė pasaulio, M. Reynoldsas papasakoja istoriją apie bananmedį, augusį jo žemėlaivyje, – pusantro metro aukščio, storu kamienu. Architektas pastatė medį toliau nuo pietinės stiklinės sienos ir tiesiog paliko. Per kelias savaites bananas pasviro saulės link. Per kelis mėnesius – ir visiškai palinko.

„Jeigu būčiau bandęs bananmedį pats palinkti – būtų lūžęs. Jis turėjo palinkti pats. Taip pat veikia ir žmonių dogmatizmas. Negalite jų priversti

pasikeisti. Jie turi po truputį suprasti naujoves ir po truputį jas įsileisti į savo gyvenimą. Žmonija turi pamažu linkti šviesos link, – sako M. Reynoldsas. – Pirmiausia žmonės turi žinoti, kad šviesa apskritai egzistuoja. Kai kurie to nė nežino. Bet jūs parodote šviesą – ir jie pamažu į ją pasvyra.“

Jis tai praktiškai sprendžia per „Airbnb“ platformą – keletą žemėlaivių nuomoja nakvynei. Svečiai atvyksta, kai lauke minusas, įeina į vidų, nusivelka paltus ir klausia, kur šildymo sistema.

„Aš sakau: pats namas yra šildymo sistema. Ir man daugiau nieko sakyti nebereikia. Jie atsuka čiaupą – vanduo, nukritęs ant stogo lietumi, atiteka jiems į rankas, ir jie pamato visas sistemas, veikiančias drauge. Man nereikia kalbėti. Pakanka žmogų vienai nakčiai įleisti į žemėlaivį. Beveik visada išgirstu tokią pat nuostabą: „Aš nežinojau, kad taip įmanoma. Ačiū, kad parodėte. Aš irgi tokio noriu“, – juokiasi architektas.

AR GALI ŽEMĖLAIVIS BŪTI KAIP SODYBA?

Kalba vėl pasisuka apie Lietuvą: o jei žemėlaivis būtų kaip sodyba – naudojamas tik savaitgaliais, o kartais ir mėnesius stovėtų tuščias?

M. Reynoldso teigimu, žemėlaivis tokiomis sąlygomis puikiai tiktų. „Kol jūsų nėra, namas vėdinasi, renka vandenį, krauna baterijas ir sustoja, kai jos jau pilnos. Galite išvažiuoti dviem mėnesiams – jokių problemų. Vienintelė bėda ta, kad atvėrus lauko duris kelią į vidų pro augalus gali tekėti prasikirsti mačete. Jie ten auga puikiai – tikros džunglės“, – šypsosi architektas.

Paklaustas, kokią svarbiausią žinių norėtų perduoti STRUCTUM skaitytojams, jis ilgai nesvarsto: „Tegul planeta jums pasako, ką daryti. Ir tegul žmonės prie to prisideda. Žmonės reikia patenkinti. Bet planeta turi pasakyti žmonėms, ką daryti. Negalite klausytis vien žmonių. Ir negalite klausytis vien ekonomikos.“

Planeta jam kalba jau beveik 60 metų. Ir jis visą laiką tą jos kalbą stato. Ir ketina statyti.

NUO KO PRADĖTI

Susipažinti su žemėlaivio sistema galima paprastai – per M. Reynoldso knygas ir skaitmeninį archyvą „Backstage“, suteikiantį prieigą prie brėži-

nių, statybos sekų ir visų pagrindinių sistemų paaiškinimų.

Norintieji įgyti praktinių žinių gali rinktis mokymo programas Taose Naujojoje Meksikoje – nuo trumpų kursų iki darbo realioje statybvietėje. Taip pat yra nuotolinė akademija,

suteikianti galimybę išmokti principus savarankiškai.

Paprasčiausias būdas suprasti, kaip žemėlaivis veikia, – apsistoti jame. Apsilankiusieji Taose gali pamatyti, kaip visos sistemos sąveikauja realiomis sąlygomis.

* Earthship Bioteurell nuotr.

Unikalūs qžuoliniai baldai apvalintais kampais užburia natūralių medienos raštų grožiu ir savo organiška estetika sklandžiai įsilieję į interjerą kuria namų pasaką, sleisdami šilumą, liudydami autentiškumą ir modernių inovacijų bei tradicinio meistriškumo sąjungos jėgą.

**Namas – tai pastatas,
namai – tai jausmas**

Interjero autorė Donata Skorupskaitė - Liaukvičiienė, fotografė Agnė Urbelė

Didelis audinių pasirinkimas. Specialūs akustiniai audiniai biurams ir namams. Šiuolaikiniai mechanizmai – elektriniai karnizai, elektrinės romanetės ir kt. Kūrybingi užuolaidų salono „Celestina“ dizaineriai, profesionalūs siuvimo meistrai, pasitelkę patirtį, įgūdžius, šiuolaikines medžiagas ir technologijas, įgyvendins sudėtingiausias Jūsų vizijas!

DUNTON HOT SPRINGS: *UNIKALUS ISTORIJS ATSPINDYS*

Bendrovė „Dunton Destinations“, atgaivinti unikalias istorines vietas gražiausiuose planetos kampeliuose ir paverčianti jas išskirtiniais ekologiškais bei prabangiais kurortais, baigė restauruoti dar keletą objektų viename iš jų - „Dunton Hot Springs“. XIX a. 9-ąjį dešimtmetį šioje Kolorado kalnų glūdumos vietovėje apleistas nyko vadinamasis vaiduoklių miestelis, o dabar čia plūsta keliautojai patirti sielą jaudinančių nuotykių atšiaurioje gamtoje ir tuo pat metu pasimėgauti rafinuotu komfortu, vietos kulinarijos meistrų šedevrais.

„Dunton Destinations“ plėtoja veiklą įvairiose pasaulio vietose. Pavyzdžiui, privačioje Karibų jūros Mastiko (*Mustique*) saloje svečius apsistoti kviečia „Pangolin Villa“ – ant kalvos pastatyta penkių miegamųjų vila, kurioje galima grožėtis panoraminiais jūros vaizdais ir mėgautis išskirtinės „Dunton“ stiliaus prabangos poilsiu, užtikrinamu asmeninio personalo. O štai praėjusių metų vasarą legendomis apipintoje Škotijos vakarinėje pakrantėje atidarytas „Kilchoan Estate by Dunton“ žavi istorinės architektūros ir šiuolaikinio dizaino derme, atšiauriu daugiau kaip 5200 ha ploto viržynų ir miškų grožiu.

Vis dėlto daugiausia išskirtinių „Dunton Destinations“ objektų yra JAV, Kolorado San Chuano (*San Juan*) kalnuose. „Dunton River Camp“ siūlo sezoninį poilsį prabanguose palapinių nameliuose buvusioje istorinėje galvijų rančoje prie Doloreso (*Dolores*) upės. Netoliese esančiame Teljuraido (*Telluride*) mieste, pačioje kanjono širdyje, žavus Viktorijos laikų namas pertvarkytas į elegantiškus penkių kambarių nakvynės namus „Dunton Town House“, o erdviose 2,7 km aukštyje esančio penkių žvaigždučių šiuolaikinio dizaino kalnų viešbučio „Lumière by Dunton“ rezidencijose galima mėgautis labai asmenišku aptarnavimu, sveikatingumo paslaugomis ir patekti tiesiai į Teljuraido slidinėjimo kurorto trasas.

Dviem „Michelin Key“ įvertintas kurortas „Dunton Hot Springs“ svečių pamėgtas dėl rąstinių trobelių, suręstų prieš gerą šimtmetį, natūralių nesieringų karštų šaltinių pirtyse ir ne vieną apdovanojimą pelniusių patiekalų, derinamų su vynais iš kurortų tinklo vynuogyno „Sutcliffe Vineyards“. Šių metų sausio pabaigoje baigus kelių milijonų dolerių vertės renovaciją, išskirtinių potyrių čia bus dar daugiau.

Tikslas – įpūsti naujos energijos išsaugant istorinę dvasią

Šių metų sausio pabaigoje prabangių viešbučių ir restoranų asociacijai „Relais & Chateaux“ priklausančiame kalnų kurorte „Dunton Hot Springs“ baigtas paskutinis kelių milijonų dolerių renovacijos etapas.

„Restauravimo tikslas – įpūsti naujos energijos išsaugant „Dunton“ dvasią“, – sako „Dunton Management Company“ interjero dizaino direktorė

Christina Rossi, vadovavusi vietos strateginių atnaujinimų kūrybinių sprendimų komandai. – Nuo naujesnių namelių renovacijos iki senesnių apgyvendinimo vietų rekonstrukcijos – mūsų tikslas buvo įtraukiant modernių elementų pasiūlyti labiau suderintų potyrių nepriklausomai nuo svečių pasirinkto istorinio namelio.“

Šią kruopščiai suplanuotą transformaciją pagal visus statybinius „Dunton“ pertvarkymo aspektus per trejus metus įgyvendino garsi Londono įmonė „Waldo Works“. Paskutiniu etapu buvo atnaujinti svečių namečiai, bendrosios erdvės ir istorinis Laukinių Vakarų dvasios salūnas (*The Saloon*). Be to, dabar „Dunton Hot Springs“ yra atvira virtuvė, vyno rūsys ir naujų vietų pasėdėti. Apžvelkime pagrindinius atnaujinimus.

Salūnas su šokių sale

Žymiajame „Dunton“ salūne autentiška Laukinių Vakarų architektūra papildyta šiuolaikiniu menu ir dizainu. „Dunton Hot Springs“ salūnas ir šokių salė perprojektuoti orientuojantis į bendruomeniškumą, atviras bei svetingas erdves ir naują kulinarinį akcentą: salūno centre įrengta

specialiai italų įmonės „Molteni“ pagaminta viryklė kviečia svečius intymesnių potyrių - drauge su salūno virtuvės komanda ruošti vakarienės. Greta esančioje šokių salėje sukurta daugiau erdvių kompanijoms, įrengtas daugiasluoksnis apšvietimas ir akcentuotos kruopščiai parinktos detalės, primenančios pastato istoriją ir tuo pat metu pabrėžiančios šiuolaiki-

nus socialinius ritualus, be to, įrengtas naujas vyno rūsys. Antra vertus, išsaugota originaliojo baro dvasia su ikoniniu „Dunton“ paveldo elementu - vieno garsiausių amerikiečių traukinių ir bankų plėšikų Butcho Cassidy išraižytu parašu. Rankų darbo medžiagos ir kruopščiai atrinkti Vakarų bei šiuolaikinio meno kūriniai ir antikvariniai daiktai suteikia salūnui su

šokių sale tekstūros bei autentiškumo, jie tampa gyvybingu kurorto centru, kur skanaujant išskirtinės virtuvės patiekalų gimsta naujos istorijos. Dar daugiau intymių potyrių žada antrajame aukšte įrengta privati valgomoji ir poilsio zona, suprojektuota bendradarbiaujant su interjero žurnalo „Cabana“ leidėja bei vyriausiąja redaktore Martina Mondadori.

Namelis „Chuck’s Cabin“

Kruopščiai restauruodama daugiau kaip prieš 130 metų pastatytą namelį „Chuck’s Cabin“, „Waldo Works“ komanda išsaugojo originalius elementus, tarp jų rankomis tašytų rąstų sienas, ir pasirinko šiltas, natūralias tekstūras, paklojo plačių ąžuolo lentų grindis.

Kambariai apstatyti pagal užsakymą gamintais baldais, svetainės erdvei jaukumo suteikia malkomis kūrenama krosnelė. 150 kv. m ploto, trijų aukštų, keturių miegamųjų namelis „Chuck’s Cabin“ su šviesiu rūsiu – vienas didžiausių, siūlomų apsištoti „Dunton“: jis puikiai tinka šeimoms ar draugų grupėms.

Antrojo ir trečiojo aukštų miegamieji – su didelėmis dvigulėmis lovomis ir privačiais vonios kambariais. Net dienos šviesos pilname rūsyje yra du miegamieji su dviaukštėmis lovomis ir didelis vonios kambarys su atskira vonia bei dušu.

Visų vonios kambarių sienos dekoruotos rankomis apdailintomis plytelėmis. Pro didžiulius svetainės langus atsiveria ramybe alsuojančių kalnų ir šniokščiančios Doloreso upės vaizdai.

Namelis „Major Ross“

„Major Ross Cabin“ – grubaus Laukinių Vakarų paveldo ir drąsaus šiuolaikinio interjero derinys: tekstūruoti audiniai, skulptūriški šviestuvai bei pagal užsakymą gaminti baldai primena Amerikos pionierių gyvenimą ir kartu liudija pasaulinio lygio meistriškumą. Šilta ir žaisminga, tačiau rafinuota ir daugiasluoksnė estetika istorinę kalnakasių trobelę paverčia prabangiu ir menišku kalnų prieglobsčiu. Apgalvotu apšvietimo dizainu čia sukuriama intymi ir dramatiška atmosfera, suteikianti gyvos istorijos potyrį. Išskirtinis aukštos kokybės dizainas puikiai dera su kaimišku „Dunton“ rafinuotumu.

Namelis „Well House“

„Well House“ su karštųjų šaltinių ir šalto vandens baseinu - vienas unikaliausių „Dunton“ namelių. Renovacijos metu atnaujintos inžinerinės sistemos užtikrina sklandesnę maudymosi patirtį, o dizainas ir dekoro elementai priderinti prie naujos viso kurorto svetingumo koncepcijos.

Namelis „Potter House“

Kruopščiai buvo pertvarkytas ir svečių pamėgtasis „Potter House“ – atnaujinus vonios kambarius ir minkštus baldus, jis tapo dar patrauklesnis tiek kelių kartų šeimoms, tiek pavieniams kūrybingiems poilsiautojams, trokštančiams visiško privatumo. Namelyje yra penki erdvūs miegamieji ir didelė svetainė, pro kurios langus atsiveria nuostabūs gamtos vaizdai.

Prabanga – ne perteklius, o autentiškumas

Baigusi „Potter House“, o galiausiai ir namelio „Dolores Cabin“ bei pagrindinių istorinių pastatų renovaciją, unikalių prabangaus poilsio projektų bendrovė „Dunton Hot Springs“ įžengė į naują erą, kurioje gerbiama turtinga praeitis ir priimama apgalvota evoliucija. Kiekviena transformacija, nuo intymių namelių, kaip „Chuck’s“, iki drąsiai pertvartytų erdvių, kaip „Major Ross Cabin“, ir atgaivinto salūno šurmilio, liudija tvirtą įsipareigojimą išlaikyti meistriskumą, komfortą ir pirminį charakterį. „Dunton Hot Springs“ buvo ir išliko ta reta poilsio vieta, kur prabanga reiškia ne perteklių, o autentiškumą, ramybę ir vietos pojūtį.

Brera. Paslėpta pažanga

Naujoji „Brera“: universali valgio ruošos erdvė su vienspalviu stiklo keramikos elementu

falmec

 Daneka
for life fulfilled

„Falmec“ atstovas Lietuvoje UAB „Daneka“
Pramonės pr. 8 E, Kaunas, www.daneka.lt

STRUCTUM savo stende kviečia diskutuoti!

Gyvename technologijų amžiuje, todėl inovacijos – nebe pasirinkimas, o būtinybė. Technologijos daro reikšmingą įtaką įvairioms sritims, ypač nekilnojamojo turto (NT) rinkai. Apie tai STRUCTUM savo stende parodoje RESTA ir kviečia diskutuoti – apie technologijų inovacijų svarbą bei poreikį NT.

Skaitmenizacija, išmanūs sprendimai ir automatizacija keičia tiek gyvenamųjų, tiek komercinių objektų statybos ir valdymo procesus, o tai tiesiogiai veikia kainų augimą bei turto vertę. Lietuvoje NT kainos nuosekliai kyla – vidutiniškai apie 5-8 proc. per metus. Pagal „Ober-

Haus“ Lietuvos butų kainų indeksą (OHBI), 2026 m. vasarį butų kainos augo 0,8 proc, o per metus – net 12,5 proc. Panašios tendencijos pastebimos ir komerciniame segmente: modernūs verslo centrai ir kiti komerciniai pastatai, kuriuose integruojami pažangūs technologiniai sprendimai, yra patrauklesni nuomininkams bei investuotojams, todėl jų vertė taip pat didėja.

Prie šių pokyčių prisideda ir statinio informacinis modeliavimas (*Building Information Modeling, BIM*), suteikiantis galimybę tiksliau planuoti projektus, mažinti klaidų tikimybę ir efektyviau valdyti statybos procesus. Nors ir nėra vienintelis veiksnys, BIM padeda užtikrinti aukštesnę statybų kokybę ir sklandesnį projektų įgyvendinimą.

Verslo pastatuose technologijos įgyja dar didesnę reikšmę. Išmaniosios pastatų valdymo sistemos (BMS), energijos efektyvumo sprendimai, automatizuotas klimato kontrolės valdymas, saugumo technolo-

gijos ir darbo vietų skaitmenizacija suteikia galimybę optimizuoti eksploatacines sąnaudas ir gerinti darbuotojų komfortą bei produktyvumą. Šie pastatai išsiskiria rinkoje, todėl yra verti aukštesnių nuomos kainų.

Vis dėlto kyla klausimas: kas yra technologijos – būtinybė ar tik konkurencinis pranašumas? Ir būsto pirkėjai, ir verslo klientai vis labiau vertina inovacijas, tačiau išlieka jautrūs kainai. Gyvenamajame sektoriuje svarbu išlaikyti technologinės vertės ir finansinių galimybių, o komerciniame – investicijų į technologijas ir jų sukuriamos grąžos (ROI) balansą. Taigi, technologijų integracija šiaudien tampa ne tik papildoma verte, bet ir strateginiu sprendimu, lemiančiu NT konkurencingumą bei ilgalaikę vertę.

Šie ir kiti klausimai bus gvildenami parodos RESTA metu vykstančioje **diskusijoje „Technologijų inovacija: būtinybė ar konkurencinis pranašumas?“** balandžio 23 d. 12 val. **STRUCTUM stende.**

STRUCTUM

PROJEKTAS

NAMAS

2026

AkzoNobel

SAMSUNG

aliplast
aluminium systems

ERGOVENT

BRASA
BALDU FURNITURA

RUUKKI
Building your tomorrow.

I-WOOD
DENMARK

BWOOD.LI
BY OTTENSTEN

JUNG

Pure Freude
an Wasser

GROHE

STILIAUS ELEMENTAI

Kave Home

tos gipso kokybės, puikios aerodinamiškos ir itin žemo triukšmo lygio apskritimo formos priglaidomi gipsiniai difuzoriai.

GROHE. Vonios kambaryje gražiai įsiliejo apvalių formų kolekcijos ESSENCE vonia, šalia naudojamas kolekcijos ATRIO modernus pastatomas maišytuvas. Taip pat serijos ESSENCE praustuvai ir kolekcijos ATRIO maišytuvai. Chrominė san-technikos spalva atspindi aplinką, taip susiliedama su ja. Kolekcijos „Wall hung“ klozetas pakabintas ant rėmo „Rapid SLX“, pasirinktas apvalus tualetų mygtukas „Arena Cosmopolitan“. Virtuvėje gražiai atrodo serijos „Concento“ maišytuvai.

BRASA siūlo One Cable apšvietimo sprendimai - modernus, inovatyvus ir estetiškai patrauklus pasirinkimas. SIBU SL Facet kolekcijos Silver spalvos plokštės vonios kambaryje atrodo itin prabangiai. Atspindėdamos aplinką, jos vizualiai praplečia erdvę ir sukuria jaukią, SPA primenančią atmosferą.

Partnerių produktai

JUNG. Namuose naudojami modernūs ir elegantiški JUNG serijos LS 990 kolekcijos „Les Couleurs® Le Corbusier®“ gaminiai. Jie harmoningai integruojami į JUNG KNX išmaniają sistemą. Modernumo kištukiniams lizdams ir jungikliams suteikia juoda spalva.

AKZONOBEL. Namų sienos ir lubos padengtos aukštos kokybės ilgaamžiais įvairaus blizgumo dažais „Sadolin EasyCare“, labai atspariais valymui ir trynimui. Sienoms ir luboms pasirinkta šviesi, šilta, romantiška ir švelni spalva *Magnolia Spring*, puikiai atspindinti namo projekto viziją ir konceptą.

ALIPLAST. Objekte naudojami antracito spalvos „Aliplast“ vitrininiai langai „Ultraglide“ su žemu slenksčiu.

ERGOVENT. Name naudojami vėdinimo sistemos ERGOVENT difuzoriai - priglaidomi linijiniai LINEO-PRO PUZZLE ir LINEO-PRO CONDI. Sumontuotas difuzorius glaištomas ir dažomas kartu su lubomis - matomas išlieka tik plyšių elementas. Svetainėje ir virtuvėje naudojami dviejų miegamuosiuose - vieno plyšio difuzoriai. Sanitariniuose mazguose naudojami ERGOVENT RONDO 150 - aukš-

KONKURSO DALYVĖ:

Viktorija Kavarskienė

kavarskiene.design@gmail.com

KAVARSKIENĖ **KD**
design

VIZIJA

Vos pravėrus duris, pasitinka šiluma. Ne tik spalvų ar medžiagų, bet ir jausmo. Šis interjeras apgaubia, sulėtina tempą, padeda nusimesti dienos problemas ir sugrįžti į save bei pas savo artimuosius. Natūralios medžiagos, švelnios faktūros, šviesa ir šiek tiek netobulumo kuria tikrumo pojūtį. Mediena skleidžia šilumą, tekstilė švelniai apglėbia, o šviesa viską sujungia į vientisą, kvėpuojančią visumą.

OTTENSTEN. Svetainėje naudojamos spalvos *UniPanel WHITE* sienų plokštės su natūraliu lukštu, šalia įkomponuoti ir tokios pat spalvos tašelių elementai. Tokios pat plokštės su tašeliais naudojamos ir virtuvės fasadams, o virtuvės sienielei pasirinkta plokštė *BRIGTH MARBLE*. Vonių sienoms naudojamos *FIBO* plokštės „*Rough Cement*“.

RUUKKI. Šiame projekte naudojama antracito spalvos fasado sistema „*Ruukki® Classic*“, puikiai deranti su medinėmis dailylentėmis. Sistema atspindi modernumą, griežtumą, o mediena suteikia švelnumo ir minkštumo.

SAMSUNG. Namų komfortui palaikyti naudojamas „*Samsung*“ šildymo katilas. O svetainėje pasitelktas puikiai interjere derantis *SAMSUNG* oro kondicionierius su technologija *WindFree™* ir išoriniu bloku lauke.

STILIAUS ELEMENTAI. Miegamajame labai gražiai dera „*Stiliaus elementų*“ siūlomi gamintojo „*Fishbacher*“ tapetai „*Tagua*“ ir fotelis, aptrauktas audiniu „*Benu Velvet Recycled*“. Visos naktinės užuolaidos taip pat pasiūtos iš „*Benu Velvet*“ kolekcijų audinių. Ant svetainės ant sofos *ilsisi* prabangus pledas iš „*Alhambra Azalai*“ kolekcijos.

KAVE HOME. Natūralios ažuolo spalvos stalias „*Nealy*“ ir kėdės „*Rosie*“ – puikus derinys valgomojo zonoje: ergonomiška, modernu, lakoniška. Šalia esanti sofa „*Blok*“ – tarsi žalių samanų pagalvė. Svetainės kompoziciją papildė kolekcijos „*Litto*“ stalų kompozicija. Miegamojo interjere dailiai dera subtilios formos staliukas „*Delano*“.

KONKURSO DALYVĖS:

**Rugilė Zdanytė,
Kotryna Kuraitė, Emilija Bakanė**

rugile.zdanyte@gmail.com

kuurait@gmail.com

bakaneemilija@gmail.com

VIZIJA

Namas kaip asmenybės portretas – kupinas kontrastų, šiek tiek dramatiškas ir tuo pat metu kviečiantis bei šiltas. Jis nebijo išsiskirti: grafiški raštai, sodrios spalvos ir banguojančios formos kuria ryškų, įsimenantį charakterį.

Partnerių produktai

JUNG. Projekte pasirinkti JUNG serijos LS 990 kolekcijos „Les Couleurs® Le Corbusier®“ jungikliai ir kištukiniai lizdai – patikimi, estetiški ir ilgamžiai. Integruota JUNG KNX išmanioji sistema suteikia galimybę užtikrinti komfortą bei energinį efektyvumą centralizuotai valdant apšvietimą, klimatą ir kitus patalpų įrenginius.

AKZONOBEL. Visoje erdvėje nuoseklus spalvinis vientisumas išlaikomas ir jauki aplinka sukuriama sienoms ir luboms skirtais šilto neutralaus atspalvio F2.14.66 vidaus dažais „Sadolin Ambiance Diamond“. Vonios kambaryje

toks pat koloritas išlaikomas naudojant dažus, pritaikytus drėgnoms patalpoms.

ALIPLAST. Patogų judėjimą tarp miegamojo ir terasos užtikrina unikali sistema INFERNO MONORAIL su dvigubo storio uždarymo tarpinėmis, suteikiančiomis daugiau sandarumo ir dar labiau pagerinančiomis garso bei šilumos izoliaciją. Prie komforto ženkliai prisideda ir išskirtinių termoizoliacinių savybių trijų kamerų langų sistema RAL 9005 specialiai sukurtos formos rėmu.

BRASA. Pasirinktos sendinto vario rankenėlės „Estamp“, taip pat rankenėlės „Siro“. Vonios kambaryje naudojamos 38 mm skersmens vieno taško rankenėlės, chromo laikiklis tualetiniam popieriui, nerūdijančiojo plieno laikiklis rankšluosčiams BASE, drabužinėje – drabužių laikiklis STILI PHOS ir vertikalus juodas profilis, atliekantis ir LED apšvietimo funkciją. Virtuvės sienelėje integruota dekoratyvinė plokštė „SG OLD Platin AR+“.

ERGOVENT. Siekiant išlaikyti vientisą lubų estetiką, integruotas minimalistinio dizaino priglaidstomas linijinis (plyšinis) difuzorius ERGOVENT LINEO PRO PUZZLE. Įsiliejęs į interjerą, jis kartu užtikrina efektyvų oro tiekimą bei ištraukimą ir galimybę reguliuoti oro srautą pagal poreikį.

GROHE. Virtuvėje pasirinktas maišytuvas VIAMO, vonios kambaryje – pakabinamas išmanusis WC puodas SENSA su nuleidimo mygtuku „Surf“, tualetu šepečio rinkinys „Selection Cube“, GROHE kolekcijos „GROHE SPA Atrio Private Collection“ praustuvų ir vonios maišytuvai, praustuvai „Essence Vessel basin 60“, dušo zonoje – kūno purkštukai „GROHE SPA Rainshower Aqua“ ir dušo sistema „SmartControl Perfect shower set“.

OTTENSTEN. Pasirinktos 16 × 580 × 2780 mm Walnut spalvos sienų plokštės „I-Wood Denmar UNIPANEL“, šviesaus branduolio MDF. Vonios kambario sienų apdaila – „Fibo“ plokštės „Polished Stone 8304“, o dušo zonoje – „5091 Athen White“. „Polished Stone“ kuria subtilių akmens estetikos pojūtį, „Athen White“ suteikia erdvei daugiau šviesumo ir lengvumo.

RUUKKI ADAMANTE. Matine šokolado spalva padengta stogo danga pasirinkta dėl aukštos kokybės ir išraiškingo, unikalios rašto, subtiliai žaidžiančio su šviesa ir šešėliais. Taip pat pritaikytos „Ruukki“ lietaus vandens nuvedimo sistemos – standartinės ir paslėptos.

SAMSUNG. Pagrindinėse namo erdvėse naudojami kondicionieriai „WindFree Avant S2 Black“ tyliai išsklaido orą ir užtikrina malonią vėšą be šalto oro gūsių. Filtras „Tri-Care“⁴ⁱⁿ⁵ sulauko dulkių daleles bei alergenų ir net sumažina tam tikrų bakterijų bei virusų kiekį ore.

STILIAUS ELEMENTAI. Miegamojo ir svetainės užuolaidoms pasirinkta tvirta ir skalbiama šukuotinė medvilnė „Alhambra Aspen-21“. Miegamajam jaukumo suteikia „Fischbacher 1819“ alpakų pluošto „Puro1005A.523“ užtiesalas. Netradiciniam lovos galvūgaliui ir pagalvėlėms naudotas „Fischbacher 1819“ medvilnės ir lino audinys „CHOGAN 14788.801“. Dekoratyvinės pagalvės apvilktos audiniu „THEIA FR 10837.712“. Vonios kambaryje naudojami roletai „TAO DESIGN Roll Cinque“, atsparūs drėgmei ir lengvai prižiūrimi.

KAVE HOME. Miegamajame pasirinktas stalinis šviestuvus „Benicarlo“ ir riešutmedžio faneruotės kolekcijos „Onix“ TV spintelė, svetainėje – trivietė sofa „Blok“ su odos apmušalais „Rima Brown“ ir fotelis „Granite“, valgomojo zonoje – dviejų atspalvių raudono šenilinio audiniu aptrauktos kėdės „Granite“ su riešutmedžio apdailos uosio masyvo kojomis, taip pat apskritas valgomasis stalas „Naanim“ riešutmedžio faneruotės stalviršiu. Vonios kambarį puošia paveikslai „Mirta“ ir šilto terakotos atspalvio keraminis staliukas „Mesquida“.

KONKURSO DALYVĖ:

Jovita Žemaitienė

g.jovita@gmail.com

*Erdvės
sinergija*

VIZIJA

Šis namas kuriamas kaip sistema, kurioje svarbiausia ne pačios erdvės, o jų ryšiai. Naudojamos natūralios medžiagos – medis, molio tinkas, – kuriančios tikrumo ir ramybės pojūtį. Erdvė skirta gyventi, o ne saugoti, todėl ją galima naudotis laisvai. Inžinerija integruota ir nepastebima. Kaip ir žemėlapyje, svarbiausia ne pavieniai taškai, o tai, kaip jie sujungiami į visumą.

Partnerių produktai

JUNG. Projekte pritaikyti JUNG serijos LS 990 kolekcijos „Les Couleurs“ Le Corbusier® jungikliai ir elektros lizdai, vertinami dėl kokybės, dizaino ir ilgos eksploataavimo trukmės. JUNG KNX sujungia apšvietimo, mikroklimato, vėdinimo, užuolaidų ir namų saugumo sistemas į vieningą sistemą, pritaikomą prie žmogaus ritmo. Energijos vartojimas tampa aiškiai matomas, o kasdieniai procesai vyksta automatiškai.

AKZONOBEL. Šiame projekte pasirinkti matiniai dažai „Sadolin Easy-Care“ – praktiški, atsparūs dėmėms ir pritaikomi kasdieniam naudojimui. Jais padengtoje erdvėje estetiška aplinka išlaikoma be didelių priežiūros pastan-

gų. Interjero ašis – metų spalva *Slow Swing*, aplink ją formuojami kiti sprendiniai, kuriais sukuriama vientisa, harmoninga ir tarpusavyje susieta erdvė.

ALIPLAST. Šio gamintojo langų sprendiniai pasirinkti dėl galimybės derinti skirtingas spalvas išorėje bei viduje ir išlaikyti vientisą interjero estetiką. Minimalūs profiliai užtikrina daugiau natūralios šviesos, o lankstūs sprendimai padeda tiksliai pritaikyti langus prie visos architektūros ir medžiagiškumo.

BRASA. Šios įmonės sprendiniais formuojama vientisa sistema – nuo „Häfele OneCable“ apšvietimo iki sienoje paslėptų durų ir lentynų sistemos STILI. Taip sukuriama tvarkinga, vizualiai len-

gva ir transformuojama erdvė, pritaikoma prie skirtingų scenarijų.

ERGOVENT. Į lamelių ar gipso konstrukcijas integruojamas difuzorius ERGOVENT LINEO PRO CONDI. Jis dažomas sienos spalva, todėl išlaikoma švari ir vientisa estetika. Difuzorius skirtas patalpoms vėdinti bei kondicionuoti ir komfortiškam mikroklimatui užtikrinti.

GROHE. Visi sprendimai projekte orientuoti į vandens kokybę ir atsakingą naudojimą – nuo virtuvės iki vonios. Virtuvėje filtruotą geriamąjį vandenį užtikrina maišytuvai „Blue Pure Minta“, o vonios interjere gražiai dera serijos „GROHE Plus“ minimalistinės formos preciziškai valdomi maišytuvai.

OTTENSTEN. Šios įmonės tiekiamos plokštės naudojamos skirtingose projekto erdvėse: vonios zonoje pasirinktos plokštės FIBO, kitose patalpose – akustinės lamelės I-WOOD. Virtuvės salos apdaila – taip pat iš OTTENSTEN. Kokybiški natūralaus medžio plaušo pagrindo gaminiai užtikrina gerą patalpų klimatą, o miegamajame teptuku dažytos mėlynos plokštės kuria ramų spalvinį foną.

RUUKKI. Projekte pasirinkta stogo danga „Ruukki Classic NextGen“ – ilgamžė, švarios estetikos ir aiškios formos. Ji kuria ramų, neutralų foną, kuris papildo architektūrą, užuot su ja konkuravęs, ir dera su interjere naudojamos natūraliomis medžiagomis. Taip išlaikomas vientisas namo charakteris.

SAMSUNG. Šio gamintojo sprendimai projekte užtikrina komfortišką mikroklimatą be staigių temperatūrų pokyčių – vėsinimas vyksta švelniai, nesukuriant nemalonaus oro srauto. Šilumos siurblys veikia efektyviai ir patikimai, o integruotas kondensato valdymas suteikia galimybę išvengti papildomos priežiūros ir tuo pat metu užtikrinti sklandų sistemos veikimą.

KAVE HOME. Šio tiekėjo baldai – fotelis „Granite“, aptrauktas audiniu „Chacha Beige“, valgomojo kėdės „Nina“, kėdė „Mael“ ir kavos staliukas „Aiguablava“ – į erdvę įveda minkštas, apvalintas formas, atsveriančias lamelių ritmą. Komoda „Beyla“ subtiliai atkartoja interjero struktūrą, o tekstūriniai audiniai ir natūralaus medžio elementai kuria jaukią, subalansuotą erdvę.

STILIAUS ELEMENTAI. Šio tiekėjo gaminiai projekte formuojamas tekstilės sluoksnis – nuo užuolaidų, kaip BOGO 16, iki kilimo „Freestyle One-Ply“. Tekstilė suteikia erdvei minkštumo, sugeria garsą ir padeda sušvelninti medžiagiškumą, sukurti jaukią ir subalansuotą aplinką.

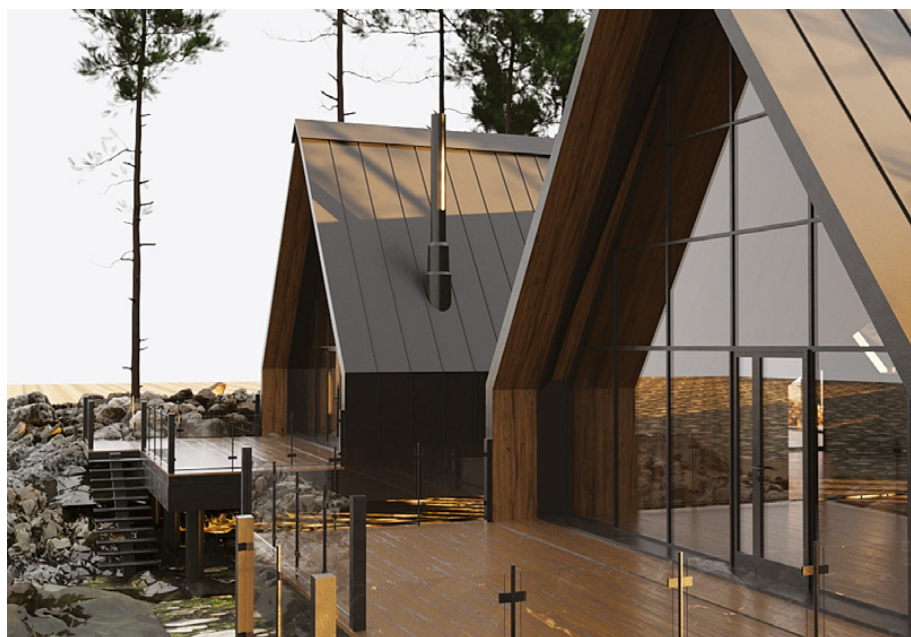
KONKURSO DALYVĖ:

Indrė Mališauskienė

bajoraitesdizainas@gmail.com

B

BAJORAITĖS
dizainas

VIZIJA

Namas kuriamas kaip integruota architektūros, gamtos ir technologijų sistema, kurioje ateities gyvenimas suvokiamas ne kaip technologijų demonstracija, o kaip jautri, į žmogų orientuota aplinka. Interjeras formuojamas kaip patirtis: mažiau daiktų, daugiau erdvės, šviesos ir pojūčio.

Partnerių produktai

JUNG. Į interjerą puikiai įsilieja aiškios geometrijos metaliniai antracito spalvos JUNG serijos LS 990 jungikliai preciziškai siauru rėmeliu. Dažytas tamsiai pilkos spalvos aliuminio paviršius suteikia gylio ir solidumo. Prie šių gaminių puikiai dera JUNG patalpos termostatas minimalistinio dizaino skaitmeniniu ekranu. išlaikant estetinį švarumą ir atsisakant perteklinių detalių, malonų šiuolaikiškumo pojūtį suteikia sensorinis valdymas.

AKZONOBEL. Dėl nepriekaištingos estetikos, paviršiaus patvarumo ir atsparumo kasdieniam naudojimui pasirinkti dažai „Sadolin Ambiance Diamond“, pagrindinis atspalvis - *Magnolia Spring*. Vonios zonos sienoms ir luboms naudojami baltos spalvos dažai „Sadolin Easy-Care Kitchen & Bathroom“, specialiai pritaikyti patalpoms, kuriose vyrauja didesnė drėgmė ir intensyviau naudojami paviršiai.

ALIPLAST. Naudojama langų sistema „Aliplast Genesis 75“ - minimalistinio

dizaino, siaurų profilių, užtikrinanti gerą šilumos izoliaciją ir maksimalų natūralios šviesos patekimą.

BRASA. Pasirinkta aliuminio ir stiklo pertvara - individualiai pritaikytas sprendimas, užtikrinantis aukštą kokybę, estetiką ir funkcionalumą. Ji lengvai montuojama, patikima ir ilgaamžė, visiškai sukomplektuota pagal projektą ir prie pasirinkto interjero pritaikyta didelėmis spalvų bei stiklo užpildų galimybėmis.

ERGOVENT. Pasirinktas „nematomas“ difuzorius LINEO PRO COND1: integruvus jį į lubas ar sienas, lieka tik subtilios linijinės angos, todėl jis atrodo kaip minimalistinė architektūrinė detalė, o ne techninis elementas.

GROHE. Pasirinkta minimalistinės estetikos, švarių linijų ir cilindrinė formų kolekcija „Essence Brushed Hard Graphite“, kurioje techninis preciziškumas ir lengvumas susilieja į vientisą, ilgaamžį sprendimą, architektams imponuojantį universalumu ir tylios prabangos (*understated luxury*) charakteriu.

OTTENSTEN. Vonios kambarielyje integruota erdvei prabangų SPA įspūdį suteikianti sienos plokštė „FIBO Polished Stone“ - akmens imitacijos dekoras su ryškiu gylio ir šviesos atspindžių efektu. Svetainės sienos akcentas - prie televizoriaus panaudota plokštė I-WOOD. Padengta natūraliu ažuolo lukštu, ji yra praktiška ir estetiška, aukštos dizaino kokybės ir ilgaamžė.

RUUKKI. Prie tvaraus namo koncepcijos įgyvendinimo prisideda stogo dangą „Ruukki Classic LowCarbon“, gaminama iš 100 proc. perdirbto metalo naudojant atsinaujinančių išteklių energiją. Be to, ši danga - praktiškesnis pasirinkimas gyvenant medžių apsuptyje, nes ant lygių paviršių neužsilaiko spygliai, lapai, kitos apnašos.

SAMSUNG. Pasirinktas oro kondicionierius „WindFree Comfort S2“ - švaraus, minimalistinio dizaino, lengvai integruojamas į modernų interjerą kaip subtilus technikos elementas. Pažangi technologija *WindFree™* užtikrina, kad oras pro mikroangas būtų

pučiamas be nemalonių šaltų gūsių, todėl erdvėje išlaikomas komfortiškas mikroklimatas be vizualinio ar fizinio skersvėjo pojūčio.

STILIAUS ELEMENTAI. Užuolaidoms pasirinktas lengvas, beveik permatomas natūralios, šiek tiek grubios kanapių tekstūros audinys „Fischbacher 1819 Heritage Healing“, dėl savo matinės estetikos ir organiškios struktūros puikiai tinkamas šiuolaikiniams ramių spalvų interjerams.

KAVE HOME. Interjerui judesio ir organiškumo suteikia skulptūriškas masyvios mango medienos stalas „Kave Home Licia“ ir minkšto, šiuolaikiško silueto kėdės „Kave Home Ciselia“, aptrauktos tekstūriniu šenilio (*chenille*) audiniu. Sofa „Kave Home Blok“ sukuria vizualiai stabilų, architektūrišką tūrį, o minkštas, faktūrinis kordurojus audinys suteikia interjerui gylio ir jaukumo. Prie kitų interjero sprendinių gražiai dera monolitinės formos ir natūralios tekstūros kavos staliukas „Kave Home Jeanette“ iš masyvios tikmedžio medienos.

TIKKURILA

PROFESSIONAL

Neįkaistanti efektyviai energiją taupanti stogo danga

Neįkaistantys stogai – vienas greičiausių bei pigiausių būdų sumažinti anglies dioksido emisiją ir pradėti nelengvą klimato kaitos stabdymo procesą. „Tikkurila“ siūlo pažangią stogų padengimo sistemą, kad stogo danga galėtų atspindėti saulės spinduliuotę. Tokia stogo danga ne tik sumažina patalpų kondicionavimo poreikį ir tausoja aplinką, bet ir teigiamai veikia pastatų vidaus mikroklimatą ir mažina sąskaitas už sunaudotą energiją.

ŽEMESNĖ STOGO PAVIRŠIAUS TEMPERATŪRA

Danga „ClimateCooler“ atspindi iki 80 proc. daugiau saulės spinduliuojamų infraraudonųjų spindulių nei įprasta juoda bituminė stogo danga ir taip mažina stogo paviršiaus temperatūrą.

MAŽESNĖS PASTATŲ VĖSINIMO SĄNAUDOS

Danga „ClimateCooler“ mažina stogo paviršiaus temperatūrą, todėl mažėja patalpų kondicionavimo poreikis. Tokiu būdu ji mažina sąskaitas už elektros energiją ir tausoja aplinką. Investicijos į elektros energiją taupančius sprendimus paprastai pradeda atsipirkti po kelerių metų, tačiau šios stogo dangos efektas pasireiškia iš karto.

KELERIAIS METAIS GALI PAILGINTI STOGO DANGOS PATVARUMĄ

Danga „ClimateCooler Flex“ apdoroti paviršiai išlieka vėsūs ir nėra veikiami didelio temperatūros svyravimo, todėl tarnauja ilgiau.

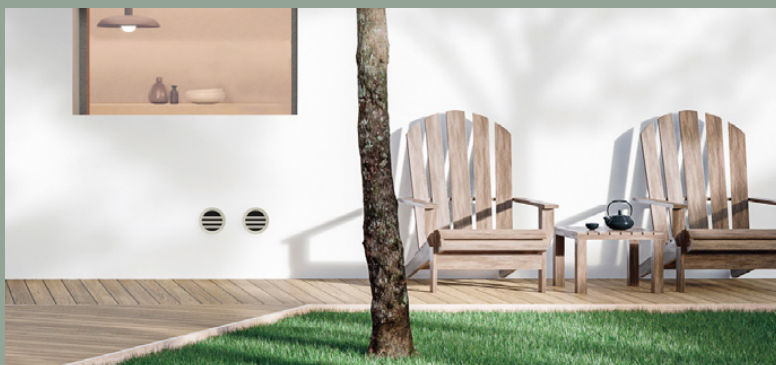

DAUGIAU
INFORMACIJOS:

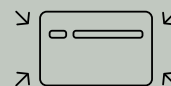
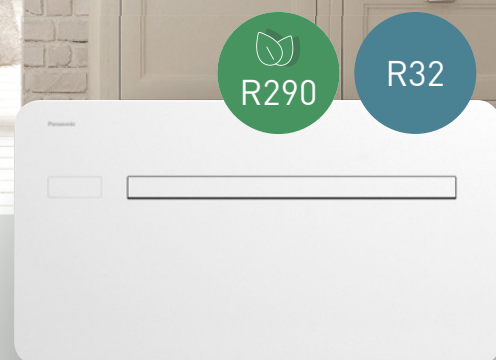

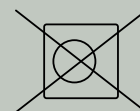
„RAC Solo“ – oro kondicionierius BE LAUKO BLOKO

aircon.panasonic.lt

VISIŠKAI METALINIS, PLONAS
IR KOMPAKTIŠKAS KORPUSAS.
VOS 16,5 CM STORIO

NĖRA LAUKO BLOKO. TIK DVI
162 MM SKYLĖS SIENOJE*
*202 mm didžiausios galios įrenginiui

NUOLATINĖS SROVĖS
INVERTERIO TECHNOLOGIJA

Inovacijos ir estetika: **GEALAN** langų ir durų sistemos

GEALAN, viena iš pirmaujančių Europoje PVC langų ir durų profilių gamintojų, siūlo ne tik lakoniško dizaino šiuolaikišką produkciją, bet ir daug skaitmeninių bei techninių sprendimų, lengvinančių architektų darbą ir padedančių įgyvendinti ambicingas vizijas.

GEALAN langų ir durų profiliai rinkoje išsiskiria inovatyviomis technologijomis, orientuotomis į ilgaamžiškumą, architektūros tendencijas ir energinį efektyvumą. Įmonė yra užpatentavusi unikalią spalvotų plastikinių langų profilių gamybos technologiją „GEALAN-acrylcolor®“, suteikiančią langams savybių, kurių neturi įprasti spalvoti plastikiniai langai. Pagrindinis technologijos išskirtinumas – koekstruzija vadinamas gamybos procesas, kurio metu baltas PVC profilio pagrindas ir spalvotas akrilo sluoksnis yra sulydomi į vieną visumą, o ne užkljuojami ar nudažomi. Ši nuolat tobulinama technologija gyvuoja daugiau kaip 40 metų ir klientų langams bei durims suteikia nepažinomų privalumų: ypatingą atsparumą įbrėžimams ir kaitriems saulės spinduliams, spalvos ilgaamžiškumą, lengvą priežiūrą ir šilko švelnumo, matinę tekstūrą.

Universalūs ir modernūs langų profiliai

Ne tik išskirtinė spalvotų profilių gamybos technologija yra GEALAN stiprybė. Įmonės profilių sistemos GEALAN-LINEAR®, GEALAN-KUBUS® ir GEALAN-KONTUR® reprezentuoja naujausią PVC langų ir durų kartą, kurioje minimalistinis dizainas derinamas su energinio naudingumo bei saugumo technologijomis.

Šiuolaikiška estetika išsiskiria GEALAN-LINEAR® – 74 mm montavimo pločio sistema, orientuota į griežtas linijas ir universalumą, pritaikymą naujos statybos ir renovuojamo architektūros paveldo statiniams. Tiesių linijų, kampuotos formos, keturių laipsnių nuolydžio profiliais sukuriama griežto silueto ir kartu grakščiai atrodantys langai, pro kuriuos nevaržomai skverbiasi maksimalus šviesos kiekis. Daugiakamerinė struktūra užtikrina puikią šilumos ir garso izoliaciją.

Naujausioje GEALAN-KONTUR® (82,5 mm gylio) profilių sistemoje derama plastikinių langų savybės ir aliuminio išvaizda. Sistema sukurta taip, kad iš išorės ją būtų galima lengvai kaustyti aliuminio dangteliais, suteikiant pastatui industrinį stilių ir dar labiau pagerinant plastikinių langų technines savybes. Tvirta konstrukcija ir vidinės tarpinės garantuoja GEALAN-KONTUR® profiliams aukščiausios apsaugos nuo įsilaužimo bei energinio efektyvumo klases.

GEALAN-KUBUS® sistema dažniausiai pasirenkama modernioje architektūroje, kur siekiama suformuoti didelius stiklo plotus ir aiškias, minimalistines pastato formas. Berėmio lango estetiką kuria išorėje paslėpta varčia, kurios vidinė ir išorinė plokštumos yra sutapdintos, o matmenys yra tokie pat kaip rėmo – 100 mm. Ši profilių sistema atitinka A++ klasės pastatams keliamus reikalavimus.

Lyderystė skaitmeninio projektavimo srityje

GEALAN yra viena iš nedaugelio Europos PVC langų ir durų sistemų kūrėjų, siūlančių visą savo produktų asortimentą BIM formatu, suteikiančiu architektams galimybę lengvai integruoti tikslius modelius į projektus ir išvengti klaidų jau ankstyvosiose darbo stadijose. Novatoriški ir nuolat tobulinami BIM sprendimai ne kartą sulaukė aukščiausio architektų ir projektuotojų įvertinimo. Pernai GEALAN

ketvirtą kartą iš eilės pelnė aukščiausią prestižinio ARCHITECTS DARLING® konkurso įvertinimą kategorijoje „Geriausias BIM duomenų pasiūlymas“. Maždaug iš 2500 viso pasaulio įmonių GEALAN BIM pripažintas inovatyviausiu prekių ženklu ir „BIMobject Awards 2026“, kuriuos organizuoja viena pirmujančių pasaulyje platformų projektuotojams ir architektams „BIMobject“, laureatu. Minėtieji apdovanojimai patvirtina GEALAN lyderystę skaitmeninio projektavimo srityje bei gebėjimą BIM duomenis inovatyviai taikyti statybų sektoriuje.

Didžiausias GEALAN BIM privalumas – visapusiškas 3D langų ir durų modeliavimo paketas. BIM duomenys leidžia tikroviškai ir itin detalai atvaizduoti langus ir duris 3D modeliuose. Architektai gali rinktis iš jau parengtų skaitmeninių elementų arba laisvai projektuoti bet kokio tipo ir formos langus bei duris. Konfigūracijų skaičius neribojamas, todėl su GEALAN duomenimis galima sukurti bet kokią unikalų durų elementą ar langą. Be to, 3D modelių duomenys nuolat optimizuojami, kad programos veikimą sklandžiai ir darbas su jomis būtų patogesnis.

Reikšminga GEALAN BIM sprendimo dalis – skaitmeninis įrankis „Planersoftware 3.0“, suteikiantis galimybę architektams taikyti kompleksinį požiūrį į statinio projektą. Naudojant šią programinę įrangą, galima kurti įvairius techninius brėžinius – nuo paprastų langų profilių pasirinkimo iki tobulo sudėtingų konstrukcijų projektavimo.

„Planersoftware 3.0“ automatiškai tikrina konstrukcijų technines gali-

mybes, garantuodama, kad suprojektuoti langų ir durų elementai atitiks statybos reikalavimus. Skaitmeninis įrankis suteikia didelių galimybių pritaikyti langų ir durų sistemas pagal individualius projektų poreikius, taip pat parinkti jungiamuosius ir papildomus profilius. Jei pastato elementas keičiamas, pokyčiai nedelsiant įtraukiami į BIM modelį, todėl visi su projektu susiję dalyviai iškart mato atnaujintus duomenis.

Svarbi naujovė: techninės specifikacijos iš „Planersoftware 3.0“ gali būti tiesiogiai perkeltos į naują GEALAN konkursų platformą „Tendoo“, taip atsisakant dvigubo duomenų tvarkymo. Be to, pageidaujamo projekto techninių galimybių patikra gali būti atlikta dar prieš pradėdant darbus, todėl sumažėja netikėtumų rizika ir užtikrinamas didesnis saugumas vykdant rangos konkursus.

Architektai ieško sprendimų, kurie suteiktų galimybę suderinti estetinę laisvę su funkcionalumu ir tvarumu. GEALAN langų profilių sistemos sukurtos būtent šiai užduočiai – integruoti langus į architektūrinę koncepciją nuo pirmojo projekto eskizo, o GEALAN architektų ir techninio palaikymo skyriaus komanda teikia individualias konsultacijas ir padeda parinkti kiekvienam objektui tinkamiausius gaminius.

 GEALAN
INNOVATION MIT SYSTEM

www.gealan.lt

3 metrų aukščio medinės durys – per 4 savaites

Premium klasės nestandartinių matmenų
MEGRAME® medinės vidaus durys

UNIKALI VIDAUS DURŲ GAMYBOS TECHNOLOGIJA

- Nematomi durų vyriai
- Tylios magnetinės spynos
- Išskirtinė garso izoliacija

Kuriant vientisą interjero architektūrą, taip pat projektuojame ir gaminame medinius sienų skydus, viršdurius bei grindjuostas – pagal jūsų dizaino viziją

Mūsų langai ir durys –
Jūsų ryšys su pasauliu!

PAVASARIO AKCIJA

Skandinavieškiems
Ruukki® 40 ir
Ruukki® 50 Plus
kokybės klasių stogams

Rinkitės, kiek norite sutaupyti

-15%

įsigyjant
tik stogo dangą

-20%

įsigyjant
stogo dangą
ir lietaus
nuvedimo sistemą

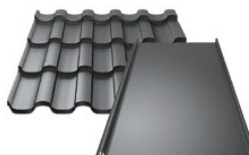

+

-25%

įsigyjant
stogo dangą,
lietaus nuvedimo sistemą
ir bent vieną iš stogo
saugos elementų

+

+

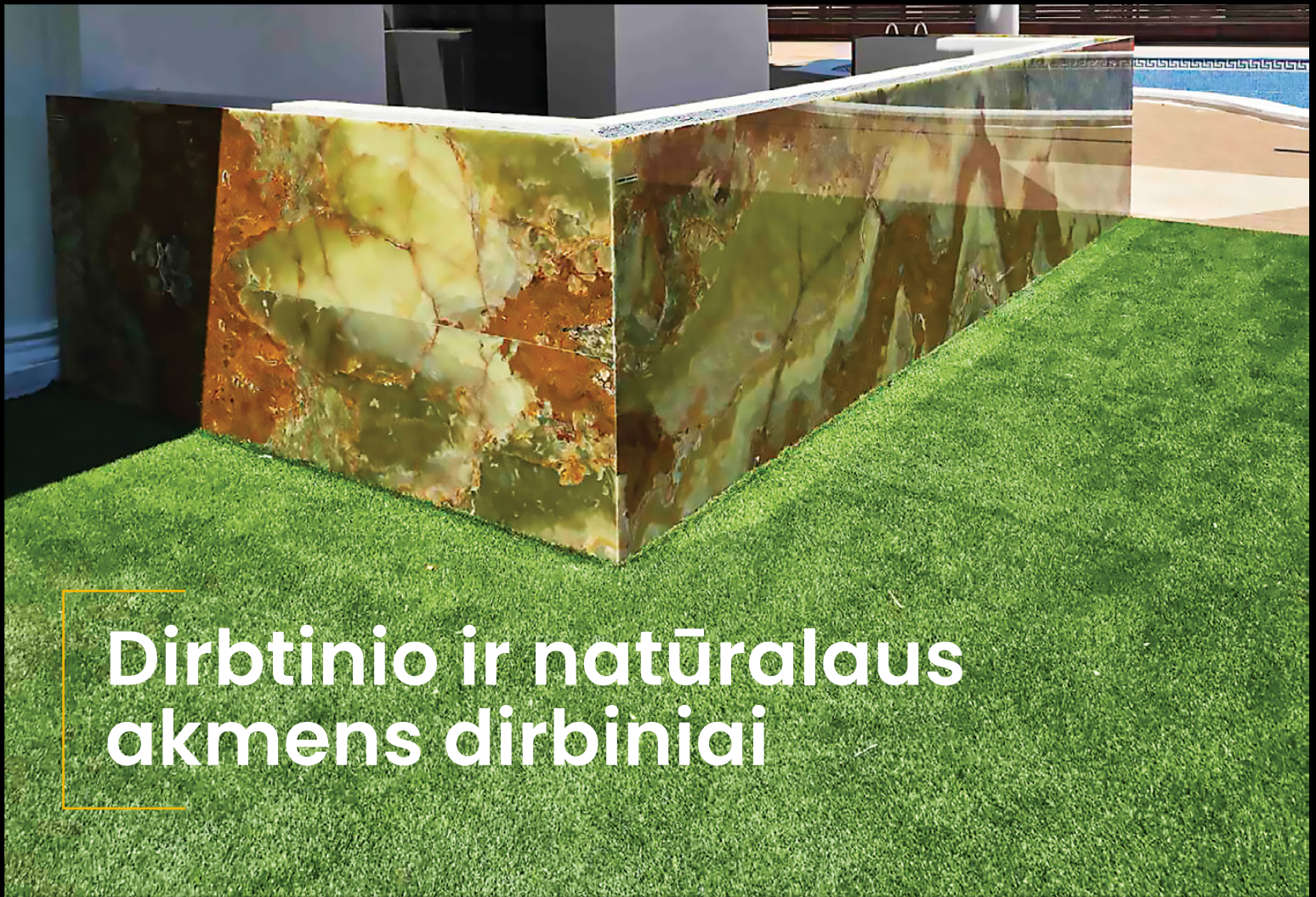
Nuolaida suteikiama visam užsakymui.
Pasiūlymas galioja iki 2026 05 31 d., perkant iš Ruukki įgaliotųjų partnerių.

Visas Ruukki stogo medžiagų kompleksas – sukurtas gyvenimui be rūpesčių.

www.ruukki.lt/akcijos-taisykles

Akcijos taisyklės

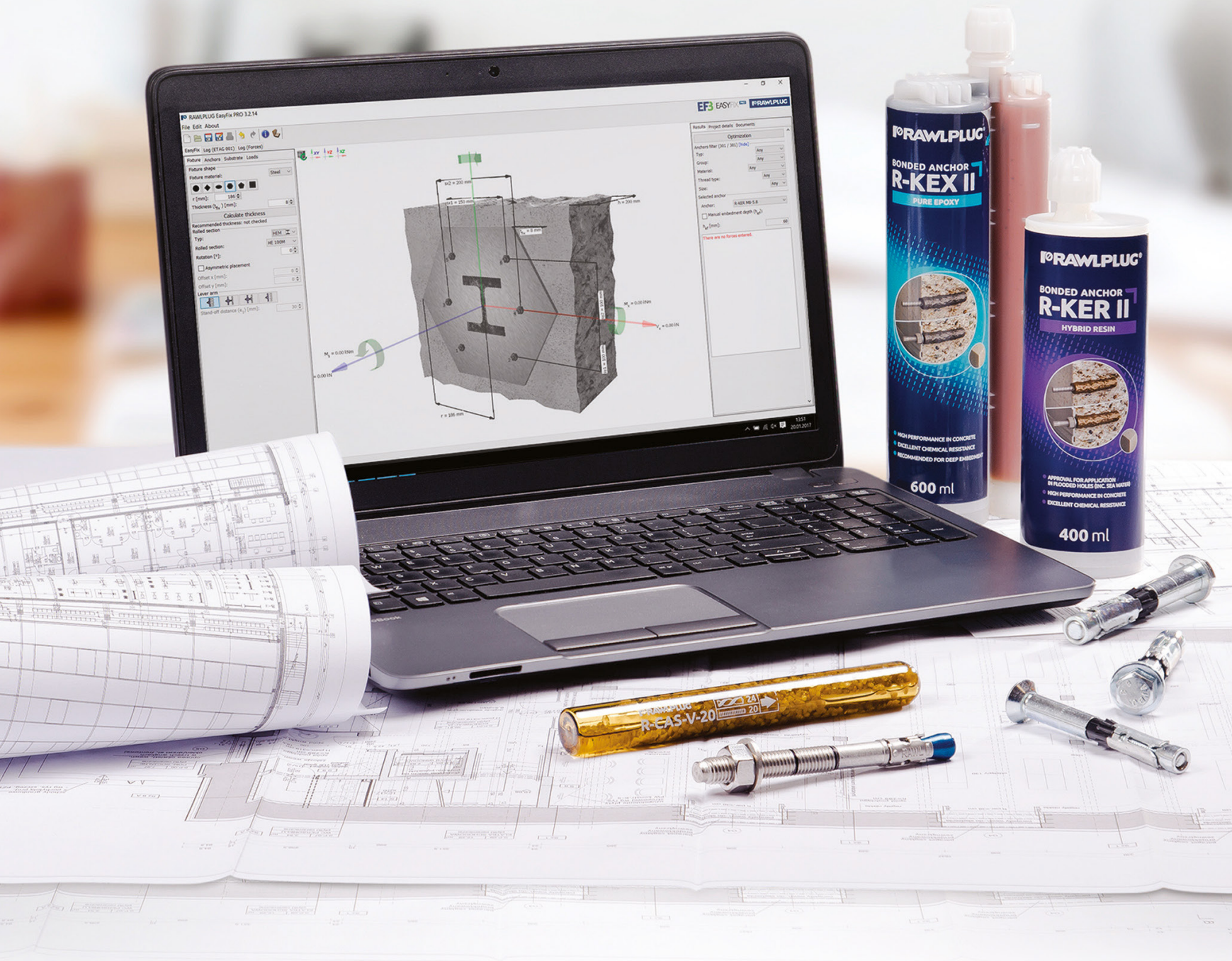
Dirbtinio ir natūralaus akmens dirbiniai

AKMENS STANDARTAS

akmensstandartas.lt
+370 670 000 93
info@akmensstandartas.lt

Apskaičiuokite visų konstrukcinių pagrindų tvirtinimo parametrus.

BIM modeliai suderinti su „Revit“, „Archicad“, „Athena“, „bocad“, „Tekla“ ir „Cype“.

Skaičiavimai atitinka ETAG, EAD ir Eurokodą.

Statybų technologijos ir miestų evoliucija

Kaip inovacijos formuoja šiuolaikinius miestus ir kokį vaidmenį šiame procese atlieka technologijos? Apie tai kalbėta balandžio 14 d. Vilniuje vykusioje tarptautinėje STRUCTUM konferencijoje „Statybų technologijos ir miestų evoliucija“, subūrusioje įvairių sričių ekspertus – nuo inžinerinių sprendimų kūrėjų iki architektų bei technologijų lyderių.

Šiandien statybų sektorius išgyvena esminę transformaciją – technologijos, tvarumo sprendimai ir augantys miestų poreikiai keičia ne tik projektavimo ar statybos procesus, bet ir pačią miestų sampratą. Konferencijos pranešimai atskleidė, kad šiaandien miestai vis dažniau suvokiami

kaip kompleksinės sistemos, kuriose susilieja energija, duomenys, infrastruktūra ir žmogaus gerovė.

Pirmasis į auditoriją kreipėsi **Andrius Džiaugys**, ENERGIA FUTURA pardavimų skyriaus vadovas. Pranešime „Saulės elektrinių integracija pramoniniuose objektuose:

nuo projektavimo iki energijos kaupimo sprendimų“ jis apžvelgė saulės energijos integracijos galimybes pramonėje, remdamasis praktiniais pavyzdžiais, tarp jų ir „Teltonikos“ įmonių grupės projektais. „Energija šiandien tampa infrastruktūros dalimi“, – pabrėžė pranešėjas,

Andrius
Džiaugys

Goda Kotryna
Raudonytė

Brian
Lugtenberg

Ernestas
Rimvydas
Natkevičius

dr. Stefan
Reichert

dr. Rima
Balanaškienė

akcentuodamas, kad pažangūs energijos sprendimai yra nebe papildoma vertė, o būtinybė.

Antroji pranešėja – **Goda Kotryna Raudonytė**, DALUX klientų sėkmės vadovė, kalbėjo tema „Miestai mieste: kaip suvaldyti tokius projektus?“. Ji aptarė didelės apimties projektų valdymo iššūkius ir pristatė skaitmeninius įrankius, leidžiančius efektyviai koordinuoti sudėtingus procesus. Pasak jos, augant projektų mastui, tampa būtina užtikrinti sklandų informacijos valdymą ir visų grandžių bendradarbiavimą.

Brian Lugtenberg, COULISSE pardavimų vadovas ir DEXTERA partneris, skaitydamas pranešimą „Designing Tomorrow“, akcentavo ateities dizaino kryptis, sujungiančias technologijas, estetiką ir funkci-

onalumą. Pranešėjas pabrėžė, kad sprendimai turi ne tik atitikti šiuandienos poreikius, bet ir būti tinkami rytojaus iššūkiams atremti.

Ernestas Rimvydas Natkevičius, UAB „Integravimas“ vadovas, pranešime „SWE-GON sisteminiai patalpų klimato sprendimai pritaikyti LOST SHTETL projekte“ pristatė kompleksinius klimato valdymo sprendimus. Jis supažindino su įmonės kuriamą įranga ir jos integravimo galimybėmis, ypač daug dėmesio skirdamas sudėtingam „Dingusio štetlo“ projektui. „Net itin kompleksiškuose objektuose galima užtikrinti efektyvią ir darniai veikiančią šildymo bei vėdinimo sistemą“, – pabrėžė jis.

Į sceną žengęs dr. **Stefan Reichert**, „Samsung Electronics“ IoT produk-

tų verslo plėtros vadovas Europos regionui, pranešime „Inovatyvūs įrankiai pastatų valdymui“ akcentavo išmaniųjų technologijų svarbą: jos suteikia galimybę optimizuoti pastatų valdymą, didinti efektyvumą ir kurti pažangias, duomenimis grįstas sistemas.

Antroje konferencijos dalyje dr. **Rima Balanaškienė**, ACONITUM vadovė ir prekių ženklo WAYNERR kūrėja, pranešime „Biofilinė akustika – prabanga ar būtinybė?“ atkreipė dėmesį į mažiau aptariamą, tačiau itin svarbų aspektą – triukšmą. Jis yra viena iš buitinės intoksikacijos formų, darančių tiesioginį poveikį žmogaus sveikatai. „Triukšmas nėra tik diskomfortas – tai veiksny, darantis ilgalaikę įtaką mūsų savijautai“, – pabrėžė R. Balanaškienė.

Giedrius Stogis

Gianfranco Toso

Augustas Audėjaitis

Giedrius Stogis, 2L ARCHITECTS & ENGINEERS architektų komandos vadovas, pranešime „Kompleksiškumo architektūra: kaip kuriami šiuolaikinės pramonės projektai“ aptarė šiuolaikinių pramoninių objektų projektavimo ypatumus. Jis pabrėžė, kad tokio tipo projektams reikia ne tik techninių žinių, bet ir gebėjimo valdyti daugybę skirtingų procesų bei interesų.

Tarptautinę perspektyvą konferencijai suteikė **Gianfranco Toso**, studijos FUKSAS vyriausiasis architektas,

parengęs pranešimą „No Time, No Space for Natural Intelligence?“. Jis kvietė permąstyti architektūros ir technologijų santykį bei kelti klausimą, ar spartėjant technologinei pažangai neprarandamas natūralus, žmogui būdingas kūrybingumas.

Konferenciją baigė **Augustas Audėjaitis**, studijos S2A architektas ir projektų vadovas, pranešimu „Nuo idėjos iki įgyvendinimo: Šeduvos žydų muziejaus statybos patirtys“. Jis dalijosi praktine patirtimi ir

atskleidė, kokių iššūkių kyla įgyvendinant sudėtingus kultūrinės paskirties projektus ir kaip svarbu išlaikyti idėjos vientisumą viso proceso metu.

Konferencija „Statybų technologijos ir miestų evoliucija“ dar kartą patvirtino, kad šiuolaikinė statyba neapsiriboja vien fiziniais objektais. Tai sudėtinga, daugiaplanė sistema, kurioje technologijos, tvarumas, žmogaus sveikata ir miestų plėtra yra natsiejama visuma, lemianti, kaip gyvensime ateities miestuose.

*Lietuviškos pievos
atgyja*

akvilė
natūralus mineralinis vanduo

STRUCTUM

IŠMANUSIS MIESTAS 12

STRUCTUM

Konkurso vertinimo komisija

Dr. Eglė Terminė

Vilniaus universiteto Verslo mokyklos docentė, savo veikla prisidedanti prie išmanių ir tvarių miestų kūrimo per inovacijų ir skaitmenizacijos sprendimus.

Ludovico Lombardi

Architektas, „Zaha Hadid Architects“ direktorius, kuriantis išskirtinę, vizionierišką ir technologiškai pažangią ir šiuolaikinių miestų raidą apibrėžiančią architektūrą visame pasaulyje.

Mindaugas Skrupskelis

PACE Kuveito kompanijos architektūros vadovas, formuojantis modernią, inovatyvią ir strategiškai apgalvotą miestų architektūrą.

Dovilė Ivanauskienė

Miesto želdynų ekspertė ir atestuota kraštovaizdžio architektė, MB „Urbinova“ vadovė, kurianti rafinuotus, tvarius ir miestų identitetą formuojančius želdynų sprendimus.

Artūras Blotnys

UAB „Miesto plėtra“ vyriausiasis architektas, formuoja strategiškai pagrįstą ir šiuolaikišką miestų urbanistinę viziją.

Asta Rokickienė

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Architektūros ir inovacijų politikos grupės vadovė, formuojanti pažangią, tvarumu ir inovacijomis grįstą architektūros politiką.

Miesto ir uosto „siūlė“ Klaipėdoje

KONKURSO DALYVĖS:

Agna Petkevičiūtė ir
Rugilė Čemerytė

KATEGORIJA: studentai

PROJEKTAS: istorinio Klaipėdos
Žiemos uosto vizija

DARBO VADOVAI:

Dalia Dijokienė ir
Artūras Mažeika

A. Petkevičiūtės ir R. Čemerytės projektas – istorinio Klaipėdos žiemos uosto teritorijos vizija. Autorės siekia integruoti fragmentuotą erdvę į vientisą miesto struktūrą. Teritorijos pasirinkimą lėmė jos išskirtinis charakteris ir strateginė padėtis – vieta, kur susikerta senamiestis, naujamiestis, uostas, geležinkelis ir Danės upė. Šiandien tai tarsi „nebaigta grandis“ – stipraus identiteto, tačiau nepanaudoto potencialo. Projekto įkvėpimu tapo kontrastai ir galimybė atkurti prarastą miesto ir vandens ryšį.

Pagrindinė problema – teritorija veikia kaip barjeras, atskiriantis miestą nuo vandens. Istoriniai gatvių, viešųjų erdvių ir krantinių ryšiai yra nutrūkę, o esama struktūra neužtikrina patogių jungčių su aplinkinėmis miesto dalimis. Papildomą izoliaciją kuria uosto teritorijos ribos ir fizinės kliūtys, kaip masyvios sienos bei fragmentiškas pramoninis užstatymas. Dėl to erdvė yra sunkiai prieinama, praradusi žmogaus mastelį ir neintegruota į kasdienį miesto gyvenimą.

Projekto idėja – „siūlė“, sujungianti miestą ir uostą į vientisą urbanistinį audinį. Siekiama suformuoti ryšių sistemą, kuri atkurtų nutrūkusias ašis ir

sujungtų skirtingas miesto dalis su krantine. Projektas grindžiamas keturiais kryptimis – reprezentacine, istorine, gamtine ir infrastruktūrine, – suteikiančiomis galimybę sujungti miesto centrą, žaliąsias erdves ir industrinį paveldą. Tikslas – sukurti gyvybingą, visus metus veikiančią parkrantę, išlaikančią autentišką Klaipėdos tapatybę.

Numatoma įvairių funkcijų: krantinės promenada, viešųjų aikščių, želdynų, aktyvių pirmųjų aukštų erdvių, kultūrinės veiklos taškų, mažųjų laivų prieplaukų, renginių zonų ir ramesnių poilsio vietų prie vandens. Taip pat planuojama pritaikyti esamus pramoninius pastatus kurybinei ir bendruomeninei veiklai. Geležinkelio struktūra integruojama į viešųjų erdvių sistemą ir paverčiama vietos identiteto dalimi. Teritorija orientuota į miestiečius, bendruomenes, turistus ir aktyvaus laisvalaikio mėgėjus.

Projekto išskirtinumas – pagarba industriniam charakteriui ir jo reinterpretacija šiuolaikinėje urbanistinėje struktūroje. Vietoje vienos dominuojančios funkcijos kuriama daugiasluoksnė teritorija, kurioje derama reprezentacinės, rekreacinės, kultūrinės ir istorinės erdvės. Visa tai viena aiški koncepcija – „siūlė“, ne tik fiziškai, bet ir simboliškai sujungianti miestą su uostu.

Poilsio ir gamtos sintezė Anykščiuose

KONKURSO DALYVĖ:

Adriana Meilūnaitė

KATEGORIJA: studentai

PROJEKTAS: Anykščių miesto holistinio poilsio ir sveikatinimo erdvė

DARBO VADOVAS:
prof. Gintaras Čaikauskas

A. Meilūnaitė holistinio poilsio ir sveikatinimo erdvės Anykščiuose projektu siekia sujungti miesto gyvenimą su natūralia gamtos aplinka. Teritorijos pasirinkimą lėmė unikali jos padėtis: šioje vietoje miesto struktūra susilieja su mišku, sudarydama galimybę kurti erdvę, kurioje žmogus gali patirti gamtos artumą neatsitraukdamas nuo miesto centro.

Pagrindinė problema – subtilios integracijos iššūkis. Teritorijai reikia jautraus architektūrinio sprendimo, kuris leistų įterpti naują funkciją neužgožiant kraštovaizdžio. Esminis klausimas – kaip sukurti šiuolaikišką, funkcionalų SPA centrą, kuris, užuot dominavęs aplinkoje, taptų natūralios jos tęsiniumi, išlaikydamas vietos charakterį ir vizualinę pusiausvyrą.

Projekto idėja – pagarba Anykščių gamtiniam identitetui ir jo stiprinimas kuriant šiuolaikinę sveikatinimo infrastruktūrą. Siekiama formuoti

erdvę, kurioje poilsis ir terapija būtų neatsiejami nuo gamtos patyrimo, o miškas taptų integralia architektūros dalimi. Projektas orientuotas į Anykščių, kaip kurortinės vietovės, įvaizdžio stiprinimą.

Numatoma įvairių poilsio ir sveikatinimo funkcijų: terapinės erdvės, poilsio terasos, vandens procedūrų zonos, iš kurių atsiveria miško vaizdai. Erdvės kuriamos taip, kad lankytojai galėtų nuolat jausti ryšį su aplinka. Projektas skirtas tiek miesto svečiams, ieškantiems ramybės ir atsitraukimo, tiek vietos gyventojams, siekiantiems kokybiško poilsio gamtoje.

Projekto išskirtinumas – neuroarchitektūros principų taikymas ir jų integracija su natūralia aplinka. Architektūriniai sprendimai grindžiami žmogaus savijautos ir aplinkos sąveikos tyrimais, ypač daug dėmesio skiriama šviesai, medžiagiškumui ir erdvės pojūčiui. Pastatas projektuojamas taip, kad organiškai įsiliėtų į kraštovaizdį ir sukurtų ramią, stresą mažinančią aplinką.

Industrinės erdvės atgimimas Ukmergėje

KONKURSO DALYVĖS:

Indrė Motiejūnaitė ir
Julija Naradauskaitė-
Brunickė Julija

KATEGORIJA:
profesionalai

PROJEKTAS: industrinis
pastatas Ukmergėje

J. Naradauskaitės-Brunickės projektas – apleisto industrinio pastato konversija Ukmergėje siekiant integruoti naujas funkcijas į esamą miesto audinį ir sukurti gyvybingą traukos centrą. Teritorijos pasirinkimą lėmė aktuali urbanistinė tema – esamų objektų regeneracija, o didžiausiu įkvėpimu tapo galimybė transformuoti autentišką industrinį statinį išsaugant jo charakterį ir suteikiant naują identitetą. Greta esantis Miniatiūrų parkas dar labiau sustiprino idėją – aktyvios rekreacinės zonos ir apleistos struktūros kontrastas tapo projekto ašimi.

Pagrindinė problema – šalia gyvybingos miesto erdvės esantis nenaudojamas pastatas. Jis – tarsi vizualinė ir funkcinė spraga. Teritorija nėra integruota į miesto gyvenimą, nekuria socialinės ar ekonominės vertės, nepritraukia šalia cirkuliuojančių lankytojų srautų. Industrinis objektas turi stiprų potencialą, tačiau šiuo metu lieka izoliuotas ir neaktyvus. Esminis iššūkis – ne tik atnaujinti fizinę struktūrą, bet ir suteikti jai aiškią funkciją, kuri užtikrintų nuolatinį gyvybingumą.

Projekto idėja – atkurti pastatą kaip gyvą socialinį ir gastronomicinį centrą, kuriame susijungtų istorija, šiuolaikinis dizainas ir bendruomeniškumas. Siekiama sukurti atvirą, kviečiančią erdvę, skatinančią susitikti ir stiprinančią miesto identitetą. Projektas grindžiamas „sena + nauja“ principu – industrinis charakteris išlaikomas, tačiau interpretuojamas šiuolaikiškai, subtiliai integruojant modernias medžiagas, šviesą ir žmogaus masteliui pritaikytas erdves.

Numatomos gastronomicinės ir rekreacinės funkcijos – restorano erdvės, sidro bravoras, kiti gastronomicinių potyrių objektai, profesionali virtuvė, pagalbinės patalpos, lauko terasa bei aplinkinė infrastruktūra. Teritorija orientuota į miesto gyventojus, šeimas, turistus ir kultūrinių veiklų lankytojus. Kuriama vieta, veikianti visais metų laikais ir skirtingu paros metu užtikrinanti nuolatinį lankytojų srautą.

Projekto išskirtinumas – holistinis požiūris į architektūrą kaip potyrį. Industrinis paveldas interpretuojamas šiuolaikinio dizaino kalba, o interjeras tampa esmine projekto dalimi. Sujungiant gastronomiją, estetiką ir bendruomeniškumą į vientisą visumą, kuriamas stiprus emocinis erdvės ir lankytojo ryšys. Tai ne tik pastato atnaujinimas, bet ir naujo miesto identiteto formavimas.

Istorinio Klaipėdos žiemos uosto transformacija

KONKURSO DALYVIAI:

Deividas Kutkevičius ir
Aleksandra Kapyrina,
„Hnit-baltic“

KATEGORIJA: profesionalai

PROJEKTAS: istorinio Klaipėdos
žiemos uosto vizija

D. Kutkevičius ir A. Kapyrina siekia atgaivinti fragmentuotą ir nuo miesto gyvenimo atsietą erdvę - istorinio Klaipėdos žiemos uosto teritoriją. Buvusi uosto zona, šiandien praradusi ryšį su miestiečiais, pasirinkta

dėl stipraus identiteto. Įkvėpimo šaltiniu tapo galimybė sugražinti šią vietą žmonėms ir atkurti natūralų santykį su vandeniu.

Pagrindinė problema - teritorija neveikia kaip visavertė miesto dalis. Ji neturi aiškios funkcijos, yra uždara ir atsietą nuo aplinkinių urbanistinių struktūrų bei viešojo gyvenimo. Nepaisant strategiškai svarbios vietos, ribota prieiga prie vandens ir neaktyvus naudojimas lemia, kad teritorija nesukuria vertės nei miestiečiams, nei miesto įvairdžiui. Esminis iššūkis - integruoti ją į miesto audinį ir suteikti aiškų identitetą.

Projekto idėja - kurti duomenimis grįstą teritorijos plėtros modelį, leidžiantį analizuoti ir palyginti skirtingus urbanistinius scenarijus. Siekiama ne tik fizinės transformacijos, bet ir kokybinio pokyčio - mažinti aplinkos taršą, gerinti viešąsias erdves ir kurti patrauklią aplinką gyventi, dirbti ir leisti laisvalaikį. Projektas apima įvairias plėtros kryptis - nuo istorinio

miesto interpretacijų iki šiuolaikinių urbanistinių sprendimų, visus scenarijus jungiant bendru tikslu - kurti miestui, orientuotam į žmogų ir vandens artumą.

Numatomas mišrus užstatymas, jungiantis gyvenamąsias, komercines, rekreacines ir visuomenines funkcijas. Kuriami skirtingi teritorijos plėtros scenarijai, suteikiantys galimybę modeliuoti tiek aktyvias viešąsias erdves, tiek intensyvesnę urbanistinę užstatymą. Pagrindiniai naudotojai - miesto gyventojai, vietos bendruomenė, verslas ir miesto svečiai.

Projekto išskirtinumas - GIS duomenimis grįstas urbanistinis modeliavimas. Pasitelkiant pažangius skaitmeninius įrankius, analizuojama esama miesto struktūra ir kuriami bei lyginami galimi ateities scenarijai. Tai leidžia pagrįsti sprendinius realiais duomenimis ir prognozuoti miesto tankumo, gyventojų bei infrastruktūros pokyčius, užtikrinti tvarią teritorijos plėtrą.

Jonavos sporto centro atgaivinimas

KONKURSO DALYVIAI:

Matas Motiejauskas,
Adelė Kaltanaitė,
Kipras Mockevičius

KATEGORIJA: studentai

PROJEKTAS: Jonavos sporto
centro pastatas

DARBO VADOVAS:
Audrius Ambrasas

M. Motiejauskas, A. Kaltanaitė ir K. Mockevičius, pasirinkę transformuoti Jonavos sporto centro pastatą, siekia atskleisti esamos architektūros potencialą ir pritaikyti ją šiuolaikiniams poreikiams. Teritorijos pasirinkimą lėmė išskirtinė pastato tūrinė kompozicija ir fasadų struktūra, ypač Vasario 16-osios gatvės išklotinė. Įkvėpimu tapo galimybė iš naujo interpretuoti esamą architektūrą išlaikant jos charakterį.

Pagrindinė problema - neefektyviai naudojamos erdvės ir patalpų trūkumas. Dalis pastato šiandien yra apleista arba nenaudojama, o štai aktyviai veikiančioms sporto funkcijoms trūksta vietos. Tai kelia esminį iššūkį - kaip subalansuoti esamų erdvių atnaujinimą ir naujų funkcijų integravimą kartu užtikrinant sklandų pastato veikimą ir logišką struktūrą.

Projekto idėja - atgaivinti sporto centrą kaip visavertį daugiafunkcijų objektą, jungiantį sporto, kultūros ir bendruomenės veiklą. Siekiama sukurti patrauklią ir efektyviai veikiančią erdvę tiek

profesionaliam sportui, tiek kasdieniems poreikiams ir sustiprinti šio pastato reikšmę miesto kontekste. Projektas orientuotas į esamos struktūros išlaikymą ir jos kokybinį atnaujinimą.

Numatoma įvairių funkcijų: dvi ir sportui, ir renginiams bei konferencijoms pritaikomos sporto salės - universali transformuojama erdvė ir esama salė. Taip pat kuriama papildomų sporto erdvių, atitinkančių skirtingų sporto šakų poreikius, ir administracinės patalpos. Projektas skirtas tiek profesionaliems sportininkams, tiek miesto bendruomenei, todėl planuojama visiems prieinama infrastruktūra.

Projekto išskirtinumas - vientisa ir darni architektūrinė visuma kuriama integruojant naujas erdves į esamą struktūrą. Siekiama, kad nauji sprendimai natūraliai įsiliėtų į pastato audinį, išlaikydami jo identitetą ir kartu suteikdami šiuolaikiškumo. Tai suteikia galimybę išsaugoti pastato charakterį ir kartu užtikrinti jo funkcionalumą.

Germanto vilos atgimimas

KONKURSO DALYVĖ:

Dileta Petrauskienė

KATEGORIJA: studentai

PROJEKTAS: Telšių r. Germanto vilos renovacija

DARBO VADOVAS:

Vilija Daugėlaitė

D. Petrauskienės tikslas – atgaivinti Telšių rajone esančios Germanto vilos teritoriją, sugrąžinti šiai vietai rekreacinę vertę ir pritaikyti ją šiuolaikiniams poreikiams. Teritorijos pasirinkimą lėmė asmeninis autorės ryšys su vieta – ši erdvė, sukaupusi stiprų emocinį krūvį, traukė ją nuo vaikystės. Įkvėpimu autorei tapo ne tik gamtinė aplinka, bet ir potencialios galimybės sukurti daugiafunkčę poilsio ir sveikatinimo erdvę tiek vietos bendruomenei, tiek iš kitur atvykusiems lankytojams.

Pagrindinė problema – prasta teritorijos būklė ir prarasta jos rekreacinė reikšmė. Esami pastatai nusidėvėję, infrastruktūra pasenusi, o kadaise įdiegtos funkcijos nebeatitinka šandienos lankytojų poreikių. Nors vilą sieja stiprus emocinis ryšys su bendruomene, šiuo metu ji nėra patraukli ir iki galo panaudojama. Esminis iššūkis – išsaugoti vietos istoriją bei dvasią ir tuo pat metu pritaikyti vilą šiuolaikiniam poilsui, sveikatinimui bei aktyviam laisvalaikiui.

Projekto idėja – sukurti gyvybingą daugiafunkčią rekreacijos ir sveikatinimo centrą, kuriame darniai susijungtų gamta, bendruomenė ir šiuolaikinė

veikla. Siekiama atkurti teritorijos identitetą išlaikant jos autentiškumą, tačiau suteikiant naują kokybę ir patrauklumą. Projektas orientuotas į vietos bendruomenės stiprinimą ir regioninio turizmo skatinimą, naujo traukos taško Žemaitijoje formavimą.

Numatyta įvairių funkcinių zonų, pritaikytų skirtingiems poilsio scenarijams: ramaus poilsio, aktyvaus laisvalaikio ir sveikatinimo erdvių. Planuojami pėsčiųjų takai, sporto aikštelės, teminės miško zonos, pontoninė prieplauka, maudykla ir patogios prieigos prie ežero. Taip pat projektuojami nauji poilsio nameliai ir vietos kempingams. Daug dėmesio skiriama kraštovaizdžio formavimui ir aiškiam teritorijos zonavimui, o esamų pastatų atnaujinimas numatomas ateities etapuose.

Projekto išskirtinumas – stiprus emocinis ryšys su vieta ir autentiškas jos pažinimas. Sprendiniai formuojami ne tik remiantis analize, bet ir asmenine patirtimi, padedančia atkurti ne vien fizinę aplinką, bet ir vietos dvasią. Projektu siekiama sujungti gamtinį kraštovaizdį, rekreaciją ir bendruomeniškumą į vientisą, ilgaamžį sprendimą.

Šventosios pakrantės įveiklinimas Ukmergėje

KONKURSO DALYVĖ:

Rasa Bingelytė

KATEGORIJA: studentai

PROJEKTAS: Ukmergės r. Šventosios upės pakrantės įveiklinimas

DARBO VADOVĖ:

Vilija Daugėlaitė

R. Bingelytė siekia įveiklinimo sprendiniais atskleisti Šventosios upės pakrantės Ukmergės centre gamtinį ir urbanistinį potencialą. Teritorijos pasirinkimą lėmė išskirtinė jos reikšmė miestui: šioje vietoje susilieja gamta ir istorija, atsiveria piliakalnio vaizdai ir formuojasi miesto identitetas. Įkvėpimu tapo upės artumas senamiesčiui ir galimybė sukurti erdvę, kuri sujungtų abi krantines bei taptų reprezentacine miesto dalimi.

Pagrindinė problema – sudėtingos gamtinės sąlygos ir pelkėtas gruntas. Didelė teritorijos dalis yra įmirkusi, todėl galimybės įrengti tradicinę viešąją erdvę ir infrastruktūrą yra ribota. Nestabilus dirvožemis kelia inžinerinių iššūkių, o medžiagų parinkimas tampa kritiniu veiksmu siekiant užtikrinti ilgaamžiškumą ir saugumą. Esminis iššūkis – sukurti funkcionalią erdvę nepažeidžiant jautrios gamtinės aplinkos.

Projekto idėja – sukurti tvarią ir gy-

vybingą krantinę, kurioje pelkė tampa ne kliūtimi, o vertinga projekto dalimi. Siekiama išsaugoti natūralią ekosistemą ir integruoti ją į viešąją erdvę, skirtą bendruomenės susibūrimams ir kultūrinei veiklai. Projektas kuria pridėtinę vertę tiek ekologiniu, tiek socialiniu aspektu, stiprindamas žmogaus ir gamtos ryšį miesto centre.

Numatoma įrengti renginių zoną su scena, pritaikytą koncertams, teatrui, kino seansams ir edukacinei veiklai. Erdvė formuojama ant pakeltų konstrukcijų, leidžiančių išsaugoti pelkės struktūrą ir užtikrinti minimalų poveikį aplinkai. Teritorijoje taip pat numatoma sanitarinių mazgų ir natūralus apželdinimas, integruotas į esamą kraštovaizdį. Projektas orientuotas į miesto gyventojus, šeimas, jaunimą, senjorus ir turistus.

Projekto išskirtinumas – inovatyvūs tvarumo sprendimai, suteikiantys galimybę pelkėtą teritoriją paversti miestui naudinga vieta. Renginių erdvę projektuojama ant pakeltų konstrukcijų, o po ja integruojama lietaus vandens surinkimo sistema. Tokiu būdu ne tik saugoma gamtinė aplinka, bet ir efektyviai naudojami vandens išteklių miesto reikmėms.

Jaunimo traukos taškas Mažeikiuose

KONKURSO DALYVIS:

Ernestas Prusaitis

KATEGORIJA: studentai

PROJEKTAS: Mažeikių jaunimo daugiafunkcio užimtumo centro naujo pastato statyba

DARBO VADOVAS:

doc. Donaldas Trainauskas

E. Prusaitis Mažeikių jaunimo daugiafunkcio užimtumo centro naujo pastato projektu siekia aktyvuoti nepanaudotą teritorijos potencialą ir suformuoti naują miesto traukos centrą. Būtent teritorijos nebaigtumas ir aiškios tapatybės stygius lėmė tokį pasirinkimą: autoriaus nuomone, ši vieta turi galimybę tapti svarbiu bendruomenės susibūrimo tašku.

Pagrindinė problema – silpnai aktyvuota ir nuo miesto centro nutolusi teritorija neturi aiškios viešosios erdvės. Šiuo metu čia trūksta gyvybingumo, urbanistinės struktūros ir patrauklios veiklos, kuri pritrauktų žmones. Erdvė nėra orientuota į bendruomenės poreikius, ypač jaunimo, kuriam stinga neformalių susibūrimo ir saviraiškos vietų. Dėl to teritorija išlieka fragmentuota ir neįveikinta.

Projekto idėja – sukurti atvirą, gyvą ir daugiafunkcę erdvę, skirtą jaunimui, tačiau patrauklią visai ben-

druomenei nepriklausomai nuo amžiaus grupių. Siekiama formuoti vietą, kurioje būtų sudarytos sąlygos kurti, judėti ir bendrauti stiprinant žmonių ir aplinkos ryšį. Teritorijai aiškia struktūra ir identitetą suteikiančiu projektu formuojamas naujas miesto centras.

Teritorijoje numatyta plėtoti įvairią veiklą – čia suprojektuota renginių, kūrybinių dirbtuvių, muzikos, medijų, sporto, mokymosi ir laisvalaikio erdvių. Taip pat formuojamos aktyvios lauko zonos, skatinančios spontanišką užimtumą ir socialinę sąveiką.

Projekto išskirtinumas – architektūrinės idėjos ryšys su vietos kontekstu. Įkvėpimo semiamasi iš Mažeikių pramoninės tapatybės, interpretuojamos šiuolaikiška architektūrine kalba. Tai suteikia galimybę sukurti ne tik funkcionalų, bet ir identitetą formuojantį objektą, organiškai įsiliejančią į miesto struktūrą.

Naujas gyvenimas ant senų pamatų

Pakartotinis pastatų panaudojimas iš netipinės architektūros praktikos virto viena pagrindinių tvarios statybos strategijų. Tai lėmė dideli struktūriniai pramonės pokyčiai, miestų plėtra, nekilnojamojo turto (NT) potencialas ir neatidėliotinas poreikis rūpintis aplinkos poveikiu sveikatai.

www.Neda Žvybienė

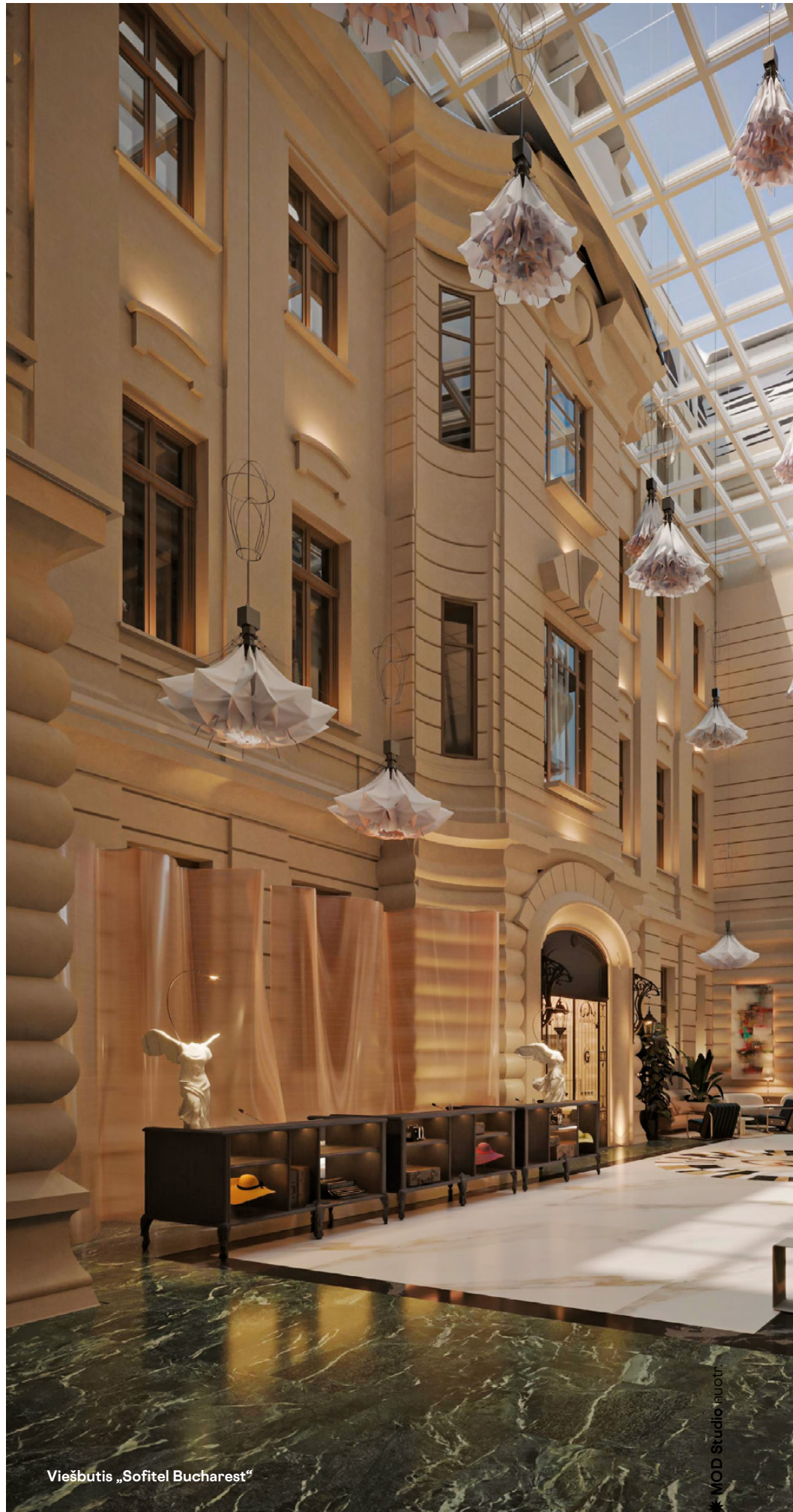
Viešbutis „Sofitel Bucharest“

Amerikos architektų instituto (*American Institute of Architects, AIA*) duomenimis, JAV biurų ir gyvenamųjų patalpų pertvarkymo projektų skaičius pernai pasiekė rekordinį lygį. Apie 76 proc. pertvarkomų erdvių virsta daugiabučiais, ypač megapolių centruose, kaip Niujorko Manhatane. Nors linkstama pertvarkyti tik A energinio efektyvumo klasės pastatus, vis dėlto ir senesni, B ar C energinio efektyvumo klasių, pastatai taip pat puikiai tinka šiuolaikinėms konversijoms. Europoje taip pat pastebima tendencija senesnius, nepakankamai naudojamus komercinius pastatus pritaikyti gyvenamiesiems būstams. Didžiąją šių projektų dalį sudaro biurų konversijos į gyvenamuosius būstus.

Europos architektų tarybos tyrimų duomenimis, pakartotinai panaudojant esamas konstrukcijas ir fasadus, CO₂ pėdsakas sumažinamas net iki 40 proc. Panašias išvadas priena ir kitų žemynų tyrėjai, todėl nieko keista, kad tokie tvariai statybai taikomos mokesčių lengvatos ir teikiamas papildomas finansavimas. Pavyzdžiui, Kalgaryje (Kanada) ir Niujorke (JAV) siūlomos net iki 10 metų laikotarpio beprocentės paskolos energinio efektyvumo didinimo projektams finansuoti. Jungtinėje Karalystėje ir Italijoje, siekiant spręsti būstų krizę, dėmesys sutelktas į istorinių pastatų pritaikymą gyvenamosioms reikmėms. Kai kuriuose Italijos regionuose pastatų konversijoms teikiamos paramos priemonės ir papildomos subsidijos.

Konversija - tvari naujos statybos alternatyva, suteikianti galimybę atgaivinti apleistas teritorijas, pritaikyti pastatus naujai paskirčiai, tačiau tokių projektų sėkmė labai priklauso nuo techninių ir ekonominių veiksnių. Senų pastatų konstrukcijos gali neatlaikyti naujų apkrovų, o inžinerinių tinklų būklė gali būti per prasta, kad juos būtų galima pritaikyti modernioms poreikiams. Dėl nuosavybės teisės neaiškumo dokumentų tvarkymas gali trukti ne vienus metus, o tai labai augina projekto kaštus, ir galiausiai gali pasirodyti, kad jį įgyvendinti neberacionalu. Vis dėlto atkakliomis privačių iniciatyvų pastangomis daugeliu atvejų pasiekiami puikūs rezultatai - net šimtamėčiai namai tampa ne mažiau funkcionalūs nei pažangūs šiuolaikiniai pastatai.

Apžvelkime kelis tokius projektus. Jų sėkmę lėmė rinkos poreikių analizė, patogi vieta, įžvalgiai pasirinktas pritaikymo tipas ir architektūrinis integralumas.

Viešbutis „Sofitel Bucharest“

Rūmai virto liukso klasės viešbučiu

„Ran & Morris Creative Partnership“, visame pasaulyje pripažinta ir daug prestižinių apdovanojimų pelniusi Tel Avivo architektūros ir interjero studija, didžiuojasi Rumunijos sostinėje Bukarešte įgyvendinusi išskirtinį projektą – praėjusių amžių sandūroje statytus Oscaro Maugscho rūmus rekonstravusi į prabangų viešbutį „Sofitel Bucharest“. Iki tol rūmai išgyveno ne vieną metamorfozę: skirtingais laikotarpiais čia veikė ir draudimo įmonė, ir bankas, ir kultūros bei pasilinksminimo įstaigos. Kiekviena neoklasicistinio komplekso per-

tvarka paliko randų, kuriuos architektams reikėjo kruopščiai užgydyti.

Bendradarbiaujant su Rumunijos architektūros kompanija „Cumulus“, du sostinės centre esantys paveldo pastatai (vienas statytas XIX a. pabaigoje, kitas, kaip priestatas, – XX a. pradžioje) buvo sujungti. Abu pastatus, dviejų ir trijų aukštų, projektavo tas pats architektas, jų konstrukcinės linijos buvo labai panašios, dėl to buvo lengviau išlaikyti kiekvieno pastato architektūrinį ir kultūrinį charakterį.

Dėl ankstyvosios prancūzų architektūros, kultūros ir socialinės įtakos

Bukareštas kadaise vadintas mažuju Paryžiumi. Tad ir viešbutis kurtas sutelkiant dėmesį į rafinuotą prancūzišką prabangą. Abu pastatai buvo paaukštinti iki keturių aukštų ir juose įrengtos penkių žvaigždučių viešbučio reikalavimus atitinkančios erdvės: 157 svečių kambariai, du restoranai, renginių salė ir SPA centras. Norėdami pabrėžti erdvės vertikalumą ir kartu išlaikyti daugelį originalių pastato architektūrinių bruožų, architektai tarp pastatų suprojektavo didžiulį įspūdingą vestibulį, kurį 14 m aukštyje dengia įspūdingas stoglangis. Baigiamuoju „Ran & Morris“ sukurto interjero akcentu tapo nauja išorinė terasa, suformuota kaip pagrindinis viešbučio restorano priestatas.

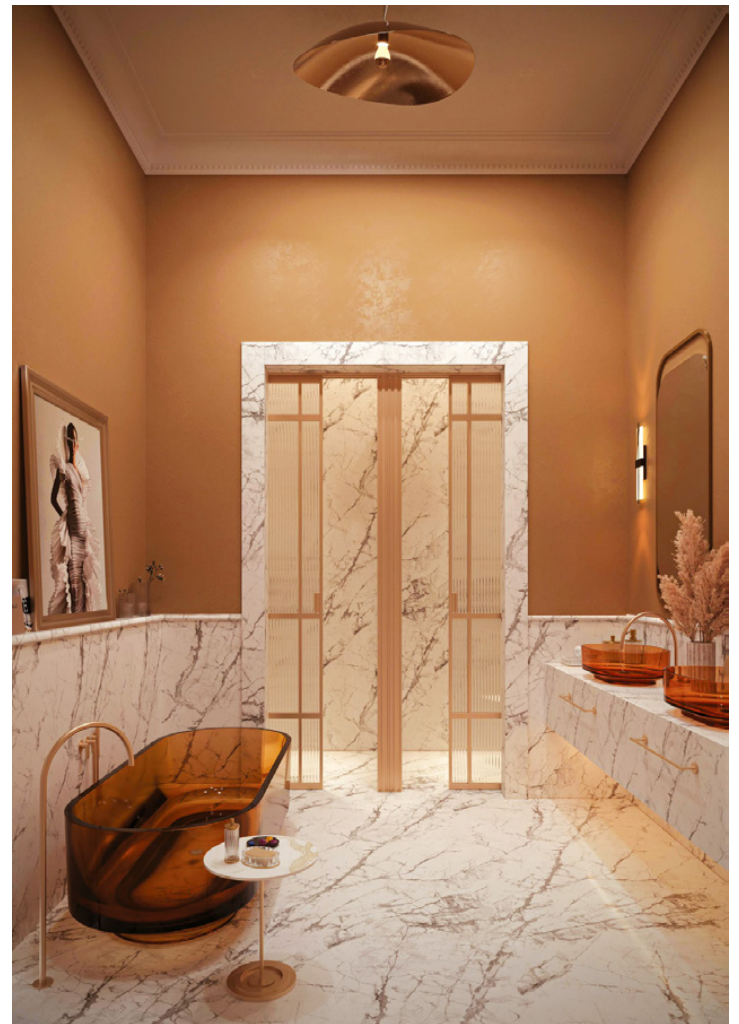
Erdviuose viešbučio svečių kambariuose – beveik 4 m aukščio skliautinės lubos, kai kuriuose numeriuose išliko

marmurinės, kituose – parketo grindys. Kambariams specialiai Prancūzijoje gaminti baldai. Rumunijos kultūrą atspindi tekstilė ir vietos meistrų sukurti meniški lovų galvūgaliai. Architektams pavyko išsaugoti daugelio kambarių originalių išdėstymą, tad šie stebina unikalios įvairių matmenų formomis.

Nauda. Pasitelkus dideles investicijas, sostinės centre pavyko išsaugoti neoklasicistinį paveldą.

Iššūkiai. Abu pastatai ne sykį buvo transformuoti, kartais ypač atmetinai, tad „Ran & Morris“ teko labai atidžiai vertinti, ką komplekse galima restauruoti ir kokius naujus elementus, inžinerines sistemas reikia įdiegti. Buvo būtina iš pagrindų sutvirtinti konstrukcijas, kad jos atitiktų šiuolaikinius statybų ir saugos standartus.

Iš svirno – į gyvenamąjį namą

Nijkerko priemiestyje (Nyderlandai) 1885 m. statybos svirną šeimininkas sumanė paversti gyvenamuoju namu. Pastato atnaujinimo ėmėsi „Flip Wentink Architecten“ profesionalų komanda. Glaudžiai bendradarbiaudami su klientu, architektai istorinį 162 kv. m ploto pastatą sėkmingai transformavo į išskirtinį šiuolaikinį būstą. Kūrėjai klioėvėsi natūraliomis statybinėmis medžiagomis – pavyzdžiui, sienų konstrukcijoms naudojo lino pluoštą ir kalkių tinką. Abiejuose

pastato galuose buvo suprojektuotos didelės arkos formos stiklinės durys, leidžiančioms šviesai skroستی erdvę. Palikus rankų darbo statų dvišlaitį šiaudinį stogą ir atviras konstrukcines sijas, išsaugotas santūrus, funkcionalus pastato charakteris ir kartu pabrėžtas jo naujas gyvenimas. Į pirmąjį aukštą subtiliai integruotas vonios kambarys ir papildomas miegamasis. Plieniė virtuvės sala ir poliruotos betoninės grindys, pasak interjerą kūrūsius architektės Julios van Beuningen, namams

suteikia subtilų industrinį akcentą. Laiptams, baliustradoms ir pirmojo aukšto pertvaroms panaudota pušies mediena pripildo aplinką šviesos ir sukuria jaukią bei šiltą atmosferą. Interjero studijos „EeStairs“ iš pušies faneros sukurti modernūs spiraliniai laiptai šioje santūrioje architektūrinėje kalboje yra vienintelis elementas, pabrėžiantis erdvėje šiuolaikišką meistriškumą. Jų neapdorotas paviršius primena svirno paprastumą, o rafinuota

forma susieja su dabartinio gyvenimo realijomis.

Nauda. Tvaria statyba smarkiai sumažintas renovacijos poveikis aplinkai. Pažangiais inžineriniais sprendiniais sukurti energinio balanso namai - pastatas per metus suvartoja tiek energijos, kiek pats jos pagamina.

Iššūkiai. Didžiausias galvosūkis - kaip įdiegti modernias inžinerines sistemas ir kartu išsaugoti autentišką statinio charakterį.

✳️ ©EsStairs-Alex Baxter nuotr.

Vyno darykla tapo vasarnamiu

1933–1936 m. Egėjo jūros salos Antiparos pakrantėje pastatyta akmeninė vyno darykla, graikiškai vadinama *patitiri*, virto erdviu šeimos vasarnamiu tokiu pat pavadinimu. Ši vyno darykla nėra įtraukta į oficialų šalies NT paveldo sąrašą, tačiau ji yra svarbus salos simbolis, todėl architekto ir dizainerio Argyro Pouliovali įsteigta bei vadovaujama graikų architektūros studija „Architecture Research Practice“ (ARP), siekdama išlaikyti pastato savitumą, ėmėsi subtilaus restauravimo. Pastato išorė išliko beveik nepaliesta, akmeninės sienos buvo restauruotos ir tik vietomis iš naujo sutvirtintos. Vieninteliai eksterjero papildymai – terasoje sumontuotas marmurinis stalas ir anksčiau buvusios tamsiai rudos langinės nudažytos šviesia mėlyna spalva siekiant sustiprinti pajūrio nuotaiką.

Architektai išsaugojo interjere buvusias medžiagas, tačiau pridėjo baltai dažyto ažuolo masyvo ir Nakso marmuro iš kaimyninės salos. Į patalpų planavimą žiūrėta kaip į akupunktūros seansą – siekiant suaktyvinti natūralius pastato *gijimo* procesus, atkurti sena ir nauja pusiausvyrą, atlikti nedideli, tačiau esminiai konstrukciniai pakeitimai. Užtikrinant maksimalų funkcionalumą, didžiausia konversija vyko vonios kambariuose ir virtuvėje. Tradicinės ir šiuolaikinės estetikos harmonija buvo sukurta derinant natūralias vietos statybines medžiagas ir švrias konstrukcines linijas. Apgalvotą praeities ir dabarties pusiausvyrą liudija visos vasaros rezidencijos architektūrinės detalės, kiekvienas baldas, menkiausia interjero detalė.

Nauda. Pastato konversijai pasitelktas skaitmeninis modeliavimas ir analizė. BIM padėjo tiksliai įvertinti esamas konstrukcijas, inžinerines sistemas ir numatyti jų suderinamumą su naujais sprendimais. Prieš pradėdant projektavimą, pastatas buvo nuskenuotas 3D lazeriu. Generatyvaus dizaino algoritmai padėjo optimaliai išdėstyti vidaus erdves atsižvelgiant į natūralios šviesos srautus ir vėdinimą. Projektuota taip, kad ateityje vasarnamį būtų galima lengvai, be didelių griovimo darbų transformuoti.

Iššūkiai. Didelės išlaidos, palyginti su nauja statyba. Poreikis atnaujinti ŠVOK bei vandentiekio sistemas kėlė finansinę riziką. Nors konversijos projektai dažnai yra greitesni nei naujos statybos, šiuo atveju darbus stabdė vietos įstatymai ir bendruomenės pageidavimai.

* Giulio Ghirardi nuotr.

Buvo bažnyčia, o dabar – biurų pastatas

Sicilijos (Italija) miesto Alkamo širdyje įgyvendintas ambicingas projektas – apleista XVI a. bažnyčia paversta biuru. Architektų studija „Studio Didea“ istorinį 232 kv. m pastatą perkūrė į šiuolaikinę erdvę, tinkamą IT specialistų darbui. Nors XX a. antrojoje pusėje buvo ištuštintas bažnyčios vidus ir sustvirtintos gelžbetoninės atraminės konstrukcijos, iki šių dienų išliko tik išorinės bažnyčios sienos.

Didžiausią išpūdį pastato viduje daro iš palubės sklindanti natūrali

šviesa. Ji paliečia kiekvieno kabineto kertelę ir pabrėžia senovinių tufo akmens sienų tekstūrą.

Interjero grožio esmė – senų ir naujų medžiagų kontrastas ir lengvumo išpūdis. Su pastato istorija rezonuojanti šiuolaikiška atmosfera interjere sukurta betono ir medienos deriniais. Tvirtas betoninis karkasas pritaikytas išlaikyti per abu aukštus kylančias bažnyčios kolonas. Biuro erdvės suskirstytos į keturias atskiras dalis. Pastate sukurta ramių darbo erdvių, kuriose

* Anna Positano nuotr.

skaidrūs stiklo elementai derinami su ąžuolo mediena, ir dinamiškų zonų susitikimams bei neformaliai bendravimui. Taip pat suprojektuotos administracinės patalpos, erdvi posėdžių salė ir poilsio vieta po atviru dangumi.

Nauda. Funkcionalumas projekte derinamas su tvarumu. Stengtasi maksimaliai išsaugoti esamas konstrukcijas, panaudota daug ekologiškų medžiagų, tarp jų ir perdirbto

aliuminio pertvarų rėmų, stogo apdailos elementų iš klijuotos medienos. Atgimusiame pastate užtikrintas akustinis komfortas ir efektyviai vartojama elektros energija.

Iššūkiai. Didžiausia kliūtis architektams tapo pirmasis pastato aukštas be langų. Kad išvaduotų patalpas iš tamsos, kūrėjai ryžosi pašalinti dalį senų lubų – taip atsivėrė dvigubo aukščio erdvė, vainikuojama didžiuo stoglangio.

Vietoj buvusio sandėlio – įperkami butai

Ispanijos sostinės Madrido Karabančelio (*Carabanchel*) rajone daugelį metų nenaudojamas stūksojo beveik 295 kv. m ploto senas santechnikos ir statybinių medžiagų sandėlis. Architektų studijos „OOIO Architecture“ dėka jis virto spalvingais „Sandėlių apartamentais“. Ši konversija – puikus įrodymas, kad didmiestį galima plėsti nenaudojamas pramonines erdves transformuojant į novatoriškus įperkamo būsto sprendinius ir kartu išsaugant tiek istorinę atmintį, tiek tapatybę.

Reaguojant į didėjančią nebrangių būstų paklausą, Ispanijoje iš naujo atrandami seni pastatai. Būtent dėl to prieš kelerius metus Madrido merija nusprendė atgavinti ir prie pagrindinio greitkelio prisišliejusį pusiau pramoninį rajoną, kuriame yra minėtasis sandėlis. Asfaltuota gamyklų teritorija virto žaliaja zona, patrauklia įsikurti jaunoms šeimoms: „OOIO Architecture“ pilką pramoninę erdvę pavertė vidutiniškai 40 kv. m ploto butais su sandėliavimo patalpomis pastato rūsyje.

Transformavus sandėlių, buvo atnaujinta ir rajono tapatybė. Į pastato dizainą kruopščiai integruoti autentiški buvusio sandėlio vamzdžiai ir konstrukcijos gyventojams primena, kad ši teritorija turi savo istoriją, tačiau kadaise nuobodžiai aplinkai gyvybingumo suteikia ryškios naujojo pastato fasado spalvos – geltonos, mėlynos, žalios ir oranžinės deriniai.

Projektuojant unikalaus atnaujinto dizaino kvartalo būstus, pirmenybė buvo teikiama natūraliai šviesai, komfortui ir efektyviam erdvės panaudojimui. Butuose yra viskas, ko reikia šiuolaikiniam gyvenimui. Pastato apdailai naudota mediena, degtos rausvos plytos ir glazūruota keramika. Pro langus gyventojai mėgaujasi naująjį rajoną supančio parko panorama – dar prieš keletą metų tai būtų buvę neįsivaizduojama.

Nauda. Dalis Madrido gyventojų būstui išleidžia daugiau kaip 40 proc. savo pajamų, dėl to valstybė visais įmanomais būdais gašina socialinių būstų pasiūlą ir mokesčių lengvatomis skatina NT plėtojus prisidėti prie tokių projektų.

Iššūkiai. Pramoninėse zonose dirvožemis ir gruntiniai vandenys dažnai būna užteršti. Tad ir planuojant sandėlio konversiją pirmiausia buvo privalu atlikti visapusiškus tyrimus. Jie užtruko ir kainavo daugiau, nei buvo planuota.

Studija LAPE:

namai kaip šeiminių atspindys

„Nėra universalių taisyklių, kaip kurti namus. Namai turi būti savitas kaip ir jo šeiminkas“, - teigia architektas Tomas Lapė, kiekvieną namo projektą pradedantis būtent nuo jo užsakovo pomėgių, gyvenamosios analizės. Todėl nėra dviejų tokių pačių jo projektuotų namų. Tai gražiai liudija ir du jo pastarųjų metų projektai - NAUTILUS bei TRADICIJA.

„Erdvė man nėra tuštuma ar tarpai tarp daiktų. Juo labiau - tuščia vieta. Erdvėje telpa viskas - net tie materialūs ženklai, kuriuos galime matyti plika akimi, paliesti, išgirsti ar užuosti. Visa tai yra vientisa ir tautinis raštas - be pradžios ir pabaigos,

bet stipriai susaistytas, nevienalytis ir sąveikaujantis. Tarsi susiūtas nematomais siūlais“, - sako architektas T. Lapė, architektūros įmonės „Studija lape“ įkūrėjas, savo projektais pelnęs pripažinimą ne tik Lietuvoje, bet ir toli už jos ribų.

Per beveik tris kūrybinės veiklos dešimtmečius T. Lapė su savo komanda suprojektavo daugiau kaip tris šimtus individualių gyvenamųjų namų, taip pat sodybų, visuomeninių bei komercinių pastatų ir jų interjerų.

OBJEKTAS: individualus gyvenamasis namas NAUTILUS, Šiaulių r.

UŽSAKOVAS: privatus asmuo

EKSTERJERO IR INTERJERO ARCHITEKTAI: UAB „Studija lape“ – Tomas Lapė, Ieva Pakalniškė

NAUTILUS: įkvėptas žydrųjų lagūnų

„Projektuodami NAUTILUS, visomis įmanomomis priemonėmis siekėme ištrinti vidaus ir išorės vizualines ribas, nes erdvės resursai, skirtingai negu ploto, yra beribiai. Namas neturi pagrindinio fasado – jis, tarsi čiuptuvais įsikibęs į aplinką, siurbia iš jos erdvę ir daugina ją“, – pasakoja architektas T. Lapė apie projektą vaizdingame sklype šalia vandens, uždarame gyvenamųjų namų kvartale.

Anot T. Lapės, sklypas pailgas, siaurą kraštinę siekiantis pakrantę, tarsi šonu pasisukęs į gražiausią vaizdą, todėl su kolege Ieva Pakalniškė projektuodami namą taip *sulankstė* jo išorinį kontūrą, kad visos gyvenamosios patalpos gavo po vitriną į gražiausią sklypo panoramą – vandenį. Sklypo sutvarkymą, pasak architekto, įkvėpė marinistinė tema.

Projektui įgyvendinti pasirinktos tikros medžiagos: betonai, medis, stiklas, vario fasadai su kedro dailienčių

intarpais terasoje, kuri lengvai palijus pradeda kvepėti.

Namą nuspalvino pačios medžiagos – pilkas betonas, kedro mediena, žalsva vario patina ir per dideles vitrinas į vidų plūstanti natūrali šviesa.

Dirbtiniu objekto apšvietimu nuo projektavimo iki tiekimo rūpinosi „Energy Green“. Visi šviestuvai modernūs, estiški ir visiškai integruoti į išmaniają namo valdymo sistemą, užtikrinančią gyventojams komfortą ir pažangią kontrolę.

Vario fasadas - ir grožis, ir nauda

„Vario fasadas itin ilgaamžis, ypatingai atrodo ir yra tvarus. Tačiau tai toli gražu ne vienintelės priežastys, dėl kurių jį pasirinkome šiame objekte“, – sako architektas T. Lapė.

Vario paviršiaus spalva dėl natūralaus oksidacijos proceso nuolat kinta – iš ryškiai oranžinio jis tampa sodrios rudos spalvos, o galiausiai įgyja savitą žalią arba mėlynai žalią patiną. Ši kaip skydas saugo metalą nuo korozijos, kurią sukelia lietūs, vėjas ir UV spinduliai. Todėl varis, skirtingai nei kiti metalai, nerūdija, nesisluoksniuoja ir gali būti eksploatuojamas net šimtą metų, o nebereikalingas – visiškai perdirbamas. Jis puikiai dera su įvairiomis medžiagomis, ypač akmeniu, stiklu ir mediena, todėl tinka ir restauravimo, ir moderniems projektams, yra lengvai formuojamas, paprastai prižiūrimas. Be to, nedegus.

T. Lapės projektuoto NAUTILUS fasadą įrengė IĮ „Klukis“, o medžiagas tiekė „Varitus“ – oficialus žinomų prekių ženklų KME, AURUBIS, „VM-zinc“, PREFA, „Wuko“, „Stubai“, RAU, „Express“, „Freund“, „Kling“, „Zambelli“, „Enke“ atstovas Lietuvoje. Įmonė garsėja gebėjimu įgyvendinti sudėtingiausius architektų stočių ir fasadų konstrukcijų sprendinius iš įvairiausių dangų, pritaikomų šiuolaikinei architektūrai bei restau-

ruojamiems seniems pastatams.

„Varis tam labai tinka. Nors jo kaina didesnė nei įprastų medžiagų, ilgai investicija atsiperka, nes šią dangą retai tenka remontuoti, juo labiau – keisti“, – teigia „Varitus“ pardavimų vadovas E. Melnikas ir pabrėžia, kad Lietuvos klimato sąlygomis dar daugiau patikimumo kiekvienam stogui ir fasadui suteikia „Varitus“ taikoma sena technologija – dangos sujungimas falcais, t. y. skardos juostomis, pritvirtintomis prie pagrindo specialiais laikikliais.

„Falcinės dangos ilgaamžės, sandarios, lengvos, labai mažų nuolydžių. Tokiu būdu seniau buvo dengiami svarbūs pastatai – bažnyčios, dvarai, muziejai. Daugelis jų iki šiol išlikę“, – sako E. Melnikas.

Unikalus charakteris suteiktas net grindims

Už visą NAUTILUS grindų dangos projektą – nuo technologijos parinkimo iki galutinio rezultato – buvo atsakinga UAB GRINDYS, valdanti prekių ženklą „Grindys.pro“. Ji name įrengė iš viso 200 kv. m dekoratyvinių poliurotų betoninių grindų. Jų spalva buvo specialiai pritaikyta prie kitų interjero sprendinių, o unikalus charakteris suteiktas akmens inkluzais. Vienitas, estetiškas ir ilgaamžis paviršius sukurtas naudojant MAPEI savaime išsilyginančią dekoratyvinio betono liejamųjų grindų sistemą „Ultratop“.

Įmonės GRINDYS direktoriaus Gžegožo Stankevič teigimu, didžiausias iššūkis buvo preciziškai įgyvendinti dekoratyvinį sprendinį ir kartu atitikti techninius reikalavimus, estetiką bei visą interjero koncepciją. Pasitelkusi ilgametę patirtį ir kruopščiai dirbdama, įmonės komanda architektų viziją įgyvendino laiku, kokybiškai ir profesionaliai.

„Sklandžią darbų eigą lėmė patyrusios komandos atsakingas požiūris ir gebėjimas susitelkti į objekto unikalumą. Labiausiai didžiuojamės, kad pavyko suderinti techninį tikslumą ir išskirtinę estetiką. Galutinis rezultatas pateisino užsakovo lūkesčius. Mums tai – svarbiausias įvertinimas ir pasiekimo ženklas“, – sako G. Stankevič.

Aštuonerius metus Lietuvoje veiklą plėtojanti įmonė GRINDYS sėkmingai įgyvendina sudėtingus grindų ir sienų įrengimo sprendinius: šlifuoja ir poliruoja betoną, įrengia dekoratyvines grindis, atnaujina granito ir marmuro dangas komerciniuose, visuomeni-

niuose ir išskirtiniuose objektuose. Tarp jų užsakovų – ir Sapiėgų rūmai, Prezidentūros muziejus, Nacionalinis dramos teatras, Klaipėdos „Akropolis“.

„Kiekvieną projektą vertiname individualiai ir siekiame pasiūlyti sprendimą, kuris būtų ne tik kokybiškas bei ilgaamžis, bet ir kurtų es-

tetinę, funkcinę vertę visam objektui“, – pabrėžia įmonės GRINDYS vadovas G. Stankevič.

„Structum“ inf.

OBJEKTAS: individualus gyvenamasis namas, Vilniaus r.

UŽSAKOVAS: privatus asmuo

GEŅERALINIS RANGOVAS:
UAB „Temas“

EKSTERJERO IR INTERJERO ARCHITEKTAI: UAB „Studija lape“ – Tomas Lapė, Edvinas Kaltanas, Ieva Pakalniškė (interjeras)

TRADICIJA: idėja iš kompiuterinių žaidimų

„Pažintis su užsakovu buvo šiek tiek kurioziška. Gavome el. paštu užklausą dėl namo projektavimo. Prie laiško buvo pridėti užsakovo eskizai, padaryti... naudojant kompiuterinių žaidimų platformą. Tarsi koks „The Sims“ statinys. Man atrodė, mandagiai atsakiau, kad nereikia piešti, nes tai mūsų duona, verčiau mintis išdėstyti žodžiais. Užsakovas, kaip vėliau išsikalbėjome, mano tekste įžvelgė sarkazmą, tačiau paskambino ir susitikome gyvai. Niekas pasaulyje neišrado geresnio bendravimo būdo nei bendravimas gyvai – žmonės kalbasi, dalijasi mintimis bei lūkesčiais, abi pusės turi galimybę ne tik išgirsti vieni kitus, bet ir jausti emocijas, kūno kalbą, skaityti tarp eilučių“... –

prisimena projekto TRADICIJA pradžią architektas T. Lapė.

Jo žodžiais, individualus namas, be objektyvių (universalų) buitinių poreikių, visada yra ir tam tikra namo šeimininko (-ų) tapatybės tąsa. Dėl tokio namo ir buvo susitarta.

„Eskizavimą pradėjome, beje, kaip ir visada, nuo sklypo įvertinimo: kaip prie jo privažiuojama, koks šioje vietoje saulės kelias, kaimyninis užstatymas, galimi gražūs vaizdai, privati erdvė poilsiui ir pan. Visa tai diktavo namo funkcinę struktūrą, formą sklype, turį erdvėje. Namų idėja – šiuolaikinė tradicinės „dviejų galų trobos“ interpretacija trimatėje erdvėje. Gyvenamąjį namą turį stabiliai „padėjome“ ant žemės ir pasukome

taip, kad privati, poilsiui skirta erdvė būtų atribota nuo „ūkinės“. Miegamųjų turį suformavome antrajame aukšte rytų kryptimi, kad rytais pro langus įspindusi žadintų tekanti saulė. Po miegamaisiais suprojektavome automobilių stovėjimo aikštelę“, – pasakoja T. Lapė.

Interjeras visiškai pakluso namo idėjai, todėl neprireikė jokių išskirtinių sprendinių – nei medžiagų, nei technologijų, baldų, akcentų ar spalvų. Vidaus sienų apdaila – rievėtų plytų mūras, o medinės lubos atkartoja stogo nuolydžius, eksponuojamos medinės stogo sijos.

Natūralumą ir architektūrinį projekto vientisumą pabrėžia tiek namo eksterjero, tiek lubų apdailai panau-

dotos aukštos kokybės medinės dailylentės, kurias tiekė UAB „Statybų medis“.

Interjero akcentas – vaizdai pro langus. Spalvos natūralios, žemiškos, labiau atspindinčios medžiagą nei kokią nors dizaino idėją.

Sklypo aplinkos sprendiniai palyginti lakoniški, tačiau funkcionalūs. Takeliai suformuoti tik ten, kur būtina praeiti ar privažiuoti, visur kitur – veja ir dekoratyvinių augalų salos. Taip pasiektas pagrindinis tikslas – sukurti erdvės jausmą.

„Galiu tik pasidžiaugti, kad ypatingų iššūkių nebuvo: ir projektavimo laikotarpis, kai nuolat bendravome su užsakovu, ir statybų procesas, kai derinome detales su užsakovu bei rangovais, buvo pavyzdinai korektiškas, pagarbus ir greičiausiai dėl to – produktyvus“, – sako architektas T. Lapė.

Projektas įgyvendintas atsakingai ir kokybiškai

„Darbų terminų laikymasis – vienas svarbiausių sėkmingo projekto įgyvendinimo veiksnių, – sako Aurimas Balčiūnas, UAB „Temas“ direktorius, kurio vadovaujama komanda atliko projekto TRADICIJA generalinės rangos darbus. – Užsakovui buvo itin svarbu statybas baigti laiku, ir mes jo nenuvylėme. Nuo darbų koordinavimo ir jų kokybės klausimų iki leidimo objektą eksploatuoti – viskas buvo patikimose mūsų komandos

rankose. Esame pastatę ne vieną originalų gyvenamąjį namą, tai liudija sukauptos geros rekomendacijos. Įgyta patirtis padėjo užduotis atlikti sklandžiai ir laiku, derinant skirtingos kvalifikacijos specialistų darbą.“

Vis dėlto tradicinės architektūros kontekste modernia koncepcija išsiskiriantis pastatas išbandė UAB „Temas“ komandą iššūkiams. Labiausiai reikėjo galvą pasukti dėl nestandartinių mazgų – specifinių konstrukcijų sujungimo ir įrengimo sprendinių, reikalingų dėl šiuolaikiškos architek-

tūrinės išraiškos, techninių parametrų ir unikalios medžiagų dermės.

Projekte naudota daug metalo, betono, termoizoliacinių bei kitų aukštos kokybės medžiagų. Namas išsiskiria titano-cinko skardos stogo ir fasadų apdaila bei vitrininiais langais – netipiniais aliuminio konstrukcijų sprendiniais. Projekto koncepcija, pasak A. Balčiūno, grįsta filosofija, kad dabartis yra vakardienos tąsa, tad name stengtasi suderinti tradicines formas ir modernias technologijas. Iš įdiegtų šiuolaikiškų inžinerinės įrangos sprendinių, atliepančių aukšto komforto ir energinio efektyvumo poreikį, UAB „Temas“ vadovas pirmiausia pamini pastato ŠVOK ir rekuperacijos sistemas, išmaniąją apsaugą ir automatinę laistymo sistemą sklype.

„Šiame projekte komanda pademonstravo visas savo stipriąsias savybes: profesionalumą, lankstumą, atsakomybę, terminų laikymaisi“, – sėkmingai įgyvendintu projektu džiaugiasi UAB „Temas“ direktorius.

Daugiau kaip 12 metų rinkoje veikianti įmonė „Temas“ komanda kiekviename projekte dirba kaip patikimas partneris, suteikiantis užsakovui saugumą bei garantijas.

PET akustinis veltinis gerina akustiką ir puošia interjerą

Antrajame aukšte šeimininkų pageidavimu įrengtos muzikavimo studijos akustikos gerinimo sprendiniu pasirinko įmonė „Consolva“, besispecializuojanti inovatyvių statybinių ir apdailos medžiagų prekybos bei sprendimų kūrimo srityse. Šiam projektui pagal individualų užsakymą buvo pagamintos akustinės PET veltinio apdailos plokštės – malonios lytėti ir kartu tvirtos, lengvai montuojamos, dailiai papildančios patalpos apdailą. Nugarinė PET veltinio plokštės pusė buvo specialiai apdirbta frezavimo staklėmis, kad būtų lengvai pritaikyta lenktai namo sienai.

„Kūrybingai ir atsakingai suprojektuoti bei įgyvendinti akustiniai sprendimai – neatsiejamas kokybiško interjero požymis. PET veltinio plokštės veiksmingai slopina garsus ir mažina patalpose reverberaciją – aido efektą ir garso atspindžius nuo sienų, lubų ir grindų. Šiomis plokštėmis sukuriama kokybiška patalpos akustika – joje aiškiau ir maloniau girdimas kalbėjimas ar muzika. Šiuolaikinės PET veltinio akustinės medžiagos ne tik atlieka savo tiesioginę funkciją – slopina garsus patalpoje, bet yra ir vis plačiau naudojamos kuriant charakteringą interjerą. Specialiai šiam interjerui pagamintos PET veltinio plokštės ne tik puikiai papildė studijos interjerą, bet ir prisidėjo prie sveikos kūrybinės ir poilsio aplinkos kūrimo“, – pasakoja įmonės „Consolva“ vadovė Rasa Kanažauskienė.

PET veltinio plokštės lengva pjaustyti ir formuoti, jos gaminamos kuo įvairiausių spalvų bei raštų ir atitinka visus tvarumo bei kokybės standartus priklausomai nuo pasirinkto gamintojo bei žaliavos tipo. Gaminamos ir aukštus atsparumo ugniai reikalavimus (B-s1, d0 degumo klasės) atitinkančios plokštės. PET veltinio plokštės lengvai valomos, o prireikus taip pat nesudėtingai perdirbamos. Taigi, PET veltinio akustiniai gaminiai – puikus ilgą laiką pasirinkimas šiuolaikinio interjero sprendiniams.

Gerai išmanydami PET veltinio savybes bei galimybes, „Consolva“ specialistai padeda klientams įgyvendinti nestandartinius akustinius sprendimus pagal kiekvieno projekto reikalavimus ir poreikius. Įmonė

gali pasiūlyti didelį tvaraus PET akustinio veltinio asortimentą – nuo pakabinamų linijinių lubų lamelių, lygių ir banguotų plokščių, stalo akustinių sienelių, pakabinamų pertvarų erdvei zonuoti ir aidui mažinti iki gamintojo numatyto arba individualiai kliento pasirinkto dizaino frezuotų plokščių, šviestuvų ir kėdžių.

Glaudžiai bendradarbiaudama su keliais lyderiaujančiais Europos PET

veltinio gamintojais bei tiekėjais, „Consolva“ kartu su architektais, interjero dizaineriais, rangovais bei individualiais užsakovais sėkmingai įgyvendina net sudėtingiausias jų vizijas. Tai ir yra didžiausias įmonės „Consolva“ išskirtinumas – tiekti Lietuvos rinkai inovatyvius, aukštos kokybės ir išskirtinės apdailos medžiagas: greitai montuojamas, estetiškas ir ilgaamžes.

Komfortą visais metų laikais palaiko kompaktiškas įrenginys

Namo TRADICIJA šeimininkai karštam vandeniui tiekti ir patalpoms šildyti bei vėsinti pasirinko jau daugiau kaip šimtmetį technologiniais sprendimais gyvenimo kokybei gerinti garsėjančios vokiečių gamintojo „Viessmann“ produktą - naujosios kartos *oras-vanduo* šilumos siurblių „Vitocal 250-A compact“, anksčiau žinotą kaip „Vitocal 252-A“.

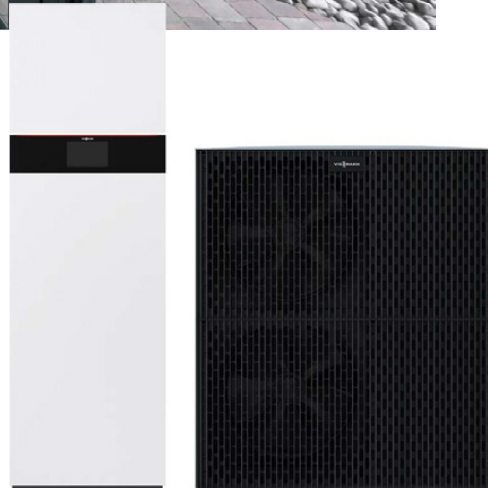
„Viessmann“ puoselėja ilgalaikius ekonominius, ekologinius ir socialinius tikslus, todėl aktyviai prisideda prie energetikos pertvarkos ir iškastinio kuro keitimo atsinaujinančių išteklių energija. Šilumos siurblys „Vitocal 250-A compact“ - vienas iš šių tikslų įprasminančių produktų: jis ypač efektyviai naudoja aplinkos energiją patalpoms šildyti bei vėsinti ir netēršia gamtos. Kompaktiškas, tiesiog pastatomas ant plokštumos, su integruotu 190 l talpos karšto vandens šildytuvu, jis atspindi naujus šilumos siurblių estetikos standartus ir yra skirtas naujiems pastatams, tačiau puikiai tinka ir senesnių pastatų šildymo sistemoms modernizuoti.

„Šio įrenginio šaltnešis R290 - propano dujos. Jų globalaus atšilimo potencialas (GWP) yra itin mažas, todėl jos, kaip natūralaus šaltnešis,

laikomos ilgalaikiu sprendimu, atitinkančiu griežtą Europos Sąjungos F-dujų reglamentą“, - pabrėžia Marijus Digrys, „Viessmann“ pardavimų atstovas mūsų šalyje.

Be aplinkosauginių privalumų, propanui būdinga ir puikių termodinaminių savybių: jį naudojant galima pasiekti didelę šilumnešio temperatūrą. Aukštos energinio naudingumo klasės namuose tai ypač aktualu dėl karšto vandens ruošimo, o modernizuojamuose, renovuojamuose objektuose toks sprendimas suteikia galimybę, jeigu pakeisti sudėtinga, išlaikyti esamus šilumos atidavimo prietaisus - pavyzdžiui, radiatorius, pritaikytus dujinams ar kietojo kuro katilams. Tokiu būdu mažinamos atnaujinimo projekto investicijos ir kartu užtikrinamas aukštas sistemos efektyvumas.

Visais atvejais svarbu įvertinti ir pasirenkamo įrenginio saugumą. Propanas yra natūralus šaltnešis, kuriam taikomi specialūs saugos reikalavimai, tačiau „Viessmann“ naujosios kartos šilumos siurblyje „Vitocal 250-A compact“ yra įdiegusi patentuotą apsaugos sistemą, užtikrinančią, kad galimo šilumokaičio pažeidimo atveju šaltnešis nepatektų į vidinę sistemą, būtų saugiai pašalintas į aplinką. Taip suvaldoma rizika ir garantuojamas saugus eksploatavimas.

„Vitocal 250-A compact“ taip pat išsiskiria patentuotais hidrauliniais sprendimais, leidžiančiais atsisakyti papildomų akumuliacinių talpų ir efektyviai valdyti minimalius sistemos srautus. Taip taupoma erdvė, užtikrinamas stabilus darbas ir sėkmingas išorinės dalies atitirpinimas žiemos sąlygomis.

Svarbus ir komforto aspektas: šis šilumos siurblys, veikdamas bet kuriuo režimu, išlaiko šnabždesiui prilygstantį triukšmo lygį. Tai vienas tyliausių tokių siurblių klasėje. Ne mažiau reikšminga ir įrenginio estetika: solidus išorinio bloko dizainas suteikia galimybę šilumos siurbliui tapti architektūriniu sprendiniu, o ne techniniu kompromisu.

Sumontuotas šilumos siurblys „Vitocal 250-A compact“ leidžia

virtotojui realiuoju laiku stebėti ir valdyti savo šildymo sistemą per mobiliąją programėlę „ViCare“. Esant poreikiui ir pagal atskirą susitarimą įgaliojotas serviso partneris gali gauti nuotolinę prieigą prie sistemos, stebėti jos veikimą bei operatyviai reaguoti į susidariusias situacijas, dažnu atveju dar prieš kylant realių nepatogumų virtotojui.

Papildomą vertę kuria „Viessmann“ HEMS (Home Energy Management System) energijos valdymo sistema, suteikianti galimybę integruoti šilumos siurblių į vėdinimo įrenginių, saulės elektrinės, energijos kaupiklių, elektromobilio įkrovimo sistemą. Sukūrus vieningą, išmaniai valdomą energijos ekosistemą, optimizuojamos sąnaudos ir užtikrinamas ilgalaikis tvarumas.

„Vitocal 250-A compact“ privalumai – mažos eksploatacavimo išlaidos (našumo koeficientas COP – 5,1), jis lengvai gali tikt iki + 70 °C termofikata net ir esant labai žemai lauko temperatūrai. Karštomis vasaros dienomis „Vitocal 250-A compact“ lygiai taip pat efektyviai vėsina patalpas tiekdamas vėsų vandenį į sistemą, – apibendrina M. Digrys.

Apšvietimas – kaip architektūrinių linijų tąsa

Įmonės „Delight“ komanda, bendradarbiaudama su architektu T. Lape, įgyvendino interjero apšvietimo sprendinius. Pirmiausia buvo svarbu įvertinti, kaip namo architektūra diktuoja šviesą. Pagal architekto sumanymą, šviestuvai neturėjo išsiskirti kaip atskiri objektai, priešingai – privalėjo paklusti suprojektuotoms erdvėms ir prie jų prisitaikyti.

„Delight“ apšvietimo projektą vadovė Jūratė Sideravičienė architektui T. Lapei padėjo išsirinkti šviestuvus ir konsultavo apšvietimo spren-

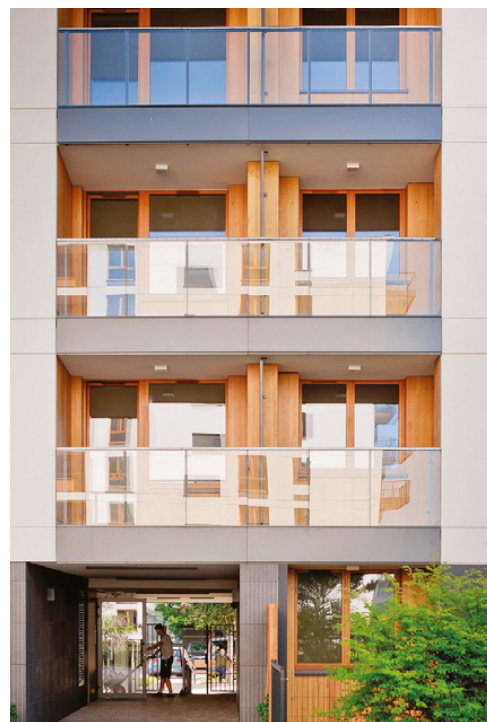
dimų klausimais. Namo interjere ir eksterjere panaudota daug integruoto apšvietimo sprendinių su LED juostomis. Taip buvo sukurtos vientisos, tiesios, lenktos šviesos linijos, suteikiančios erdvėms modernumo, funkcionalumo ir estetikos. Pagal individualų užsakymą lauko apšvietimui gamintas aliuminio profilis išlenktas specialiu kampu, atkartojančiu namo architektūrą. Daugiausia iššūkių „Delight“ komandai kėlė didelio tikslumo profiline apšvietimo integravimas į projektą – reikėjo sudaryti planą, paslėpti techninius komponentus ir užtikrinti kokybišką šviesos sklaidą.

Interjero ir lauko apšvietimo sprendiniams pasirinkti aukščiausios kokybės ir modernaus dizaino WEVER&DUCRÉ (Belgija), FLOS (Italija), KARIZMA (Olandija) šviestuvai. Interjere taip pat panaudoti DAVIDE GROPPI (Italija) šviestuvai, primenantys menines instaliacijas, trans-

formuojančias erdvę per emociją ir tylą. Šviestuvai sukurti siekiant maksimalaus minimalizmo, jie tarsi nematomi, ištirpsta interjere palikdami namo gyventojams gryną šviesą. Kaip tik tokio efekto ir siekė unikalios architektūros namo kūrėjai.

„Delight“, dirbanti specializuotų apšvietimo sprendimų srityje, padeda savo klientams suprasti apšvietimą ne kaip produktą, o kaip integraciją erdvės dalyje. Profesionali komanda kuria estetiškai ir techniškai subalansuotus sprendimus, kur dizainas, funkcija ir technologija veikia kaip visuma.

„Structum“ inf.

EQUITONE [inspiria]: skaitmeninė fasadų dizaino revoliucija

Fasadas - ne tik konstrukcinis elementas, bet ir architektūrinės vizijos išraiška. Rinkdamiesi fasadą, architektai turi priimti labai svarbų sprendimą, lemiantį pastato estetiką, ilgaamžiškumą ir poveikį aplinkai. Šią sudėtingą užduotį palengvins **EQUITONE [inspiria]**.

EQUITONE - daugiau kaip 120 metų patirtį sukaupusios ir keturiuose žemynuose veiklą plėtojančios tarptautinės „Etex“ grupės dalis. Belgų gamintoja „Etex“ nuo pat savo veiklos pradžios investuoja į pažangiausių ventiliuojamųjų fasadų sprendimus ir yra viena iš pluoštinio cemento gaminių tiekimo lyderių pasaulyje. Šiai vienai iš pirmųjų statybos sektoriuje pradėtų naudoti pluoštinio ce-

mento medžiagų, pagamintai iš vandens, cemento, celiuliozės ir organinių pluoštų, suteiktas sertifikatas „Cradle to Cradle Certified®“, patvirtinantis, kad jos poveikis aplinkai minimalus ir ją galima saugiai pakartotinai naudoti.

Perėmę „Etex“ grupės įsipareigojimą užtikrinti aukščiausią kiekvienos gaminamos fasadų plokštės kokybę ir patikimumą, EQUITONE

ekspertai suteikia architektams galimybę, užuot sprendus sudėtingus fasadų apdailos pasirinkimo klausimus, sutelkti dėmesį į tai, kas svarbiausia, - savo architektūrinės vizijas.

Viena iš EQUITONE naujovių - gamtos kvėptos serijos „The Graphicals“ kolekcijos EQUITONE [inspiria] pluoštinio cemento plokštės išraiškingais medžio, rūdžių, akmens ir betono raštų inspiruotais paviršiais.

Įkvėptos gamtos, individualiai pritaikytos kiekvienam projektui

EQUITONE [inspiria] – didelio tankio pluoštinio cemento plokštės, dekoruotos skaitmeniniu būdu. Apdorotos UV spinduliais, jos yra kietos, ypač atsparios purvui, dilimui ir grafičiams.

Naudojant skaitmeninės spaudos technologiją tiesiai ant pluoštinio cemento plokštės paviršiaus, atsiveria neribotų kūrybinių galimybių: galima individualizuoti dizainą naudojant bet kokius raštus ir grafiką, aukščiausia raiška tiksliai atkurti originalias nuotraukas, tekstūras, detales bei spalvas. Kartu užtikrinant ne tik estetiką, bet ir šiuolaikinio fasado ilgaamžiškumą: plokštės atsparios oro sąlygoms, spalvos išlieka nepakitusios dešimtmečius.

Kolekciją **EQUITONE [inspiria]** sudarančios keturių gamtos įkvėptų raštų grupių – „Coral Grow“, „Leaves“, „Carved Wood“ ir „Sine Wave“ –

plokštės priderinamos kiekviename architektūros projekte. Jei šie raštai vis dėlto neatitiktų architekto vizijos, jis visada gali susikurti savo dizainą. Pasirinkus **EQUITONE [inspiria]**, kūrybiškumas neribojamas – ši kolekcija nenuvils nė vieno, ieškančio unikalų ir tvirų sprendimų.

Gamyba pačioje Europos širdyje – aukščiausios kokybės garantija

Visos „The Graphicals“ kolekcijos gaminamos Lenkijoje, todėl rinkdamiesi **EQUITONE** renkatės aukščiausius gamybos standartus, europietišką tikslumą ir trumpesnės tiekimo grandinės garantiją, tuo pat metu remdami Europos pramonę.

EQUITONE specialistų komanda pasirengusi pateikti Jums visą asortimentą, aptarti kylančius dizaino iššūkius ir padėti išsirinkti geriausią sprendimą, kuris netikėčiausią Jūsų viziją paverstų realybe.

Septynios priežastys rinktis EQUITONE

Dizaino galimybės. **EQUITONE** plokštės gali būti pritaikomos kiekvienam projektui. Jos gaminamos dviejų dydžių, tačiau jas galima pjaustyti, perforuoti, frezuoti, dekoruoti skaitmeninės spaudos būdu, pritaikyti unikaloms fasado kompozicijoms.

Patvarumas. Pritaikomos ventiliuojamųjų fasadų sistemoms, **EQUITONE** plokštės yra tinkamos eksploatuoti daugiau kaip 50 metų net ekstremaliomis aplinkos sąlygomis.

Didelis atsparumas. Tinkamai sumontuotos **EQUITONE** plokštės atsparios ugniai, ekstremaliems temperatūros pokyčiams, vandeniui, daugeliui cheminių medžiagų ir gyvų organizmų (grybeliams, bakterijoms, vabzdžiams, kenkėjams ir kt.).

Puiki izoliacija. Patvarios, standžios **EQUITONE** plokštės puikiai slopina garsą ir su-laiko šilumą.

Saugumas. **EQUITONE** pirmenybę teikia saugumui, todėl plokštės atitinka aukščiausio lygio priešgaisrinius standartus ir tvirtų konstrukcijų reikalavimus. Gamybos ir eksploatavimo metu jos neišskiria kenksmingų teršalų.

Tvarumas. Pluoštinio cemento medžiaga yra 100 proc. perdirbama, lengva ir modulinė.

Ekspertų paslaugos. Pasitelkę daugiau nei 120 metų patirtį, **EQUITONE** ekspertai teikia konsultacijas kiekvienu projekto etapu, be to, galima naudotis gausiais techniniais ištekliais internete.

etex inspiring ways of living

EQUITONE
by etex

etexfibrement.com/It-It

YCL projektai: *mieste ir prie ežero*

Trakų rajone, nuošalioje vietoje prie ežero, dailiai į gamtą įsilieja „Villa O“ – nedažnam Lietuvoje matyta, tačiau puikiai žinoma tarptautinei architektų bendruomenei. Šio objekto architektūrinės idėjos, kaip ir daugelio kitų išskirtinių sumanymų, autorė – „YCL studio“ komanda, neseniai įgyvendinusi ir savo naujo biuro projektą.

„YCL studio“ branduolys – trys skirtingų patirčių, tačiau bendros krypties kūrėjai: architektai Tomas Umbrasas, Aidas Barzda ir Tautvydas Vileikis. Jų kūrybos filosofija grįsta racionalumo ir emocijos balansu, o darbams būdingas konceptualus aiškumas – kiekvienas sprendimas argumentuotas, kiekviena forma funkcionali. Antra vertus, kūrėjai siekia projektuose išlaikyti logikos ir jausmo pusiausvyrą. Minimalizmas,

subtili tipografija, apgalvota spalvų paletė – tai tik išoriniai sluoksniai, slepiantys gilesnius idėjos klodus.

„YCL studio“ dizainas – ne vien dekoratyvinis sprendimas. Tai komunikacijos įrankis, formuojantis požiūrį, kuriantis identitetą ir net keičiantis elgseną. Laikydamosi tokios pozicijos, komanda nepraranda kūrybinio integralumo. Architektai nevengia eksperimentuoti, tačiau kiekvienas eksperimentas

yra apgalvotas ir nuoseklus, išlaikyti idėją taip pat svarbu kaip ir užtikrinti estetiką bei funkciją. Taip išlaikomas atpažįstamas braižas – modernus, tačiau ne trumpalaikis. Jų darbai dažnai išsiskiria konkursuose, aptariami dizaino platformose ir publikacijose.

Pripažinimas kūrėjus džiugina, tačiau jie pabrėžia, kad jiems svarbiausias įvertinimas – ilgalaikis projekto poveikis ir kliento pasitikėjimas.

OBJEKTAS: YCL studijos biuras,
Aukštaičių g. 5, Vilnius

GEN. RANGOVAS: „YCL decoration“

INTERJERO ARCHITEKTAI: „YCL studio“

YCL

„YCL studio“ biuras: kūrybos principų raiška

Naujojo „YCL studio“ biuro erdvė atspindi komandos kūrybos principus: funkcionalumas, aiški forma ir estetiškas pjūvis. Kurdami šią aplinką, architektai vadovavosi tokia pat kūrybine seka kaip ir dirbdami su klientų projektais: analizavo erdvės struktūrą, nustatė aiškias zonas, taikė harmoningą spalvų kontrastą.

„Visi etapai svarbūs ir negrįžtami, todėl buvo svarbu nuodugniai išsiaiškinti, kas svarbu kiekviename kūrybinio proceso etape“, – pabrėžia architektas A. Barzda.

64,86 kv. m ploto erdvė padalyta į dvi pagrindines zonas – reprezentatyvią ir darbo. Jokių pertvarų, jokių sienų, jokių ribų. Ši struktūra išryškinama kontrastingu baltos ir pilkos spalvų deriniu, kuris suteikia interjerui aiškumo, dinamikos bei gylio. Pilka spalva kuria solidumo pojūtį, o balta – vizualinės švaros jausmą, padedantį susikaupti darbui ir kūrybai.

„Mums interjeras pirmiausia turi būti funkcionalus ir individualus. Tendencijos lieka antraplanės – jos gali įkvėpti, tačiau nėra dominuojantis veiksnys. Erdvė kuriama ilgalaikiam naudojimui, todėl prioritetas teikiamas patogumui, ergonomikai ir laikui nepavaldžiai estetikai, – atskleidžia A. Barzda studijos filosofiją ir priduria: – Šiuos principus taikėme ir kurdami savo kūrybinio darbo erdvę. Joje dominuoja stambūs erdvės elementai bei aiškumas, ir tai yra mūsų, tai yra individualu.“ Smulkios interjero detalės, pasak architekto, – tik visos koncepcijos papildinys. Jos sustiprina interjero charakterį neužgoždamos esminės interjero minties.

Skandinaviškas minimalizmas, funkcija ir laikui nepavaldi estetika

„YCL studio“ biuro interjero koncepcijoje aiškiai matoma skandinaviško dizaino DNR – minimalizmas, aukšta kokybė, medžiagų esmė ir išgryninta funkcija. Projekto partnerių „Skandinaviški interjerai“ teigimu, būtent šios vertybės tiksliai atliepė kuriamą interjero viziją ir leido sukurti harmoningą, šiuolaikišką darbo aplinką, kurioje estetika natūraliai susilieja su kasdieniu funkcionalumu.

Interjere išraiškingai integruotos „Fritz Hansen“ gaminamos ikoniškos baro kėdės „Dot“, kurias dar 6-ajame dešimtmetyje sukūrė danų dizaineris Arne Jacobsenas. Minimalistinės formos ir preciziškas dizainas dar kartą patvirtina, kad geri dizaino sprendiniai nepavaldūs laikui, o skandinavų dizaino ikonos išlieka aktualios net itin moderniuose interjeruose.

Šiuolaikinį skandinavų požiūrį į dizainą, medžiagiškumą ir tvarumą atskleidžia HAY foteliai „Chisel“ ir „Swedese“ stalielis „Savoya“. Šie baldai išryškina natūralias medžio savybes ir meistriską jo apdirbimą – vieną iš esminių regiono dizaino bruožų.

„Atskiros paminėjimo vertas sieną puošiantis meno kūrinys iš Švedijos gamintojo betoninių plokščių – tai ne tik interjero akcentas, bet ir biure dirbančios komandos kūrybingumo atspindys“, – atkreipia dėmesį į vieną svarbiausių projekto akcentų interjero salonų „Skandinaviški interjerai“ įkūrėja Laima Aleknavičienė.

„Skandinaviški interjerai“ atstovauja lyderiaujantiems Skandinavijos dizaino prekių ženklams, be kita ko, ir HAY, MUUTO, AUDIO, „Fritz Hansen“, „And Tradition“. Jų laikui nepavaldaus dizaino gaminius galima gyvai apžiūrėti salonuose Vilniuje ir Klaipėdoje, o netrukus bus galima išvysti ir Kaune. Pasak L. Aleknavičienės, interjero salonų „Skandinaviški interjerai“ atstovaujami gamintojai nuolat kelia kokybės ir tvarumo kartelę, todėl daugeliui jų produktų įprastai suteikiamos iki 10 metų garantijos. Tai leidžia užtikrinti, kad jie net ir itin intensyviaus naudojimo sąlygomis tiek gyvenamosiose, tiek visuomeninėse erdvėse ypač ilgai išlaikys savo pradinę kokybę.

„Pastebime, kad klientams vis svarbesni tampa vertybiniai pasi-

rinkimo aspektai. Todėl nuo pat veiklos pradžios dirbame tik su originalaus dizaino gaminiais – kartu su partneriais užtikriname aukščiausius verslo etikos, autorių teisių apsaugos ir tvarumo standartus“, – pabrėžia interjero salonų „Skandinaviški interjerai“ įkūrėja L. Aleknavičienė.

Jos teigimu, išskirtinis „YCL studio“ biuras dar kartą patvirtina, kad skandinaviškas dizainas išlieka ne tik estetikos, bet ir vertybių, ilgaamžiškumo bei funkcionalumo sinonimu.

SKANDINAVIŠKI INTERJERAI

Metaliniai baldai - tarsi meno objektai

„YCL studio“ biuro interjere, kuriame vyrauja griežto funkcionalumo ir meninės formos jungtis, ryškiai matomi modernūs metaliniai akcentai: pasitarimų salos stolas ir vonios praustuvas su sienele. Abu gaminiai, nors ir pritaikyti praktiniam naudojimui, primena meninius objektus, kurie puikiai reprezentuoja ne tik biu-

ro stilių, bet ir juos gaminusios įmonės „Politeca“ profesionalumą bei aukščiausią darbų kokybę.

„Užsakovo brandintą originalią baldų idėją mūsų komanda pavertė techniniais brėžiniais. Nors jų derinimas truko ilgiau nei gamyba, užduotis buvo įgyvendinta išties greitai. Profesionali komanda – mūsų didžiausia stiprybė“, – pagrindinę sėkmingo projekto įgyvendinimo priežastį nurodo Eimantas Morkus, vadovaujantis įmonei „Politeca“, besispecializuojančiai metalo apdirbimo ir nestandartinių metalo gaminių gamybos srityje.

Minimalistinis nerūdijančiojo plieno stolas – pasitarimų sala įspūdingai pabrėžia interjere vyraujantį baltos ir pilkos spalvų kontrastą. Projektų vadovo Tado Pusvaškio teigimu, jo gamybos procesui reikėjo daug rankų darbo. Iššūkių kėlė ištisinių siūlių virinimas, vėliau jas reikėjo ir kruopščiai nušlifuoti.

„Stalo ilgis – net 3 metrai. Dėl tokių didelių matmenų pakeitėme šlifavimo staklių konstrukciją. Taip pavyko nustatyti nuoseklią metalo paviršiaus šlifavimo kryptį ir gauti tekstūrą, kurios pageidavo užsakovas“, – kolegą papildė gamybos vadovas Aivaras Baliuka.

Origamio lankstymo meną primenančiam nerūdijančiojo plieno vonios baldų sprendiniui su plautuve taip pat prireikė išskirtinių koman-

dos pastangų ir rankų darbo. Pasak pašnekovų, vonios balduose turėjo sklandžiai derėti du skirtingo apdirbimo metalo paviršiai: šlifluotas ir poliruotas. Praustuvas ir jo stovas pagaminti iš šlifluoto matinio metalo, o viršutinė vertikali baldo dalis – lyg veidrodis spindintis poliruotas metalas. Skirtingomis technikomis pagaminti ir meistriškai sujungti baldų paviršiai pabrėžia biuro kūrybinį principą – aiškų dviejų erdvių estetinį pjūvį.

Įmonės „Politeca“ vadovo žodžiais, sklandų projekto procesą užtikrina kvalifikuota konstruktorių komanda, savo techniniais sprendimais visada padedanti klientams originalias idėjas paversti vienetinais interjero objektais viešbučiuose, butikuose, restoranuose, biuruose tiek Lietuvoje, tiek užsienyje. Aliuminis, cinkuotas, juodas ir nerūdijantis plienas, žalvaris bei varis – metalai, kurių apdirbimo ir gamybos procesus atlieka ilgametę patirtį sukaukę specialistai. UAB „Politeca“ išskirtinumas – gebėjimas kūrybiškai bei tiksliai derinti metalus tarpusavyje ir garantuoti jų gaminių funkcionalumą bei ilgaamžiškumą.

OBJEKTAS: „Villa O“, Trakų r.

UŽSAKOVAS: privatus asmuo

GENERALINIS RANGOVAS IR STATYBOS

DARBŲ VALDYTOJAS: UAB „Lygmuo“

ARCHITEKTAI: „YCL studio“

„Villa O“: namas su pluso ženklu

Netikėtos formos vienbutis namas – tarsi paslėpta architektūrinė skulptūra gamtos apsuptyje. koncepcija – švari ir aiški, tačiau pastatas kurtas taip, kad būtų ne tik funkcionalus, bet ir teiktų estetinį malonumą jo gyventojui.

Iš aukščiausiam sklypo taške esančio tūrio atsiveria panoraminiai vaizdai į visas keturias pasaulio šalis. Apskritimo forma čia veikia kaip subtilus atsakas į aplinkos minkštumą ir organiką. Pusiau uždari kiemeliai sujungia vidaus ir lauko erdves į vientisą patirtį. Pastato centre – „pluso“ principu organizuota erdvė, dalijanti namo erdves į keturias dalis. Šviesi centrinė zona atsiveria vis į kitą kraštovaizdžio fragmentą. Lengvai pasvirusi betoninė siena formuoja namo siluetą ir kuria savitą erdvinį pojūtį. „Villa O“ išlaiko aiškią struktūrą, tačiau kartu natūraliai susilieja su aplinka.

Sklypas – atokus, apsuptas gamtos, be aiškių urbanistinių orientyrų ar struktūros. Projekto ašis – iš aukščiausio taško atsiveriantys vaizdai.

„Siekėme išlaikyti šį pojūtį ir sukurti namą, kuriame nebūtų griežtos geometrijos ar tikslios struktūros, vyrautų erdvės laisvė, juntama ir išorėje. Taip sumąstėme apskritą tūrį su lengvai pasvirusiomis sienomis. Šiuo sprendimu sukūrėme subtilią erdvinę emociją ir lengvos iliuzijos efektą, o centrinė erdvė išlaikė atvirumo ir erdvės pojūtį, joje galima mėgautis panoraminiais vaizdais ir jaustis tarsi gamtoje“, – pasakoja architektas A. Barzda.

Namo erdvine struktūra kuriamos dvi skirtingos nuotaikos: kambariuose vyrauja intymesnė, pasvirų betoninių sienų formuojama atmosfera, o centrinė erdvė išlieka šviesi ir atvira. Potyriai viduje atspindi išorinę pastato formą, o visas pastatas natūraliai įsilieja į kraštovaizdį – be primestų struktūrų ar schemų, kaip ir pati gamta.

„YCL studio“ komanda nuo pat pradžių vengė bet kokio dirbtinumo pojūčio. Tai lėmė ir medžiagų pasirinkimą, ir architektūrinę kryptį. Dominuoja betonai ir medis. Betonai pasirinkti dėl ilgaamžiškumo, tvirtumo ir estetiškos kokybės – jo paviršiuje subtiliai atsiskleidžia šviesos ir šešėlio

kaita. Be to, ši medžiaga suteikė galimybę įveikti didžiausią konstrukcinį iššūkį ir įgyvendinti vieną sudėtingiausių projekto sprendinių – visu perimetru pastatyti pasvirusią sieną. Siekiant išlaikyti ryšį su gamta, pasirinkta aplinkos poveikiui atspari, ilgaamžė ir tvarti termomedieta.

„Atviroje ežero pakrantėje esantis sklypas diktavo ramybės ir santūrumo poreikį. Vidiniuose kiemuose suformuotos erdvės padeda sumažinti langų atspindžius ir sustiprina privatumo jausmą. Vila suprojektuota taip, kad jos buvimas aplinkoje būtų tylus, subtilus ir pagarbus“, – sako architektas A. Barzda.

Beveik nematomos, todėl ir svarbios interjero detalės

„Norėjome visiškai švarių baltų sienų, kad niekas neblaškytų dėmesio, jis būtų sutelktas tik į tai, ką siekiame pabrėžti. Šį sprendinį šimtu procentų įgyvendinti pavyko pasirinkus vokiečių gamintojo JUNG jungiklius ir kištukinius lizdus. Jie kone susilieja su sienų plokštumomis“, – pasakoja architektas A. Barzda ir priduria, kad JUNG gaminiais kliaunasi dažname savo projekte ir jie dar nė karto nenuvylė: kad ir kokio stiliaus interjeras būtų kuriamas, rezultatas visada nepriekaištingas.

Šįkart neatsiejama architektūrinės koncepcijos dalimi tapo ir vizualiai švaria, nuoseklią erdvę sukurti padėjo baltos spalvos JUNG serijų LS 990 ir LS ZERO produktai.

Laikui nepavaldaus bauhauso dizaino JUNG serijos LS 990 gaminiais – aiškių geometrinių formų, plokščiu rėmeliu ir proporcingu klavišu – interjere sukuriamas subtilus, tačiau atpažįstamas estetiškas ritmas. Tai sprendimas, kuris, užuot konkuravęs su architektūra, ją papildo, išlaikydamas funkcijos ir formos balansą.

Serija LS ZERO šią klasikinę dizaino kalbą dar labiau išplėtoja: jungikliai montuojami lygiai su sienos plokštuma, todėl susilieja su paviršiumi ir tarsi išnyksta erdvėje. Toks sprendimas ypač aktualus šiuolaikinėje architektūroje, kur siekiama maksimaliai švarios plokštumos, išgrynintų detalių ir vientisos medžiaginės išraiškos. LS ZERO leidžia išlaikyti architektūrinį minimalizmą net ir techniniuose elementuose, paversdamas juos integralia sienos dalimi.

Abiejų serijų matinė balta spalva šį efektą sustiprina: ji švelniai sklaido šviesą, nekuria atspindžių. Produktai natūraliai įsilieja į skirtingas medžiagas ir spalvų schemas. Matinis paviršius taip pat teikia taktilinį komfortą ir yra praktiškas, išlaiko estetinį švarumą net intensyviai kasdien eksploatuojamose erdvėse.

Be estetinės vertės, sistemos LS 990 ir LS ZERO išsiskiria funkcionalumu bei lankstumu: jose gali būti integruojami įvairūs elektros instaliacijos ir išmaniųjų namų sprendimai, nuo apšvietimo valdymo iki kompleksinių automatizavimo scenarijų. Aukštos kokybės medžiagos užtikrina ilgaamžiškumą, atsparumą ir spalvos stabilumą, todėl tai patikimas ir ilgaamžis pasirinkimas šiuolaikinėje architektūroje.

JUNG

Interjere - efektyvus inovatyvios technologijos židiny

Netipinės architektūros viloje Trakų rajone įrengtas aukščiausios klasės čekų ir vokiečių įmonės HOXTER židinio ugniaukurai. Šis unikalus HOXTER gaminy išsiskiria techninėmis savybėmis, funkcionalumu, tvrumu, ilgaamžiškumu ir minimalistiniu dizainu. Jis - ne tik interjero elementas, žavintis karštu liepsnų tango: prijungtas prie namo šildymo sistemos, šis židinio ugniaukurai eksploatuojamas kaip funkcinis prietaisas namui šildyti, užtikrinamas energinę nepriklausomybę.

Mūsų regione gamintojui HOXTER atstovauja įmonė „Stiksas“, valdanti specializuotą salonų tinklą „Židinių centras“. Ji buvo ir „Villos O“ židinio ugniaukuro tiekėja. Įmonės techninio skyriaus specialistai suprojektavo visus techninius sprendinius ir integruoja gaminių į namo interjerą.

„Užduotis buvo ne iš paprastųjų, reikėjo išlaikyti interjero vientisumą ir integruojamo gaminių funkcionalumą, todėl mūsų komandai teko padirbėti su namo architektūros autoriais, kad sprendinys atitiktų jų sumanymus. Įmonės inžinerijos profesionalai, pasiūtelkę savo kompetenciją ir daugiau kaip per ketvirtį amžiaus įgyvendintų projektų patirtį, dirbdami tandemu su

architektais, projektą įgyvendino puikiai, - džiaugiasi UAB „Stiksas“ direktorius Eduardas Giedra ir priduria: - Mums labai svarbu, kad vartotojai židinių ugniaukurai rinkęsi vadovaudamiesi ne vien žemiausios kainos kriterijumi, bet ir atsižvelgtų į gamintojų raidą. Kas jie išties yra ir koks jų gaminių patikimumas rinkoje, kuriam laikui suteikiama garantija, ar patogiu gaminiu naudotis ir ar užtikrinamas neprikaištingas estetiškas vaizdas.“

E. Giedros teigimu, įmonės moto - ne tik parduoti, bet ir tinkamai įrengti, kad klientai noriai židinio ugniaukuru naudotųsi ir geru žodžiu minėtų jį įrengusius specialistus. Puikūs vartotojų atsiliepimai pasiekė ne vieną gamintoją, ir tai suteikė įmonei galimybę tapti jų atstovais regione.

„Židinių centras“ - tai daugiau kaip 26 metai patirties. Savo profesionalumu pelnėme vartotojų, architektų ir kolegų pasitikėjimą bei ilgalaikę partnerystę. Užduotis sprendžia ir inžinerinius sprendinius projektuoja patyrę mūsų konstruktoriai, o projektus įgyvendina tik aukštos kvalifikacijos techninės srities specialistai. Mūsų profesionali, kompetentinga, etiška ir nuolat besitobulinanti komanda geba įgyvendinti visus kliento pageidavimus, todėl su dažnu užsakovu užsimezga stiprūs ir ilgai-

kiai santykiai“, - pabrėžia E. Giedra.

Įmonės vadovo teigimu, daugiau kaip pustučio dešimtmečio sėkmingai veiklą plėtojantis „Židinių centras“ tapo oficialiu daugelio žinomų Europos židinių ir krosnelių gamintojų atstovu Lietuvoje, tarp jų ir tokių žinomų prekių ženklų kaip „Brunner“, HOXTER, „Spartherm“, „Iron Dog“, „M-design“, „Metalfire“.

E. Giedros žodžiais, įmonės „Stiksas“ specialistų sukauptos inžinerinės žinios ir ilgametis darbas su pasaulinio lygio židinių ugniaukuru gamintojais leidžia kurti daug aukštesnę pridėtinę vertę.

„Mūsų konstruktoriai projektuoja ir gamina individualaus formato malakomis ir dujomis kūrenamus vidaus ir lauko židinių ugniaukurai pagal užsakovo ir / ar architektų užduotis. Įgyvendiname gausybę individualių projektų, puošiančių interjerą ir eksterjerą. Mes nesiuolome pigiau - mes siūlome geriau. Šias profesines komandas pastangas vainikuoja daugiau kaip 5000 laimingų klientų“, - „Židinių centro“ išskirtinumą akcentuoja E. Giedra.

STATYKITE GREIČIAU, TVIRČIAU IR PAŽANGIAU!

EJOT montavimo profesionalai žino: medinės konstrukcijos išties patikimos tik tada, kai yra sumontuotos naudojant pažangiausius jungiamuosius komponentus.

- Vienas iš šešių pagrindinių pažangios medinių konstrukcijų statybos jungiamųjų komponentų – sraigtinis varžtas PONDUS®, kuriam suteiktas Europos techninio patvirtinimo (ETA) sertifikatas 19/0453.
- PONDUS® gali būti nuo 6,5 × 90 mm iki 8,2 × 300 mm dydžio ir yra tinkamas naudoti tiek viduje, tiek lauke (atsparumo korozijai klasės C2 ir C4).
- Pagamintas iš patobulintos medžiagos, jis gali būti plastiškai lenkiamas iki 90 laipsnių ir sugerti konstrukcijos judesius.
- Varžtą sudaro dvi skirtingų žingsnių srieginės dalys, perskirtos nesriegine dalimi, todėl PONDUS® suspaudžia konstrukciją ir daug geriau nei įprasti tradiciniai varžtai atlaiko tiek gniuždymo, tiek tempimo, tiek skersines apkrovas.

Profesionalus statybos procesas, naudojant pažangiausią srieginio varžto PONDUS® technologiją, keičia montavimą iš esmės: vienu etapu sujungsite dvi medines detales, montuodami nuo laikančiojo karkaso iki karkaso ir fasado apdailos.

**Bazinis
jungčių
šešetas**

- 1 Inkarai
- 2 Kampo laikiklis
- 3 Sijų išorinės jungtys
- 4 Sijų vidinės jungtys
- 5 Vinių plokštė
- 6 Vinių juosta

PROFESIONALUS MEDINIŲ KONSTRUKCIJŲ TVIRTINIMO SPRENDIMAS – SRIEGINIS VARŽTAS

 PONDUS®

„Sukurtas Švedijoje prieš kelerius metus, PONDUS® jau pirmą dieną sukėlė rinkos revoliuciją ir akimirksniu paplito ne tik Europoje, bet ir kituose pasaulio kraštuose. Savaiame suprantama, kad siekėme toliau tobulinti PONDUS® ir pelnyti jam ETA sertifikata. Mes sukūrėme plastišką medžiagą, kurią galima lenkti 90 laipsnių kampu. Iš šios medžiagos pagamintas PONDUS® mažą cilindrinę galvutę ir torpedos formos galiuką yra unikalus.“

*Fredrik Sävhammar,
EJOT technikos vadovas*

„MasterBloc“: paprasta kaip sudėti lego!

Iš aukštos kokybės natūralių žaliavų pagal specialią technologiją gaminami tvirti ir ilgaamžiai betono blokėliai „MasterBloc“ – ekologiškas, tvarus bei taupus būdas greitai statyti sienas.

- **MasterBloc** surenkami pagal nustatytą schemą ir nenaudojant jokių rišamųjų medžiagų – bet kokiomis oro sąlygomis ir po statybų praktiškai nepalieka šiukšlių.

- Konstrukcijos išlieka 100 proc. stabilios visą naudojimo laiką. Be to, jas galima bet kada lengvai padidinti ar sumažinti, išardyti, pervežti į kitą vietą ir taip pat lengvai bei greitai surinkti iš naujo.

- **MasterBloc** tinkami įvairių rūšių sienoms iki 10 m aukščio statyti ant bet kokio lygaus paviršiaus tiek lauke, tiek statinio viduje: angarams, pramoninėms patalpoms, kraštovaizdžio elementams ir kt.

- **MasterBloc** nėra jokių cheminių medžiagų, jie atsparūs ugniai, nepralaidžia radioaktyviosios spinduliuotės.

- Šių blokelių aukščiausia kokybė patvirtinta sertifikatais ir atitinka visas galiojančias statybinių medžiagų normas bei statybos reikalavimus.

Oficialus blokelių „MasterBloc“ tiekėjas „Betonagglomeraten Gubbels-Masterbloc“ atstovas Lietuvoje MASTERBLOC LIETUVA (UAB „Belosta“)

Partneriai angarų stogams **TAIKLU** angaro.lt

Skambinkite mums tel. **+370 612 95 141** ● Rašykite gediminas@masterbloc.lt ● Žiūrėkite www.masterbloc.lt

RECOM

By REC Indovent

Naudokimės 70 metų Švedijos įmonės REC Indovent patirtimi tiekiant į rinką kompleksines vėdinimo sistemas.

Platus RECOM serijos vėdinimo įrenginių pasirinkimas: daugiau kaip **20 modelių** tinkančių **A++ energinės klasės** namams.

RECOM serijos rekuperatoriai išsiskiria didžiule vertikalaus ir plokščio (palubinio) išpildymo modelių įvairove bei pritaikomumu – įrenginių oro kiekiai siekia nuo 60 m³/h iki 970 m³/h. Priklausomai nuo poreikių, galite rinktis iš visų tipų šilumogražių: priešpriešinių srautų (kondensacinių ir entalpiinių, turinčių specialų higienos sertifikata) bei rotacinių (kondensacinių ir sorbcinių). Tylų veikimą ir šilumos sulaikymą užtikrina tvirti korpusai, pagaminti iš EPP izoliacijos arba dažytos cinkuotos skardos su mineralinės vatos užpildu. Jūsų patogumui, į bazinę įrenginio kainą jau įskaičiuotas integruotas Wi-Fi modulis, leidžiantis sistemą lengvai valdyti per nemokamą „RECOM Home“ išmaniąją programėlę. Be to, projektuotojų darbą gerokai paspartins paruošti BIM ir CAD brėžiniai.

REC BalticVent UAB yra REC Indovent AB (Švedija) atstovybė Baltijos šalyse. Dirbame per platų partnerių tinklą.

YIT LIETUVA:

60 METŲ STATANT ATEITIEŠ MIESTUS

„YIT LIETUVA“ ŠIEMET
MINI 60 METŲ VEIKLOS
SUKAKTĮ. PER ŠĮ
LAIKOTARPĮ BENDROVĖ
DIRBO SKIRTINGOSE
EKONOMIKOS
SISTEMOSE, IŠGYVENO
RINKOS PAKILIMUS
BEI NUOSMUKIUS IR
PRISITAIKĖ PRIE IŠ
ESMĖS PASIKEITUSIO
POŽIŪRIO Į STATYBĄ –
NUO KIEKYBĖS IKI
ILGALAIKĖS VERTĖS
MIESTAMS IR JŲ
GYVENTOJAMS.

„Kiekvienas bendrovės etapas reiškė ne vien pavadinimų ar akcininkų kaitą, bet ir naują požiūrį į tai, kaip dirbame, kokią atsakomybę prisiimame ir kokią vertę kuriame miestams“, – pabrėžia „YIT Lietuva“ generalinis direktorius Kęstutis Vanagas.

Bendrovės istorija prasidėjo 1966 m. sausį, kai buvo įkurtas Kauno namų statybos kombinatas. 1993 m. jis tapo akcine bendrove „Kausta“, o 1998-aisiais Suomijos statybų grupė „YIT Construction“ įsigijo didžiąją dalį bendrovės akcijų ir prasidėjo dar vienas naujas etapas. 2004 m. „Kausta“ tapo „YIT Kausta“, 2014-ųjų pabaigoje „YIT Construction“ įsigijo visas likusias įmonės akcijas, o 2018-aisiais įmonė buvo pertvarkyta į uždarają akcinę bendrovę. Dabartinį bendrovės veidą suformavo 2019-aisiais įvykęs „YIT Kausta“ ir „YIT Infra Lietuva“ susijungimas – nuo tol rinkoje veikia „YIT Lietuva“, priklausanti tarptautinei YIT grupei. Šis Suomijos kapitalo įmonių tinklas šiandien aprėpia aštuonias Europos šalis – Suomiją, Švediją, Lietuvą, Latviją, Estiją, Čekijos Respubliką, Slovakiją ir Lenkiją. Apie 4,3 tūkst. grupės specialistų dirba būstų, komercinių ir infrastruktūros projektų plėtros

bei statybos srityse. Ilgametę tiek miestų plėtros, tiek infrastruktūros projektų patirtį sukaupusi YIT yra didžiausia statybos bendrovė Suomijoje ir viena reikšmingiausių Šiaurės Europos rinkos dalyvių.

„Integracija į tarptautinę YIT grupę suteikė mums galimybę perimti Šiaurės Europos patirtį, tačiau tuo pat metu įpareigojo ir dar labiau susitelkti į vietos kontekstą bei žmonių lūkesčius“, – teigia K. Vanagas.

Trys veiklos kryptys: skirtingi darbai, viena atsakomybė

Šiandien „YIT Lietuva“ veikia šakojasi trimis kryptimis: infrastruktūros projektai, rangos darbai ir nekilnojamojo turto plėtra. Pasak K. Vanago, pasirinkusi tokį modelį, bendrovė gali plačiau veikti ir stabiliau pereiti įvairius rinkų bei ekonomikos ciklus.

„Infrastruktūros projektų, rangos ir NT plėtros užsakymų bei finansavimo ciklai yra skirtingi. Tai reiškia, kad vienu metu gali stiprėti viena kryptis, kitu – kita, o įmonės užduotis – suvaldyti šiuos procesus taip, kad sprendimai būtų priimami ne impulsyviai, o galvojant apie ilgalaikį stabilumą“, – sako bendrovės vadovas.

Anot K. Vanago, tokiai veiklos įvairovei išlaikyti reikia disciplinos ir aiškios struktūros, tačiau būtent tai suteikia

„YIT Lietuva“ galimybę užtikrinti nuoseklumą ir kokybę skirtinguose projektuose – nuo infrastruktūros objektų iki gyvenamųjų kvartalų.

Dešimtmetis, pakeitęs statybos sampratą

K. Vanago teigimu, pastarasis dešimtmetis – vienas intensyviausių statybos sektoriaus pokyčių laikotarpių. Skaitmeniniai projektavimo ir statybos valdymo įrankiai, BIM technologijos, tvarumo standartai, kurie anksčiau buvo laikomi išskirtiniais, šiandien tapo kasdienybe. Kartu keičiasi ir miestų planavimas – vis daugiau dėmesio skiriama efektyvesniam miesto erdvių naudojimui, funkcijų derinimui ir „15 minučių miesto“ principams.

„Prieš dešimt metų apie tvarumą ar skaitmeninę statybą dar kalbėjome kaip apie kryptį, o šiandien tai yra bazinis reikalavimas. Pasikeitė ir technologijos, ir klientų, savivaldybių, visuomenės lūkesčiai – statinys nebėra „tik“ objektas. Jis turi veikti miesto struktūroje“, – sako K. Vanagas.

Svarbus lūžis „YIT Lietuva“ veikloje įvyko prijungus infrastruktūros verslą – jis atvėrė galimybių imtis didesnio masto visuomenei reikšmingų projektų. Kartu nuosekliai stiprėjo ir darbas su būsimais sektoriaus specialistais – bendrovė jau daugelį metų bendradarbiauja su aukštojo mokslo įstaigomis: siūlo studentams praktikas, skiria mecenatų stipendijas už geriausius baigiamuosius darbus,

organizuoja paskaitas ir įsitraukia į įvairią bendrą veiklą.

Projektai, tapę miestų dalimi

Per pastarąjį dešimtmetį „YIT Lietuva“ įgyvendino šimtus įvairaus masto projektų. Ir toliau plėtojami rinkoje pripažinimo sulaukę gyvenamųjų būstų segmento objektai: dešimtmetį mininčio „Piliamiesčio“ būstai išlieka vieni perkamiausių Kaune, o sostinėje populiarumu nenusileidžia „Naujasis Skansenas“. Džiugina išskirtine sėkme ir Vilniaus „Užupio etudžas“ – prabangios klasės mažo aukštumo gyvenamųjų namų kompleksas, kurio architektūrą papildė menininkės Audronės Dambrauskienės kūriniai, pabrėžiantys rajono kultūrinį savitumą. Ryškūs ir kiti apdovanojimų pelnę projektai: sostinėje – „Matau Vilnių“ ir „Naujoji Rivjera“, Kaune – „Šilo namai“.

Vienu ryškiausių pastarųjų metų infrastruktūros projektų tapo visuomenės itin laukta Neringos dviračių tako rekonstrukcija – dviem etapais nutiesta beveik 36 km naujos trasos nuo Smiltynės iki Pervalkos, Preilos ir jūros link.

Rangos darbų sąrašas itin ilgas. Nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka ir geriausiuoju visuomeninių pastatų BIM projektu Lietuvoje pripažintas verslo centras 3 BURĖS Vilniuje, „Krepšinio namai“ Kaune, gamybos ir sandėliavimo pastatas „Freda IV“ Kauno LEZ, RIMI sandėliavimo ir paskirstymo centras Rygoje, SBA gamyklos Kaune, „Ryanair“ lėktuvų angariai Kauno oro uoste, dviračių gamykla „Pon.Bike“ Kėdainių LEZ, „Agrokonzerno grupės“ karvių fermų kompleksas Radviliškio rajone – vos keli iš daugelio reikšmingų projektų.

„YIT Lietuva“ įgyvendino ir ne vieną komercinio NT segmento projektą, tarp jų – REHAU polimerų gamykla Klaipėdos LEZ ir trys objektai Vilniuje: verslo centras „Sky Office“ su vienteliu sostinėje visiškai stikliniu balkonu stogo terasoje, JUTA autocentras, įvertintas už darnią plėtrą, ir verslo centras „Žalgirio 112“.

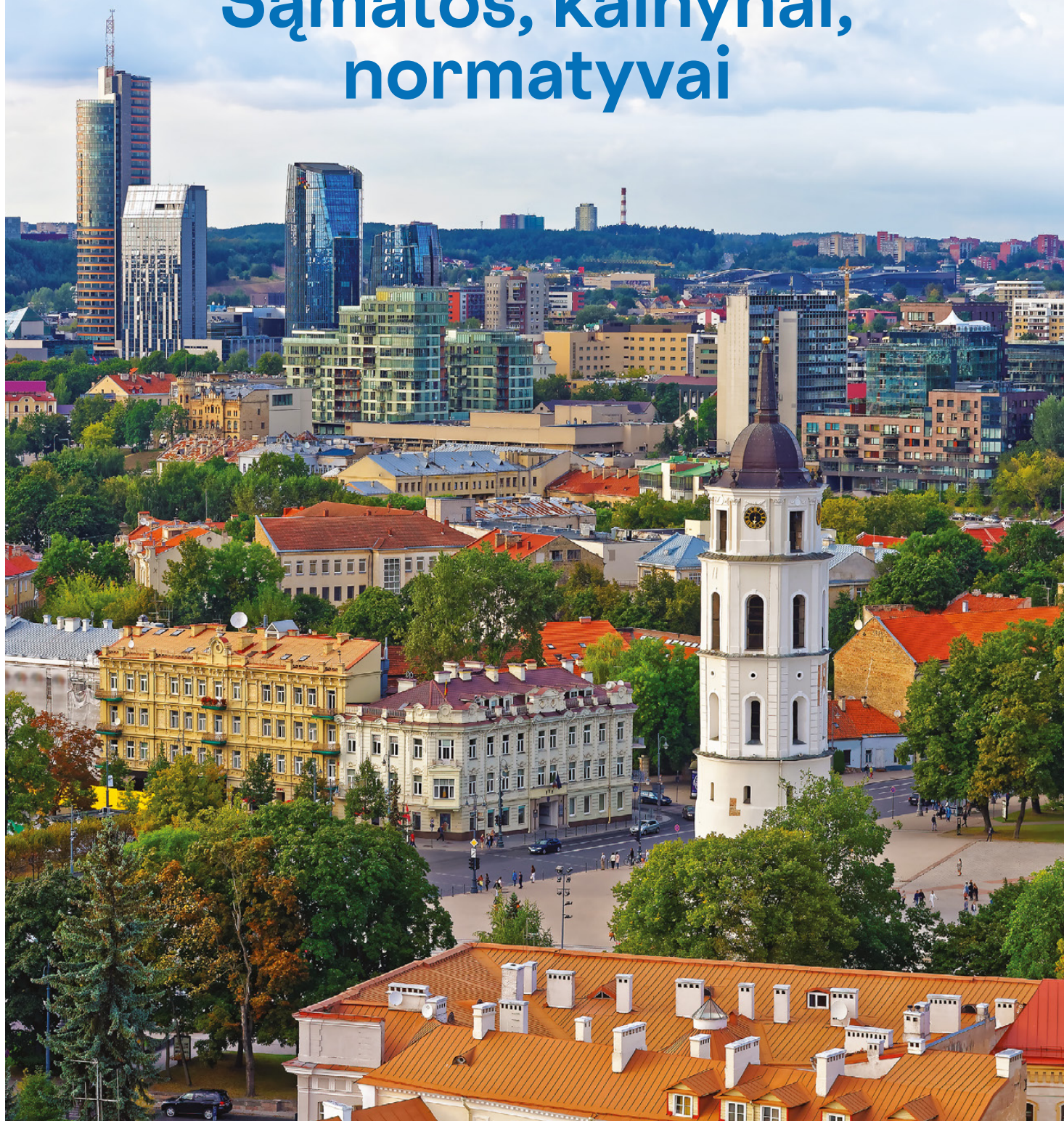
„Didžiausias įvertinimas mums yra ne apdovanojimai, o tai, kad šie projektai tampa neatsiejami nuo miestų kasdienybės – žmonės juos renkasi gyventi, dirbti, sportuoti ar tiesiog patogiai judėti norimo tikslo link. Tai ir yra mūsų darbo prasmė“, – apibendrina K. Vanagas.

INTERNETINIAI SPRENDINIAI

Sąmatos, kainynai, normatyvai

SCHOMBURG

Užtikrintam sprendimui

MONOFLEX PLYTELIŲ KLIJAI

visoms keraminėms, akmens
ir akmens masės dangoms

schomburg.lt

TICHĖ vandens namai išskirtinis ne tik Šiaulių regione

Šiaulių mieste trūko vietos, kurioje gyventojai galėtų kokybiškai ilsėtis ir stiprinti sveikatą ištisus metus. „TICHĖ vandens namai“ iš esmės pakeitė situaciją – čia visų amžiaus grupių miesto gyventojams sukurta inovatyvi erdvė aktyviai judėti ir sveikatingis.

OBJEKTAS: baseinų ir SPA kompleksas „TICHĖ – vandens namai“, Latvių g. 60 Šiauliai

PLĖTOTOJAS: AR INVESTICIJA

GENERALINIS RANGOVAS: BORGA (UAB „Borgalita“)

STATYBOS DARBŲ VALDYTOJAS: Gytis Radžiūnas

PASTATO ARCHITEKTAS: „Lavaprojects“ architektas Kristijonas Murauskas

INTERJERO ARCHITEKTAI: „Lavaprojects“ architektai Kristijonas Murauskas, Laura Gintilaitė-Murauskienė, Greta Lindautaitė

PROJEKTO VADOVAI: Daiva Malakauskė, Mantas Damašauskas

„Šiauliams tai svarbus žingsnis – miestas tapo patrauklesnis ir šiuolaikiškesnis“, – pabrėžia naująjį kompleksą valdančios įmonės „SPA centras Šiauliai“ direktorė Eglė Norkienė.

Projektas įgyvendintas dviejų šiauliečių verslininkų iniciatyva per vienus metus. Šių metų kovą duris atvėrusiame komplekse teikiama visapusė sveikatingumo paslaugos: lankytojai gali mėgautis baseino, pirčių, sukūrinės vonios, hidromasažų, ledo vonios malonumais, yra baseinas vaikams ir erdvė vaikų gimtadieniams švęsti, taip pat įrengta moderni treniruoklių salė, kavinė.

„Taikome lanksčią kainodarą, priklausančią nuo apsilankymo laiko, trukmės, lankytojų amžiaus. Abonentams taikomos nuolaidos“, – pasakoja E. Norkienė.

Išskirtinis naujųjų „TICHĖ vandens namų“, pasak jo vadovės, architektūrinis akcentas – apšvietimo sprendiniai, formuojantys komplekso nuotaiką. Dieną vyrauja kuo natūralesnė šviesa, o vakare jauki ir subtili atmosfera kuriamą dirbtiniu apšvietimu.

„Modernus dizainas, švara bei estetika, maksimalus komfortas ir nepaprasti potyriai“, – vardija apie 10 mln. kainavusio naujojo objekto privalumus lankytojams E. Norkienė.

Naujojo komplekso idėją inspiravo vandens lašas

„Siekėme sukurti aiškią, ramią ir ilgaamžę „TICHĖ vandens namų“ architektūros tapatybę. Eksterjerą formavome kaip lakonišką horizontalią struktūrą, subtiliai įsiliejantį į aplinką ir veikiančią kaip fonas pagrindiniam potyrių šaltiniui – vandeniui“, – sako architektas Kristijonas Murauskas, „TICHĖ vandens namų“ projektą rengusios architektūros ir interjero studijos „Lava projects“ vadovas. Studijos komanda kuria gyvenamųjų ir visuomeninių projektų erdvines sistemas, kuriose architektūra, interjeras ir detalės veikia kaip nedaloma visuma. Profesionalų bendruomenėje jų darbai vertinami dėl išskirtinio dėmesio medžiagiškumui, šviesai ir ilgaamžiškumui.

Pagrindinė „TICHĖ vandens namų“ interjero idėja – vandens lašas ir jo sukeliamas raibuliavimas. Šią metaforą atspindi planinė struktūra, apšvietimas, medžiagiškumas ir detalės. Visame komplekse sukurtas nuoseklus judėjimas per skirtingas erdves – nuo masyvesnių, „uolienos“ inspiruotų zonų iki lengvesnių, šviesesnių erdvių.

Didžiausias iššūkis, pasak K. Murausko, buvo lubų sprendiniai. Pastato konstrukcija artima sandėlių architektūrai – metalo karkasas iš daugiasluoksnių (*sandwich*) plokščių, todėl itin daug dėmesio ir investicijų skirta luboms, ypač jų apšvietimui. „Lava projects“ komanda kartu su apšvietimo kūrėjais sukūrė unikalios, architektūrinę idėją atitinkančius šviestuvus, tęsiančius vandens lašo metaforą ir formuojančius visos erdvės atmosferą.

Tvarumą architektai supranta kaip ilgaamžiškumą – tiek medžiagų, tiek architektūrinės idėjos, todėl visame komplekse naudotos atsparios ir lengvai prižiūrimos ilgo gyvavimo ciklo medžiagos. Daug dėmesio skirta efektyviam inžinerinių sistemų veikimui, raminaimai, nevarginančiai aplinkai ir mikroklimatui – temperatūros, drėgmės ir oro judėjimo balansui. Tiek lankytojams, tiek darbuotojams komfortą užtikrina ergonominiai sprendimai: vidaus zonos suplanuotos taip, kad lankytojų judėjimas būtų intuityvus, o erdvių atmosfera natūraliai kistų. Suformuotos funkcionalios darbo zonos, poilsio erdvės su ramybę skleidžiančiu apšvietimu, paklota neslidi danga.

Pagrindinis iššūkis – suderinti sudėtingus technologinius reikalavimus su architektūrine idėja. Taip pat buvo svarbu sukurti vientisą patirtį, kurioje skirtingos zonos veiktų kaip nuosekli sistema, o ne atskirų erdvių rinkinys.

„Lengvi sprendimai, seniai išbandyti kituose objektuose, netiko, nes čia viskas turėjo būti atsparu agresyviai aplinkai“, – apibendrina K. Murauskas.

Šis projektas - visapusiškai profesionalumo patikra

Švedijoje įkurta tarptautinė įmonių grupė BORGÅ veikia daugelyje Europos šalių ir specializuojasi plieninių pastatų projektavimo, gamybos bei statybos srityse. Lietuvoje ji kasmet įgyvendina dešimtis komercinių, pramoninių, žemės ūkio ir sporto pastatų projektų, tačiau baseinų ir SPA kompleksas – jai pirmasis tokio tipo objektas mūsų šalyje. „TICHÉ vandens namų“ statybose BORGÅ atliko vieno iš pagrindinių rangovų darbus ir padėjo laiku bei kokybiškai baigti poilsio oazę, atitinkančią statybos normas bei standartus.

BORGÅ plėtros Lietuvoje vadovo Ovidijaus Pletkaus žodžiais, įmonės komanda suprojektavo antžeminės pastato dalies konstrukcijas, tiekė medžiagas, gamino reikiamus konstrukcinius elementus ir atliko bendrąsias darbus bei jų vykdymo priežiūrą. „Architektas mums pateikė daug sudėtingų konstrukcinių užduočių, o mes privalėjome jas įgyvendinti. Netipinės formos pastatas mūsų komandai – iššūkis ir įdomi patirtis. Pradžią, ypač projektavimo stadija, buvo sunkesnė, tačiau pabaigoje netgi pavyko aplenkti sutartus darbų terminus“, – džiaugiasi sėkmingai baigto išskirtinio objekto darbais O. Pletkus.

Projektavimo stadijoje BORGÅ komandai reikėjo atsižvelgti į pastato specifiką – baseinų ir SPA komplekse svarbu ne tik puikus mikroklimatas bei energijos vartojimo efektyvumas, bet ir pagrindinių konstrukcinių medžiagų atsparumas drėgmei, korozijai, apgalvota vidaus apdaila, hidroizoliacija ir medžiagų tvarumas.

BORGÅ inžinieriams konstruktoriams, o vėliau ir montuotojams teko išbandymas – įgyvendinti netipinę pastato fasado apdailos iš degintos medienos idėją. Tūrinė, keiliais lygiais formuojama medienos

bangla sukūrė išskirtinę estetiką, tačiau reikalavo specifinių techninių sprendimų įgyvendinimui.

Nestandartinės formos baseinų projektavimas taip pat nebuvo greita ir paprasta užduotis. „Baseinams pagaidauta naudoti ypač aukštos kokybės medžiagas, todėl projektavimas vyko lygiagrečiai analizuojant pažangias konstrukcines ir hidroizoliacines medžiagas. Džiugu, kad baseinų įrengimo atveju užsakovas akcentavo ne medžiagų taupymą, o kokybę ir ilgaamžiškumą“, – sako O. Pletkus ir pabrėžia, kad projekte įgyta patirtis, kaip ir kiekvienas įveiktas iššūkis, augina BORGÅ komandą.

Baseinų ir SPA kompleksas yra jau penktas BORGÅ pastatas toje pačioje teritorijoje: įmonė anksčiau čia statė padelio areną, prekybos centrą, reabilitacijos kliniką ir dar vieną sporto paskirties pastatą. Toks tęstinumas rodo klientų pasitikėjimą BORGÅ sprendimais ir racionalų kainos bei kokybės santykį. BORGÅ rinkoje vertinama dėl švediškos kokybės standartų ir sprendimų, suteikiančių galimybę greitai sumontuoti standartizuotus pastatus.

„Klientai, kurie kreipiasi turėdami tik pastato idėją, iš BORGÅ komandos gauna visą kokybiškų paslaugų rinkinį – projektavimą, medžiagų tiekimą ir statybą. Konstruktoriai, statybos ir technologijų inžinieriai dirba kartu, kad būtume kokybiški pastatai iškiltų racionalia kaina. Prieš pastato projektavimą galime ne tik apskaičiuoti preliminarų objekto biudžetą, bet ir išanalizuoti kiekvieno atskiro sprendimo būtinumą bei vertę“, – pabrėžia BORGÅ išskirtinumą O. Pletkus.

Išskirtinis plytelių dekoras - vienoje rankose

Už visų modernaus komplekso „TICHĖ vandens namai“ baseinų bei SPA erdvių plytelių, mozaikų ir susijusių medžiagų komplektavimą ir sklاندus tiekimo proceso užtikrinimą buvo atsakinga UAB „Mažeikių Varduva“.

Projektui pasirinkti sprendimai gimė bendradarbiaujant su ilgamečiais partneriais - Ispanijos gamintoju GRES DE ARAGON. Viso proceso metu buvo palaikomas glaudus ryšys su užsakovu: plytelių klausimais jį asmeniškai konsultavo gamintojo atstovai, o įmonės „Mažeikių Varduva“ komanda rūpinosi techniniais sprendimais ir viso proceso koordinavimu - nuo medžiagų suderinimo iki pristatymo į objektą. Visos montavimo medžiagos (klėjai, mišiniai ir kt.) buvo tiekiamos iš įmonės padalinio Šiauliuose.

„Šis projektas mums svarbus ne tik dėl apimties: jis įrodė, kad esame patikimas partneris įgyvendinant didelio masto, aukštos kokybės projektus. Džiaugiamės, kad galutinis rezultatas atitiko ir užsakovo, ir lankeytojų lūkesčius. Tai geriausia rekomendacija“, - sako įmonės pirkimų vadovas Arūnas Strikys.

Daugiau kaip 30 metų veiklą plėtojanti 70 kvalifikuotų darbuotojų komanda „Mažeikių Varduva“ - patikima vidaus apdailos tiekimo partnerė įgyvendinant visos Lietuvos objektus. Įmonės prekybos padali-

niai veikia Vilniuje, Kaune, Šiauliuose ir Mažeikiuose. Vilniaus prekybos centre UNIDECO esanti erdvė neseniai buvo praplėsta. Šioje modernioje aplinkoje dar daugiau galimybių supažindinti architektus bei interjero dizainerius su naujausiomis kolekcijomis ir teikti klientams profesionalias konsultacijas.

Be prekybos, „Mažeikių Varduva“ plėtoja ir statybos kryptį - specializuojasi pramoninių grindų betonavimo srityje. Ji įgyvendina įvairius projektus visoje Lietuvoje - nuo maisto pramonės objektų iki komercinės paskirties pastatų. Tarp ryškiausių projektų - 46 tūkst. kv. m patalpų betonavimas „Mažeikių naftos“ komplekse, taip pat plytelių komplektavimas sporto komplekse „Swift Arena“.

„TICHĖ vandens namai“ - be abejo, dar vienas reikšmingas projektas įmonės sąrašee.

„Mažeikių Varduva“ įsitvirtina rinkoje ir kaip nekilnojamojo turto projektų plėtotojas - stato Mažeikiuose „Miško kvartalą“, kurį sudarys 14 modernių namų.

Sienoms - patvarūs ir drėgmei atsparūs inovatyvūs dažai

Visos šeimos poilsiui skirtas naujasis baseino ir SPA kompleksas „TICHĖ vandens namai“ išsiskiria netradiciniais architektūriniais interjero sprendimais. Tvarumą traktuojant kaip ypač aukštą medžiagų kokybę, netiko įprasti sprendimai: šią unikalią

architektūrinę idėją reikėjo derinti su sudėtingais technologiniais reikalavimais. Buvo būtina naudoti patvarias ir drėgmei atsparias interjero apdailos medžiagas, todėl sienoms nuspręsta rinktis idealiai šiuos kriterijus atitinkančius prekių ženklo „Tikkurila“ specialios paskirties sienų dažus „Luja 20“.

Inovatyviuose pusiau matiniuose sienų dažuose „Luja 20“ yra nuo pelėsio saugančios medžiagos, todėl jie ypač tinka drėgnoms patalpoms - tiek privačiam vonios kambariui, tiek didelėms visuomeninėms erdvėms, pavyzdžiui, baseinams ir SPA erdvėms. Šie plaunami ir itin patvarūs dažai labai atsparūs chemikalams ir dilimui. Jais padengtas paviršius gali atlaikyti stipraus poveikio ploviklius ir didelį mechaninį poveikį, todėl jie puikiai tinka nuolat valomoms patalpoms - visuomeninių patalpų vestibuliams, laiptinėms, ligoninių koridoriams ir palatoms, slaugos namams, vaikų darželiams, mokykloms ir kt.

Visuose serijos „Luja“ dažuose mažai lakiųjų organinių junginių (LOJ), tai patvirtina Šiaurės šalių bei ES ekologinis ženklas ir gaminio poveikio aplinkai deklaracija (EPD).

Baseino zonos sienos nudažytos atpalaiduojančią atmosferą kuriančia balta spalva. Sporto salės sienoms parinkta susikoncentruoti padedanti tamsiai pilka spalva, o persirengimo kambarių ir tualetų sienoms - tamsiai mėlyna spalva „Royal“ (M436).

Vandens raibuliavimą imituoja išskirtinės plokštės

Įmonė „Brasa“ prie vientiso ir vizualiai išraiškingo interjero sprendimo įgyvendinimo prisidėjo į objektą pristatčiusi daugiau nei 500 kv. m austrų gamintojo SIBU DESIGN dekoratyvinių plokščių „SL Ocean“. Veidrodinė plokščių paviršiaus danga pagaminta iš kompozitinių polimerinių medžiagų (PET ir HIPS) ir išsiskiria dinamiška, vandenyno judėjimą primenančia tekstūra bei šviesos atspindžių žaismu. Plokštės paviršius reaguoja į aplinką, kinta priklausomai nuo apšvietimo ir kuria įtraukiantį erdvinį efektą – tarsi vanduo banguodamas kiltų sienomis iki pat lubų.

„SL Ocean“ yra itin plonos, lengvos, paprastai apdorojamos ir montuojamos, todėl suteikia didelę kūrybinę laisvę. Skirtingai nei tradicinės medžiagos, kaip medžio plokštė, tapetai ar plytelės, SIBU DESIGN paviršiai kuria ne tik vizualinį, bet ir taktinį efektą. Asortimente gausu metalinių, veliūrinių, odos, marmuro imitacijų, taip pat 3D ir veidrodinių dekorų.

Projekte plokštės „SL Ocean“ pritaikytos sienoms ir luboms, taip sukuriant erdvės vientisumo pojūtį. Nors iš pradžių sprendinys kėlė montavimo klausimų, įmonės „Brasa“ komandos patirtis ir konsultacijos su rangovu padėjo rasti sprendimus, kad montavimo procesas vyktų sklandžiai ir profesionaliai. Dėl plokščių lengvumo ir lankstumo sprendimas buvo įgyvendintas be papildomų iššūkių.

SIBU DESIGN plokštės gali būti klijuojamos ant įvairių paviršių ar presuojamos ant medžio drožlių plokščių, todėl tinka ne tik sienų ar lubų apdailai, bet ir baldų fasadams, ekspozicinėms bei komercinėms erdvėms.

UAB „Brasa“ – ne tik baldų furnitūros ir interjero sprendimų tiekėjas, bet ir patikimas partneris dizaineriams, architektams bei gamintojams. Įmonės salonuose Vilniuje ir Panevėžyje siūlomas kruopščiai atrinktas asortimentas. „Brasa“ komanda išsiskiria individualiu požiūriu į kiekvieną projektą, padeda parinkti tinkamiausius sprendinius ir kviečia į demonstracinę erdvę, kur produktus galima pažinti realybėje.

Gyvą ir jaukią kiemo aplinką visus metus kuria augalai

Trys betoniniai vazonai vidiniame kiemyje tarp „TICHĖ vandens namų“ ir „Eglės“ reabilitacijos centro tapo ne tik žalumos akcentais, bet ir svarbia visos edvės atmosferos dalimi. Juose MB „Žiedų svajos“ sukūrė sezonais kintančias augalų kompozicijas, sušvelninančias griežtesnę architektūrą, suteikiančias daugiau gyvumo ir padedančias formuoti ramesnį, jaukesnį santykį su aplinka.

Įmonė šiame objekte buvo atsakinga už visą želdinių dalį – nuo apželdinimo idėjos ir projektinių sprendimų iki techninio vazonų paruošimo, drenažo sluoksnių formavimo, augalų sodinimo, laistymo sistemos integravimo ir tolesnės priežiūros.

Įmonės vadovės Ilonos Valuckienės teigimu, svarbiausias tikslas buvo sukurti ne tiesiog dekoratyvią apso-dintą aplinką, o gyvą gamtos sluoksnį, papildantį poilsio ir SPA erdvių paskirtį. Apželdinimas formuotas sluoksniais, derinant struktūrinius augalus, krūmus, dekoratyvinius daugiamečius želdinius ir lengvumo suteikiančias žoles. Sprendiniams naudoti visžaliai sumedėję augalai, ryškesnėmis spalvomis rudenį nusidažantys krūmai ir minkšto lengvumo įspūdį kuriančios daugiametės gėlės. Siekta, kad kompozicijos išliktų dekoratyvios kuo ilgiau.

Vienas iš projekto iššūkių – kurti kompozicijas vazonuose jau įrengus aukštus šviestuvus. Nors ir svarbūs teritorijos apšvietimui, jie vizualiai stipriai dominavo kompozicijoje, todėl teko ieškoti būdo vakare išryškinti pačius augalus. Tam tarp želdinių įrengti papildomi žemesni šviesos taškai: jie kuria jaukesnį vakarinį vaizdą ir subtiliau atskleidžia augalų struktūrą.

Septynerius metus gyvuojanti MB „Žiedų svajos“ kuria ir įgyvendina apželdinimo bei aplinkos sprendimus – nuo idėjos, projektavimo ir vizualizacijų iki želdinių, laistymo bei apšvietimo sistemų įrengimo, autorinės ir tolesnės objektų priežiūros. Dirbama su privačiais, komerciniais ir viešaisiais objektais, įmonė kuria estetišką, funkcionalią ir gyvą aplinką.

Sudėtingi apšvietimo sprendiniai įgyvendinti kokybiškai ir laiku

„TICHĖ vandens namų“ apšvietimo sprendinius pagal objekto architektų viziją projektavo ir individualiai šviestuvus gamino prekių ženklą „Tope Lighting“ komanda, kurios specializacija būtent tokie užsakymai – nuo apšvietimo projektavimo iki nestandartinių šviestuvų gamybos bei tiekimo.

„Vienas svarbiausių „Tope Lighting“ privalumų – lankstumas ir gebėjimas jautriai įsiklausyti į kiekvieną architektūrinę idėją. Kiekvieną projektą matome kaip unikalią istoriją, todėl siūlome tiek standartinius, tiek individualiai kuriamus sprendimus, kruopščiai pritaikytus konkrečioms poreikiams. Mums svarbu, kad dizainas, funkcionalumas ir techniniai sprendimai papildytų vienas kitą – būtent tokio požiūrio ir reikėjo šiame projekte, kad būtų įgyvendinta jo vizija“, – pabrėžia prekių ženklą „Tope Lighting“ valdančios UAB „Topenerga“ komercijos direktorė Aurelija Petrikienė.

„TICHĖ vandens namams“ pasirinkta linijinių šviestuvų sistema „Lota“. Jos sprendimai buvo adaptuoti ir gaminami specialiai šiam interjerui, atsižvelgiant į ilgų, aiškių linijų architektūrą ir atvirų erdvių struktūrą. Vienas iš ypatingiausių gaminių – ištisiniai aliuminio profilio šviestuvai, kurių ilgis – iki 16 metrų. Reikėjo preciziškos gamybos ir detalaus apšvietimo projektavimo, kad tokiais išskirtiniais šviestuvais būtų užtikrintas tolygus šviesos paskirstymas bei vizualinis vientisumas. Šviestuvų ilgis, išdėstymas, šviesos intensyvumas ir spalvinė temperatūra buvo keičiami pagal patalpų funkcijas, todėl visose erdvėse užtikrinta komfortiška, tolygi apšvie-

ta, išvengta šešėlių ir ryškių kontrastų. Modulinio tipo sistema „Lota“, kurią galima jungti ištisinėmis linijomis ar kampinėmis (L formos) kompozicijomis pagal skirtingų erdvių geometriją ir susieti su išmaniaja pastato valdymo sistema, integruota persirengimo zonose, administracinėse patalpose, koridoriuose, virtuvėlėje ir sporto salėje, išlaikant bendrą apšvietimo koncepciją visame objekte.

Komplekso „širdis“ – visa apimanti lietuviška ekosistema

„TICHĖ vandens namuose“ išskirtiniai lankytojų potyriai prasideda nuo minimalistinio dizaino įėjimo kontrolės vartelių „Cominfo SG-1000“: jie ne tik užtikrina neprikaištingą saugumą bei sklandų srautų valdymą, bet ir organiškai įsilieja į preciziškai modernų komplekso interjerą. Šie varteliai – tik vienas iš itin didelio spektro technologinių sprendinių, kuriuos šiame objekte įgyvendino įmonė „nSoft“.

Visi šie sprendimai sudaro aukšto efektyvumo valdymo sistemą „nPoint“ – ne tiesiog skirtingų programų rinkinį, o Lietuvoje kuriamą ir nuolat tobulinamą vientisą ekosistemą, kuri sujungia absoliučiai visus procesus. Priešingai nei įprasta senuose objektuose, kur įėjimo kontrolė, kasos ar barų valdymas veikia kaip atskiros, nesusikalbančios sistemos, „TICHĖ vandens namuose“ viskas veikia vieningoje „nPoint“ struktūroje. Nuo modernių bilietų kasų bei savitarnos terminalų iki restoranų ir barų valdymo – kiekvienas duomenų taškas cirkuliuoja toje pačioje bazėje. Taip klientams sudaroma galimybė nepertraukiamai mėgautis poilsio zonų potyriais.

Komfortą klientams užtikrina registratūroje gaunamos elektroninės apyrankės. Jiems nebereikia sukti galvos dėl tradicinių spintelėlių raktų ar sudėtingų kodų derinių, kreiptis pagalbos į personalą pamiršus savo spintelės numerį. Viską – ir numerį, ir laiką praleistą baseine, ir savo sąskaitos objekte būseną bei daug kitų rūpimų dalykų – jie gali akimirksniu sužinoti savo apyrankėje, veikiančioje *online* realiuoju laiku, atidarę atitinkamą infoterminalą. Į bendrą „nPoint“ sistemą integruotos net tokios specifinės detalės kaip žetonų rinkikliai. Tai suteikia milžinišką pranašumą personalui: jis visą informaciją mato ir valdo viename lange, išvengdamas klaidų ir užtikrindamas aukščiausią aptarnavimo greitį.

„TICHĖ vandens namai“ ir „nSoft“ partnerystė liudija: lietuviškas produktas „nPoint“ – naujas kokybės standartas. Ši sistema sukuria atieties poilsio erdvę, kurioje lankytojams nepastebimai užtikrinamas maksimalus komfortas.

Pritaikyti inovatyviausi vandens valymo sprendimai

„TICHĖ vandens namuose“ vieną iš inovatyviausių ne tik Lietuvoje, bet ir Baltijos šalyse baseinų vandens valymo technologijų įdiegė įmonė „Optika ir Technologija“, baseinų vandens valymo ir fontanų sistemų tiekimo bei įrengimo srityse besispecializuojanti nuo 1991 metų.

Kurdama baseino ir SPA komplekso erdves, įmonės komanda siekė, kad būtų užtikrintas funkcionalumas, komfortas ir kokybiškas poilsis įvairaus amžiaus lankytojams. Komplekse įrengtas 25 m ilgio trijų takelių plaukimo baseinas aktyviam plaukimui, pramoginis baseinas su masažinėmis srovėmis ir kaskadomis, pora sūkurinių vonių atsipalaiduoti ir šalto vandens vonia organizmui grūdinti bei kraujotakai gerinti. Mažiausiems lankytojams įrengtas saugus baseinėlis su čiuožykla, o šiek tiek vyres-

niems - 24 m nusileidimo čiuožykla, suteikianti daug smagių akimirklų.

Baseinų, masažinių ir sūkurinių vonių vandens kokybei užtikrinti pasitelkta šveicarų vandens valymo ir dezinfekcijos technologija. Vandens filtruose naudojama šveicariška AFM filtravimo medžiaga, vanduo dezinfekuojamas įdiegta OH radikalų technologija, nenaudojant aplinkai ir žmogui kenksmingų chloruoto vandens priedų. Papildoma vandens dezinfekcija atliekama ozonu (O₃) pasitelkus pažangų oksidacijos procesą - technologiją AOP (Advanced Oxidation Processes), kuri net ir sunkiausiai įveikiamus teršalus suskaido į nekenksmingas medžiagas. Įdiegtų technologijų visuma užtikrina neprikaištingą komplekso vandens kokybę ir taupų vandens eksploatavimą bei lengvą priežiūrą.

Įmonės „Optika ir Technologija“ komanda džiaugiasi galėjusi savo žiniomis ir patirtimi prisidėti prie vie-

no šiuolaikiškiausių laisvalaikio bei sveikatinimo erdvių projektų Šiaulių regione įgyvendinimo.

„Dėkojame užsakovams už pasitikėjimą, architektams - už bendradarbiavimą ir vizijų įgyvendinimą. Kartu galime daugiau...“ - sako Nerijus Bugauskas, baseinų, pirčių ir vandens pramogų įrengimo įmonės „Optika ir Technologija“ Klaipėdos regiono vadovas.

Sėkmė - bendro darnaus darbo rezultatas

Prie projekto „TICHĖ vandens namai“ įgyvendinimo išskirtiniais savo produktais prisidėjo ir daugiau įmonių.

Estetikos, funkcionalumo ir dizaino dermei komplekso erdvėse užtikrinti panaudotos UAB „Vegtomas“ interjero medžiagos, šiuolaikinės mados pulsą ir išskirtinį charakterį interjerui suteikia garsiausių dizainerių kurtas ALPI lakštinis lukštas.

Interjero estetiką papildė bei modernios erdvės įspūdį sustiprina ir UAB „Baltijos Marmuras“, objekto erdvėse pritaikiusi vientisus, ilgaamžius ir lengvai prižiūrimus gaminius iš aukščiausios kokybės lieto akmenis „Durastone“.

Jauki lauko aplinka sukurta įmonės „Betono mozaika“ produktais. Paklotos lengvojo transporto apkrovoms pritaikytos minimalios nuožulos juodos bei daugiaspalvės (Moon Anthracite) trinkelės „Prizma 8B“ - ne tik estetiška, bet ir tyli danga. Taip pat naudoti drenuojantys gaminiai, vejos ir gatvės bordiūrai.

„Structum“ inf.

BASEINŲ CENTRAS

Optika ir Technologija

3M BALTIJOS MARMURAS

**Išskirtiniai
sprendimai Jūsų
interjerui: akmuo,
kurio grožis
trunka amžinai**

Vaidoto Darulio nuotr.

Kurdami išskirtinius akmens sprendimus interjerui, deriname aukščiausios kokybės medžiagas ir pažangias technologijas. Gaminame stalviršius, plautuves, praustuvas, palanges ir kitus gaminius tiek gyvenamosioms, tiek komercinėms erdvėms. Su kaupę ilgametę patirtį, įgyvendiname individualius projektus pagal klientų poreikius, užtikrindami profesionalumą, estetiką, kūrybiškumą ir visišką kiekvieno sprendimo dizaino laisvę.

TVARŪS SPRENDIMAI, TIESIOGIAI SUSIJĘ SU MŪSŲ GYVENIMO TRUKME

*** Violeta Bartaškaitė

3,8 milijono – tiek žmonių per metus planetoje per anksti iškeliauja Anapilin dėl užteršto oro namuose. Iš jų 3000 miršta Lietuvoje. Nors ne apie patalpų oro kokybę pirmiausia galvojame, kai planuojame namų ar biuro komfortą, mūsų sveikatą, nuotaiką ir produktyvumą tiesiogiai veikia būtent patalpų oras. O šiam savo ruožtu įtaką daro visos patalpose naudojamos medžiagos – nuo konstrukcijų ir jų apdailos iki baldų bei mažiausių interjero detalių.

* Freepik nuotr.

Per dieną įkvepiame beveik 7600 l oro – maždaug tiek, kiek tilptų į standartinį baseiną. 90 proc. to oro įkvepiame patalpose, nes būtent jose praleidžiame didžiąją dalį paros. Taigi, nenuostabu, kad oras, kuriuo kvėpuojame, yra glaudžiai susijęs su medžiagomis, kurios tas patalpas sudaro.

Tarp mūsų kūnų ir aplinkos vyksta nuolatinis dialogas. Oras, kuriuo kvėpuojame, yra pagrindinė šio bendravimo forma, todėl jame esantys teršalai gali sukelti įvairių fizinių reakcijų ir ligų. Dulkės, pelėsis, miltligė,

naminių gyvūnėlių pleiskanos, antipirenai, lakieji organiniai junginiai (LOJ), ypač formaldehidas, taip pat kitos cheminės medžiagos, pro langus patenkančios žiedadulkės, automobilių ir pramonės išmetamosios dujos gali sukelti astmą, alergines reakcijas, galvos skausmą, infekcijas, lėtines plaučių ligas ir net vėžį. Mirtiną pavojų gyvybei kelia anglies monoksidas (smalkės) ir grunte susidaranti urano cheminės grandinės medžiaga radonas – bespalvės, bekvapės ir radioaktyvios inertinės dujos,

patenkančios į namus per grindis, sienų įtrūkimus, šulinio vandenį, kanalizaciją ir nuotekų sistemą. Radonas – antroji pagal svarbą medžiaga (po tabako), siejama su plaučių vėžiu. Lietuvoje šių dujų koncentracija palyginti nedidelė, tačiau vis tiek pravartu patyrinėti interaktyvų radono žemėlapi Radiacinės saugos centro svetainėje rsc.lrv.lt arba kreiptis į šio centro darbuotojus, kad atvyktų į namus išmatuoti radono kiekio ir patartų, ką daryti, jeigu šių dujų koncentracija būtų per didelė.

Vienos medžiagos geresnės už kitas

Oro kokybę dažniausiai siejame su patalpų vėdinimu, tačiau vieną svarbiausių vaidmenų atlieka būtent statybinės medžiagos.

Pirma, jos yra pagrindinė patalpų mikroorganizmų buveinė. Tokios porėtos medžiagos kaip gipso kartonas, neapdorota mediena ir tam tikros rūšies izoliacija gali sulaikyti drėgmę bei organines dulkes ir drauge sudaryti idealias sąlygas veisti grybeliui. Pelėsis į orą išskiria mikotoksinų ir sporų, sukeliančių astmą, alergijas ir kitas kvėpavimo takų ligas.

Antra, svarbu cheminė statybinių medžiagų sudėtis. Pavyzdžiui, antimikrobinų savybių turinčios medžiagos slopina mikroorganizmų veisimąsi. Kita vertus, daugėja mokslininkų, tvirtinančių, kad tokioje aplinkoje bakterijos ilgai tampa atsparesnės.

Trečia, kaip jau minėta, dalis statybinių medžiagų išskiria LOJ. Ir patalpose jų koncentracija visada yra didesnė nei lauke, kartais net dešimt kartų. Vieni iš šių junginių sukelia trumpalaikį, kiti – ilgalaikį neigiamą poveikį sveikatai. Tai priklauso nuo jų išsiskyrimo greičio – kuo ilgesnis išsiskyrimo procesas, tuo didesnis pavojus sveikatai. Patalpų oro cheminė sudėtis nuolat kinta, nes LOJ išsiskyrimas iš medžiagų tiesiogiai susijęs su temperatūros ir drėgmės pokyčiais. Maža to, patekę į išorę, LOJ, veikiami saulės šviesos, reaguoja su azoto oksidais ir sudaro ozoną – pagrindinę smogo sudedamąją dalį. Šis klasingas rūkas gali pažeisti plaučių audinius, pakenkti augmenijai ir sutrikdyti ekosistemas.

Ūtalatai vinilo dangoje esančiam plastikui minkštinti, antipirenai, naudojami gaminant sintetinę izoliaciją ir baldų putplastį, nekokybiški dažai

ir hermetikais, tam tikra grindų danga daro didžiulį neigiamą poveikį sveikatai. Tačiau įprastomis gyvenimo sąlygomis, ne ligoninėse, netinka ir sterili aplinka. Mums reikia aplinkos, kuri būtų naudinga mūsų mikrobiomai. O tokia sukuriama natūraliomis medžiagomis, kaip kokybiškai apdirbta mediena, drėgmei atsparus aukšto pH molio tinkas, kalkės. Šios medžiagos, kaip ir betonas, keramika bei akmuo – tvirtos medžiagos, tinkamos tiek grindų dangai, tiek stalviršiams, – aktyviai reguliuoja drėgmę, sugeria teršalus, be jokių biocidų saugo nuo pelėsio bei išlaiko sveikesnę patalpų orą. Beje, porėtos struktūros kamštiena, bambukas, natūralaus pluošto audiniai gerina oro cirkuliaciją patalpose ir nesulaiko dulkių bei teršalų kaip sintetiniai kilimai ar vinilo grindys, taip pat neišskiria į orą mikroplastiko kaip baldai iš sintetinių medžiagų.

Pirmenybę reikėtų teikti ir medžio drožlių plokštėms bei vidutinio tankio medienos plaušų plokštėms (MDF), gaminamoms naudojant ne tradicinius klijus su formaldehidu, o sojų pagrindo klijus, bioplastiką iš atsinaujinančių išteklių (kukurūzų krakmolo, cukranendrių, kitų augalinės kilmės medžiagų). Biologinės kilmės medžiagų mažesnis CO₂ pėdsakas, jos mažiau išskiria LOJ ir jų eksploatacinės savybės yra geresnės. Gamyklose pagamintos ir į statybietę pristatytos konstrukcinės izoliacinės plokštės – galimybė ne tik pagreitinti statybas, bet ir pagerinti patalpų oro kokybę. Jos išskiria daug mažiau LOJ ir kitų sveikatai nepalankių cheminių medžiagų, maža to, trukdo tokioms medžiagoms patekti į namus. Sveikesne statybine medžiaga laikomas ir LOJ neišskiriantis putų polistirenas.

Ne visa izoliacija tinkama

Kaip jau aptarėme, oro kokybei itin reikšminga izoliacija. Jei ji tinkama, aplinkoje mažiau alergenų, LOJ ir kitų kenksmingų cheminių medžiagų, užkertamas kelias pelėsiui. Netinkamai sumontuotos arba pažeistos izoliacinės medžiagos gali teršti orą. Todėl vienas geriausių pasirinkimų – natūrali izoliacija. Pavyzdžiui, vilnos. Skirtingai nuo sintetinės, ši natūrali alternatyva neturi kenksmingų cheminių medžiagų ir paprastai 10 proc. geriau izoliuoja šilumą bei garsą. Ji taip pat natūraliai reguliuoja drėgmę

bei filtruoja orą, sugerdama LOJ ir kitus teršalus, yra atspari ugniai. Dar vienas natūralus pasirinkimas – kamštinė izoliacija, laidu orui ir atspari pelėsiui. Kamštiena – atsinaujinanti medžiaga, skatinanti sveikesnę patalpų aplinką. Geras pasirinkimas – ir celiuliozės, sojų poliolių, perdirbtos medvilnės bei stiklo pluošto izoliacijos. Vietoje įprasto sandarinimo glaisto rekomenduojama rinktis glaistą su epoksidiniais klijais. Ko vėičiau vengti? Vatos izoliacijos ir visų gaminių, tarp kurių sudedamųjų dalių yra formaldehido.

Dažų niuansai

Visi kada nors esame uodę specifinę tik išdažyto kambario kvapą. Tai tie patys LOJ, kurie, deja, dar ilgai gali tvyroti išdažytose patalpose. Dažai skirstomi į vandeninius (latekso arba akrilo) ir aliejinius (alkidinius). Būtent pastarieji mėgstami dėl patvarumo ir lygaus paviršiaus, antra vertus, jie yra ir didžiausias taršos – LOJ šaltinis. Aliejiniuose dažuose naudojami tirpikliai, kaip toluenas ir ksilenas, yra stiprios cheminės medžiagos, išskiriančios daug dujų. LOJ išskiria ir blizgūs latekso bei aliejiniai dažai. Mažiau LOJ yra vandeniniuose dažuose, kurių pagrindinis tirpiklis – vanduo. Taip pat labai svarbu nepamiršti, kad parduotuvėje pridėjus dažiklių ar atspalvių, LOJ gali patekti net į tuos dažus, kuriuose jų neturėtų būti. Be to, ir dažų kietėjimo metu vykstančios cheminės reakcijos gali sukurti naujų LOJ. Geriausias pasirinkimas – dažai su žymomis „netoksiški“ arba „natūralūs“. Jie gaminami iš tokių medžiagų kaip molis, pieno baltymai (kazeinas), citrusinių vaisių aliejus ir natūralūs mineralai. Tik reikia turėti omenyje, kad jie gali išskirti tokių natūralių junginių kaip alergiškių asmenų nepageidaujami citrusinių vaisių terpenai.

Džiugu, kad kuriama vis daugiau dažų ir hermetikų, kuriuose LOJ yra labai mažai arba išvis nėra. Jau netgi yra dažų, kurie aktyviai filtruoja orą sugerdami ir neutralizuodami chemines medžiagas, teršalus, tirpiklius ir LOJ.

Auksinis patalpų oro kokybės standartas

Patalpų oro kokybę galima pagerinti sutelkiant dėmesį į tris pagrindines sritis: oro valymą, drėgmę ir biofilinius elementus.

Rinkoje yra įvairių tipų ir dydžių oro valytuvų – nuo palyginti nebrangių pavienių, kurie, deja, dažniausiai ir mažiausiai veiksmingi, iki sudėtingų ir brangių viso namo sistemų. Kai kurie oro valytuvai efektyviai šalina ne tik dulkes ir alergenų, bet ir LOJ. Renkantis oro valytuvus svarbu įsitikinti, kad jie turi HEPA ir aktyvintosios anglies filtrus. HEPA filtras – tai auksinis standartas, jį naudojant pašalinama 99,97 proc. smulkių dalelių: dulkių, žiedadulkių, naminių gyvūnėlių pleiskanų, dūmų likučių ir kt.

Oro valytuvų efektyvumas priklauso nuo to, kaip gerai surenkami teršalai (tai vertinama efektyvumo koeficientu procentais) ir kiek oro išvaloma per valymo ar filtravimo elementą (vertinama kubiniais metrais per valandą; rekomenduojama rinktis tokį prietaisą, kuris per valandą švartu oru aprūpintų bent ⅓ patalpos ploto). Patariama vengti oro valytuvų su jonizatoriaus / ozono funkcijomis, nes ozonas nėra taip sveika, kaip dažnai teigiama. Svarbu ir kambario dydis: per mažas įrenginys efektyviai oro neišvalys, o per didelis gali būti pernelyg triukšmingas ir brangus eksploatuoti. Turint didelę arba atviro plano erdvę, naudingiau naudoti kelis mažesnius įrenginius, o ne vieną milžinišką. Svarbu ir valytuvo keliamas triukšmas – jis neturėtų viršyti 55 decibelų (dB).

Kalbant apie oro drėgmę, optimalus jos kiekis turėtų būti 40–60 proc. Tokie aplinkoje mažėja pelėsio ir dulkių erkučių atsiradimo tikimybė. Todėl vonios kambarius, virtuves, rūsius, kitas patalpas, kur drėgmės lygis didesnis, labai svarbu tinkamai vėdinti. Čia pravers ištraukiamieji ventiliatoriai, prireikus galima naudoti sausintuvą.

Natūraliai toksinus filtruoja, deguonį ir šiek tiek naudingų LOJ išskiria biofiliniai elementai – gyvi augalai, medžių (pušies, kedro ir kt.) eteriniai aliejai.

Mechaninio vėdinimo reikšmė

Kaip namų plaučiai veikia vėdinimo sistemos: energiją arba šilumą atgaunantys ventiliatoriai (ERV arba HRV), kurie be perstojo keičia pasenusį patalpų orą filtruotu grynu lauko oru, šalina LOJ, anglies dvideginį ir kitus kenksmingus junginius nesukeldami slėgio disbalanso ir tuo pat metu mažindami energijos nuostolius.

Abi sistemos atgauna 70–80 proc. energijos iš ištraukiamo oro ir taip

ženkliai sumažina šildymo ar vėsinimo apkrovą. Abi jos gali būti integruotos su radono mažinimo sistema, o tai dar labiau didina naudą sveikatai.

Reikėtų turėti omenyje, kad nė viena iš šių sistemų nepakeičia oro valytuvų, jei ore yra daug specifinių teršalų – pavyzdžiui, gaisro dūmų. Nors jos filtruoja lauko orą, jų pagrindinė paskirtis – ne valyti patalpų orą, o vėdinti patalpas ir atgauti energiją.

Langų misija

Kokybiški langai taip pat prisideda prie oro kokybės, nes palengvina vėdinimą, filtruoja teršalus ir kontroliuoja patalpų drėgmę. Ir atvirkščiai: prastos kokybės langai gali sustiprinti oro kokybės problemas, nes praleidžia į patalpas teršalus iš lauko, didina kondensaciją ir sudaro palankias sąlygas tarpti pelėsiui.

Viena iš svarbiausių langų funkcijų – palaikyti tinkamą vėdinimą. Jei langai lengvai varstomi pagal poreikį, efektyviau užtikrinamas natūralus oro srautas ir drauge mažinama priklausomybė nuo mechaninių vėdinimo sistemų, neleidžiant orui užsistovėti mažėja ir teršalų koncentracija.

Prastos kokybės, nesandarūs langai neapsaugo nuo dulkių, žiedadul-

kių ir transporto priemonių išmetamųjų dujų, drėgmės patekimo į patalpas. O štai tinkamai sumontuoti, sandarūs šiuolaikiniai langai bent su dviem stiklo paketais ir *Low-E* danga mažina kondensaciją, užtikrindami sausesnes bei sveikesnes patalpas ir užkirsdami kelią pelėsiui. Pažangiausiuose languose integruotos UV dangos ir filtravimo tinkeliai blokuoja kenksmingas daleles, tačiau netrukdo į vidų tekėti grynam orui. Tokie langai suteikia daugiau komforto padėdami reguliuoti temperatūrą patalpose, sumažinti šildymo ir vėsinimo poreikį. Be abejo, ir langus renkantis svarbu įvertinti, kiek LOJ išskiria medžiagos, iš kurių jie pagaminti.

Kiti ne mažiau svarbūs veiksniai

Oro grynumą padės išlaikyti kietos grindų dangos, pagamintos iš tvarių medžiagų, kaip bambukas, kamštis ar kietmedis. Tiks ir kieti, neporėti paviršiai, kaip keraminės ar porcelaninės plytelės, natūralus akmuo arba kietmedis, padengtas mažai LOJ išskiriančia medžiaga. Renkantis grindų dangą, visada verta pirmenybę teikti gaminiams, kurių kokybę patvirtinančiuose sertifikatuose nuro-

domas ir išskiriamų LOJ kiekis. Beje, visa sintetinė kiliminė danga linkusi išskirti ir kaupti įvairius alergenų, tačiau trumpo plauko variantai jų išskiria mažiau.

Užuolaidoms ar apmušalams naudojami neapdoroti natūralūs audiniai, kaip ekologiška medvilnė ir linas, neišskiria cheminių medžiagų ir mažiau prisideda prie dulkių kaupimosi. O štai sintetiniai audiniai, apdoroti antipirenis arba priemoneimis, didinančiomis atsparumą dėmėms, LOJ, deja, išskirs.

Akivaizdu, kad visos uždaros patalpos yra sudėtinga ekosistema, kuri gali būti net kelis kartus labiau užteršta nei lauko aplinka. Ir tas užterštumo lygis tiesiogiai susijęs su medžiagomis, esančiomis jose, todėl visada verta pirmenybę teikti tvariems produktams – kad patalpose, kuriose praleidžiate didžiąją dalį savo gyvenimo, kvėpuotume kuo švaresniu oru ir kuo labiau puoselėtume savo sveikatą.

Sveikatai palankesnę produktų kokybę liudija atitinkami sertifikatai, pirmiausia „Eurofins“, „Indoor Air Comfort“, „Ecolabel“, „Blue Angel“, „GREENGUARD & GREENGUARD Gold“, OEKO-TEX STANDARD 100, GOTS, „ES Ecolabel“.

OBJEKTAS: gyvenamasis kompleksas,
L. Baliukevičiaus-Dzūko g. 113, 115,
Vilnius

PLĖTOTOJAS: UAB „Bonava Lietuva“

PASTATO ARCHITEKTAI: Alina Urbutytė,
Aistė Valevičiūtė, Akvilė
Jokubauskytė; Kristina Račaitė
(sklypo planas); konstruktoriai
Gytis Glazauskis, Rokas Velička

INTERJERO DIZAINERĖ: Linda Seženytė

FOREST GATE

Ir miesto dinamika, ir gamtos ramybė

Šiais laikais svarbu ne tik būsto plotas bei kaina, bet ir vieta, kurioje būstas yra: jos charakteris, infrastruktūra, ryšys su gamta ir bendruomene. Naujasis daugiabučių kvartalas „Forest Gate“ patrauklus visais aspektais.

„Sklypas yra strategiškai patogioje miesto dalyje, šalia viešojo transporto ir pagrindinių susisiekimo arterijų, todėl galima greitai ir patogiai pasiekti kitas miesto dalis. Antra vertus, vos už kelių žingsnių besidriekiantis miško masyvas suteikia galimybę kasdien leisti laiką gamtoje. Tiesa, pradinio etapu iššūkių dėl galimo triukšmo kėlė autobusų žiedo kaimynystė, tačiau apgalvotais projektavimo sprendimais problema buvo išspręsta“, – pasakoja projektą plėtojančios bendrovės „Bonava“ rinkodaros ir komunikacijos vadovė Miglė Vaškienė.

Viena didžiausių Europoje gyvenamųjų būstų plėtros bendrovių „Bonava“ jau daugiau kaip 80 metų kuria gyvenamuosius kvartalus – nuo sklypo įsigijimo ir projektavimo iki statybos bei bendruomenės formavimo. Lietuvoje „Bonava“ daugiausia

dėmesio skiria modernių, funkcionalių ir prieinamų namų statybai.

„Įgyvendindama kiekvieną projektą, „Bonava“ rūpinasi ne tik būstų kokybe, bet ir žaliosiomis erdvėmis, bendruomeniškumo stiprinimo galimybėmis, patogia infrastruktūra. Siekiama, kad žmonės brangintų savo gyvenamąją vietą, nenorėtų jos keisti“, – sako M. Vaškienė.

Tokiu principu plėtojamas ir projektas „Forest Gate“. Jis orientuotas į perkamos klasės būstą, tačiau ši sąvoka šiandien įgijo kitą turinį: kalbama ne apie minimalų funkcionalumą, o apie racionalų planavimą, kokybišką aplinką ir kasdienį komfortą.

Būstai parduodami su visa apdaila. Jei gyventojai pageidauja, bendrovė padeda įsigyti ir baldų palankiomis kainomis. Papildomą vertę kuria apgalvotos bendrosios erdvės: jaukūs spalvin-

gi holai, patalpos ne tik dviračiams bei vežimėliams laikyti, bet ir nuplauti grįžus iš lauko. Čia pat sumontuota ir įranga augintinių švarai užtikrinti.

„Kai projekte sujungiami miesto patogumai ir gamta, sukuriama daugiau nei gyvenamasis pastatas. Formuojama kaimynystė, kurioje svarbi ne tik būsto kaina, bet ir tai, kaip šioje vietoje jaučiamasi kiekvieną dieną“, – pabrėžia M. Vaškienė.

Kvartalo identiteto esmė – gamta ir tvarumas

„Projektas plėtojamas sudėtingo reljefo sklype ties urbanizuotos Fabijoniškių teritorijos ir Visorių miško parko riba. Ši aplinkybė tapo identiteto pagrindu: gyvenamasis kompleksas projektuotas kaip miesto ir gamtos vartai. Pastatų tūriai planuoti taip, kad būtų ir suformuotas jaukus privatus

kiemas, ir išsaugotos senųjų rajono gyventojų jungtys su mišku. Viena svarbiausių projekto vizijų – sukurti ryšį su sklype augančiu dideliu ilgamžiu ąžuolu. Jam apsaugoti buvo dedama daug pastangų ne tik projektavimo, bet ir statybų metu. Baigę projektą, žvelgiame į ąžuolą kieme ir suprantame: jis – didžiausia šio projekto žvaigždė“, – sako architektė Alina Urbutyte, viena iš „Forest Gate“ architektūrinio projekto autorių ir projekto vadovė.

Projektą prie miško vizualiai priartina rudų, švelniai pilkų atspalvių fasadai. Laužyti parapetai ne tik suteikia pastatui modernumo, bet ir atkartoja nestandartines gamtos formas bei sklypo reljefą. Visi butai projektuoti taip, kad atsivertę kuo daugiau Visorių miško vaizdų. Pirmasis aukštas iš gatvės pusės skirtas komercinei veiklai.

Fasadų apdailai naudojamos skirtingos medžiagos: metalas, tinkas, fasadinės plytelės, stiklas ir betonai. Visos konstrukcijos ir medžiagos ilgaamžės – pasirinkta mišri konstrukcinė sistema su monolitiniu gelžbetonio elementais, surenkamosiomis perdangomis. Iš autobusų žiedo pusės integruoti geresnės akustinės klasės langai, visuose butuose įrengtos individualios rekuperacinės sistemos. Ant stogo esančios saulės jėgainės gaminama elektros energija pakaks bendrųjų patalpų poreikiams patenkinti.

Daug dėmesio tvarumui skirta ir kieme: čia įrengta medinių konstrukcijų vaikų žaidimo aikštelė, į aplinką integruotos rekreacinės zonos, vabaliukų viešbutis, įkomponuoti statybos metu sklype aptikti dideli akmenys.

Apdailos darbai patikėti atsakingiems profesionalams

Vienas iš būstų apdailos rangovų – UAB „Linkodas“. Jis nuo pradžios iki galutinio rezultato apdailino 21 butą: suformavo vidaus pertvaras, suklijavo plyteles, paklojo grindų dangą, nugalaištė ir išdažė sienas, įrengė ir apdailino lubas, sumontavo vidaus duris.

Įmonės vadovas Žydrūnas Kuralavičius džiaugiasi, kad jo komandai puikiai pavyko visas užduotis įgyvendinti, nors darbų atlikimo terminai buvo trumpi, o užsakovas ypač daug dėmesio skyrė atliekamų darbų kokybei bei priežiūrai. „Šis objektas įrodo, kad suderintas darbas ir operatyvūs sprendimai – mūsų stiprybė. Neįmanomų terminų nėra, yra tik nepa-

sirengusios komandos. Iššūkiams mums patinka ir esame jiems visada pasiruošę“, – sako Ž. Kuralavičius ir pabrėžia, kad darbų procesą lengvino aiškios užduotys: „Bonavos“ komanda pateikdavo tikslius brėžinius, atsakingai paruoštas detales, visais lygmenimis buvo konstruktyviai, profesionaliai, pagarbiai bendraujama.

17 metų veiklą plėtojančios įmonės „Linkodas“ specializacija – statyba, remonto, apdailos, rekonstrukcijos darbai, generalinė ranga įvairios paskirties objektuose: komercinės, gamybos, administracinės, sandėliavimo, mokslo paskirties, daugiabučiuose ir individualiuose namuose bei butuose.

„Didžiuojamės savo specialistų ir apdailininkų komanda. Jų dėka ne tik sėkmingai įgyvendiname užsibrėžtus tikslus, bet ir drąsiai priimame naujus iššūkius, kurie virsta kokybišku rezultatu. Didžiausias įvertinimas – kai užsakovai pas mus grįžta ir kartu įgyvendiname vis kitus projektus. „Bonava“ mums patikėjo jau antrą plėtojamą projektą. Buvome vieni iš apdailos rangovų ir projekte „Lake Town“, – sako Ž. Kuralavičius.

Galvota apie komfortą ir viduje, ir lauke

Prie sėkmingo projekto įgyvendinimo prisidėjo nemažas būrys įmonių, tarp jų ir MB „Sodo studija“ bei „Schindler-liftas“.

Projekte sumontuoti modelio „Schindler 3000“ liftai su regenera-

cine pavara, užtikrinančia tylų, sklandų judėjimą ir gaminančia elektros energiją. 10 proc. erdvesnė kabina standartinėje šachtoje ir apšvietimas „Edge light“ sukuria šviesią, šiuolaikišką aplinką bei sustiprina erdvės pojūtį.

Plėtotojai daug dėmesio skyrė ne tik architektūrai, bet ir jos santykiui su aplinka. Pasak MB „Sodo studija“ komandos, įgyvendinti šio objekto kraštovaizdžio sprendinius buvo maloni patirtis. Sukurta aplinka natūraliai įsiliejo į greta miško esančią teritoriją.

„Structum“ inf.

sodo
STUDIJA

LINKODAS

Schindler

DIRBTINIS INTELEKTAS KEIČIA INTERJERO KŪRYBĄ

Prieš kelerius metus vienai po kitos pasipylus dirbtinio intelekto (DI) programėlėms, neretas pasijuto interjero dizaineriu – kambarių apdailą ir apstatymą kurti regėjosi taip pat lengva kaip nusiųsti žinutę draugui. Ar tai reiškia, kad interjero dizainerio profesija tapo nebeaktuali? Anaipol. Tačiau kad DI jau dabar yra dizainerio pagalbininkas, patarėjas ir net idėjų sufleris – faktas.

*** Violeta Bartaškaitė

Interjero dizaineriai buvo ir bus reikalingi – kol žmonės bus žmonės. Tačiau kaip ir visose srityse, į kurias įsiskuba DI, pokyčiai vyksta ir prie jų tenka prisitaikyti. Antra vertus, tai yra ir proga išpešti naudos: sujungus DI su žmogaus emociniu intelektu (EI), atsiveria galimybės, apie kurias anksčiau nė nesvajojome.

Generatyvaus dizaino pranašumai

Generatyvus dizainas – vienas įdomiausių interjero dizaino pokyčių, susijusių su DI. Skirtingai nuo tradicinių projektavimo metodų, kurių pagrindas – linijinis planavimas ir rankinis procesas, generatyvus dizainas remiasi algoritmais, suteikiančiais galimybę įvertinti šimtus ar net tūkstančius konfigūracijų variantų. DI geba ne tik apdoroti milžiniškus kiekius duomenų – jis gali juos paversti praktinėmis įžvalgomis. Vienas iš įdomesnių tokių įžvalgų rezultatų – koliažai (vadinamieji *moodboard'ai*), pritaikyti pagal specifinius vartotojo pageidavimus. Anksčiau koliažai būdavo kuriami rankiniu būdu – ilgai ir kruopščiai derinant spalvas, tekstūras, medžiagas ir vaizdus, kad būtų vizualiai perteikta dizaino idėja. Būtent tinkamos spalvos ir medžiagos yra vieni iš svarbiausių (ir sudėtingiausių) interjero dizaino aspektų: jomis sukuriama erdvės tonas ir nuotaika, o tai lemia projekto sėkmę (arba nesėkmę). DI koliažą sudėlioja akimirksniu ir dar pasiūlo netradicinių alternatyvų. Pavyzdžiui, klientas, pageidaujantis minimalistinės svetainės, gali gauti koliažą su papildomais neutraliais tonais, geometriniais baldais ir subtiliais dekoratyviniais akcentais. Norisi ko nors jaukesnio – DI pridės variantų su sluoksnuotomis tekstūromis ir kontrastingomis medžiagomis.

Vienas reikšmingiausių DI indėlių į interjero dizainą yra jo gebėjimas ir padėti, ir įkvėpti, ir suasmeninti. Šiais laikais beveidžiai interjerai nebedomina, o DI platformos užtikrina, kad

visi elementai būtų „į pageidaujamą temą“ ir kartu maksimaliai atitiktų stiliaus bei funkcionalumo reikalavimus. Analizuodamas raštus, istorinius dizainus ir asmeniškų pageidavimus, DI generuoja unikalias idėjas, kurios dizaineriams galbūt nė nešautų į galvą. Tai gali būti neįprasti spalvų deriniai, netradicinis baldų išdėstymas, naujos medžiagos, suteikiančios interjerui išskirtinumą. DI algoritmai netgi gali generuoti unikalius meno kūrinius, raštus bei tekstūras (tarp jų ir tapetų), tekstilės spaudinius ar apdailos plokštes pagal kliento asmeninį stilių ar kultūrinį namų kontekstą.

DI algoritmai gali generuoti unikalius meno kūrinius, raštus ir tekstūras, tekstilės spaudinius ar apdailos plokštes pagal kliento pageidaujamą stilių ar kultūrinį kontekstą.

Planavimo niuansai

Tinkamai panaudoti erdvę visada buvo iššūkis, ypač mažo ploto didmiesčių butuose. DI ir šiuo atveju ras išeitį. Pavyzdžiui, mažame bute pasiūlys modulinę sofą, kuri atliktų ir daiktadėžės funkciją, kompaktišką valgomojo stalą su ištraukiamomis stalviršio plokštėmis arba planą, kaip strategiškai išdėstyti veidrodžius ir sukurti didelės erdvės iliuziją. Didesnius namus DI padalys į funkcinės zonas, užtikrindamas, kad darbo vietos ir laisvalaikio kampeliai būtų subalansuoti, patogūs ir estetiški.

DI gali pasiūlyti optimalias konfigūracijas, erdvę harmonizuojančių dekorų elementų, pakoreguoti apšvietimo schemą ir sukurti geresnę atmosferą, netgi įspėti apie galimas

problemas prieš pradėdant rimtas rekonstrukcijas.

Susiejus DI su papildytąja (AR) ar virtualiąja (VR) realybėmis, galima virtualiai „apeiti“ suprojektuotas erdves prieš imantis realių veiksmų. Pasitelkus trimatį modelį, ištyrinėti kiekvieną kampelį, įvertinti apšvietimą skirtingu paros metu ir pažiūrėti, kaip atrodys baldai. Realioju laiku eksperimentuoti su sienų spalvomis, grindų dangomis ar dekoratyviniais akcentais. Skaitmeninio dvynio technologija, kurianti virtualias fizinių erdvių kopijas, suteikia dizaineriams galimybę realioju laiku įvertinti erdves prieš numatytus darbus. Debesijos platformoje suinteresuoti asmenys gali peržiūrėti pakeitimus realioju laiku, priimti visus tenkinančius sprendimus ir pateikti komentarus, taip išvengdami ilgų susirašinėjimų elektroniniu paštu ar asmeninių susitikimų. Be to, tokiu būdu mažinama brangiai kainuojančių klaidų rizika ir sukuriama erdvės, tiksliai atitinkančios viziją.

Tvarūs ir laikui atsparūs sprendimai

DI padeda ir tvarumo klausimais. Rekomenduoja, pavyzdžiui, medžiagas ar dažus su minimaliu kiekiu lakiųjų organinių junginių (LOJ), įvertina suvartojamą energijos kiekį ir pasiūlo sprendinius, užtikrinančius maksimalų natūralios šviesos srautą bei pasyvų vėdinimą, numato gaminio eksploatavimo laiką, išrenka ilgalaike vertės ir minimalų poveikį aplinkai darančias medžiagas, drauge išlaikydamos dizaino kokybę, užtikrindamas aukštus estetinius ir funkcinis standartus.

Tiek interjero dizaineriams, tiek klientams svarbu, kad erdvės būtų nepavaldžios laikui ir kartu neatsilikytų nuo dizaino tendencijų. DI lengvai išanalizuoja didžiulius dizaino, socialinės žiniasklaidos, pramonės duomenų rinkinius, nustato kylančias tendencijas ir numato būsimus pokyčius.

Tai suteikia dizaineriams galimybę rekomenduoti klientams modernius ir drauge nevienadienius spalvų, medžiagų bei interjero elementų išdėstymo sprendinius, užtikrinančius stilingą ir laikui bėgant aktualumo neprarandantį rezultatą.

DI net gali numatyti klientų poreikių pokyčius. Pavyzdžiui, šeimos namuose pasiūlyti patalpų išdėstymo sprendimų augant vaikams, patarti, kaip sukurti daugiafunkcės erdves, pritaikomas prie besikeičiančio gyvenimo būdo. Komercinėse erdvėse rekomenduoti modulinis baldus arba lankstų išdėstymą pagal kintančius darbo modelius.

Pasitelkus DI, optimizuojami žmonių srautai ir vizualinis prekių išdėstymas mažmeninės prekybos vietoje, sukuriama įtrauki aplinka ir geriami vartotojų potyriai muziejuose, viešbučiuose ir restoranuose.

Išanalizavęs vietos architektūros stilius, spalvas ir tradicines medžiagas, DI net gali pasiūlyti pagarbą kultūros paveldui išlaikantį ir kartu modernų dizainą. Pavyzdžiui, pateikti būdų, kaip renovuojant kultūros paveldo objektą išsaugoti originalias architektūros detales ir integruoti į interjerą komfortą užtikrinančius sprendinius bei pažangias technologijas.

Išmanieji namai

DI suteikia daug patogumo valdant išmaniųjų namų technologijas. Pavyzdžiui, svetainėje, suprojektuotoje naudojant DI, galima integruoti išmanų apšvietimą, prisitaikantį prie natūralios šviesos lygio, balsu valdomas žaliuzes, užtikrinančias privatumą, ir šildymo sistemas, optimizuojančias energijos vartojimą per jutiklius. DI sustyguoja erdvę pagal joje gyvenančių asmenų individualius ergonominius ar specifinius fizinius poreikius. Jo valdomi baldai ir prietaisai automatiškai prisitaiko prie žmonių elgsenos, pageidavimų ir aplinkos. Pavyzdžiui, išmanioji lova sureguliuoja čiužinio kietumą pagal miego įpročius, o išmanusis stalas nustato tinkamą aukštį ir apšvietimą pagal laikyseną.

Interjero dizaineriams nebereikia naršyti interneto ieškant novatoriškų medžiagų – DI pasiūlo naujausių kompozitinių gaminių ar išmaniosios tekstilės, reaguojančios į temperatūrą, šviesą ar sąveiką su žmogumi. Arba užuolaidas, kurių audinio tankis

kinta priklausomai nuo saulės šviesos intensyvumo. O gal sofą, kuri užtikrina žmogui didesnę komfortą prisitaikydama prie kūno formos.

Ateities interjerų baldai, prietaisai ir sistemos sąveikaus tarpusavyje, dinamiškai prisitaikydami prie gyventojų elgsenos. DI reguliuos langų užuolaidas pagal paros laiką, apšvietimo intensyvumą, temperatūrą, oro sąlygas ir gyventojų įpročius. Numatys maisto ruošimo poreikius, siūlys receptus pagal turimus ingredientus ir netgi reguliuos gamtinio temperatūrą, kad būtų gautas geriausias rezultatas. Ir tai – mažiausia, ką galime įsivaizduoti galvodami apie DI teikiamas galimybes.

DI sustyguoja erdvę pagal joje gyvenančių asmenų ergonominius ar specifinius fizinius poreikius. Jo valdomi baldai ir prietaisai automatiškai prisitaiko prie žmonių elgsenos. Pavyzdžiui, išmanioji lova sureguliuoja čiužinio kietumą pagal miego įpročius, o išmanusis stalas nustato tinkamą aukštį ir apšvietimą pagal laikyseną.

Namai, kurie gydo

Kuriant interjero dizainą, vis svarbesni sveikatos ir gerovės aspektai. DI ir šioje srityje itin naudingas: analizuodamas aplinkos veiksniai, kaip oro kokybė, apšvietimas, temperatūra ir akustika, DI gali pasiūlyti kūno ir psichikos gerovę užtikrinančių sprendimų. Pavyzdžiui, kaip tinkamai išdėstyti augalus, kad pagerėtų patalpų oro kokybė ir būtų subalansuotas drėgmės lygis. Kaip sureguliuoti apšvietimą, kad jis atitiktų cirkadinius ritmus. Arba rekomenduoti tinkamą baldų išdėstymą. Darbo vietose DI gali stebėti triukšmo lygį, optimizuoti vėdinimą ir pasiūlyti būdų, kaip interjero elementų išdėstymu sumažinti stresą ir nuovar-

gį. DI gali analizuoti gyventojų reakcijas į spalvas, tekstūras, apšvietimą bei erdvinį išdėstymą ir sukurti norimų emocinių išgyvenimų aplinką. Pavyzdžiui, miegamajam jis išrinks švelnų apšvietimą, raminamas spalvas ir garsą sugeriančias medžiagas, o namų biurui – energingas spalvas, optimalų apšvietimą ir ergonomiškus baldus.

Integravus DI įžvalgas, interjeras tampa gyventojų sveikatą ir gyvenimo kokybę puoselėjančia aplinka.

Sąnaudų mažinimas ir nuolatinis tobulėjimas

DI ne tik optimizuoja projekto sąnaudas, bet ir padeda jį valdyti, tiksliau planuoti interjero biudžetą, kartu sumažindamas medžiagų pertekliaus, nereikalingų pataisymų ar nenumatytų išlaidų riziką. DI numato galimus vėlavimus ar konfliktus ir siūlo alternatyvų. Jo padedami, dizaineriai gali efektyviau skirstyti lėšas, sklandžiai koordinuoti veiksmus su rangovais ir užtikrinti, kad projektai būtų įgyvendinti laiku bei nepakenkiant kokybei. Supaprastinus administracinius ir logistinius projektų aspektus, sutaupoma daug laiko, kurį galima skirti kūrybai.

DI išanalizuoja ankstesnius projektus ir pasiūlo patobulinimų, nustato pasikartojančius modelius, pateikia dizainerio požiūrį atitinkančių idėjų ir padeda sustyguoti pradėtą darbų procesą, suderinti jį su klientų pageidavimais.

Net ir įgyvendinus projektą DI išlieka naudingas: toliau teikia įžvalgas ir rekomendacijas, siūlo atnaujinimų pagal kintančias tendencijas, sezonines korekcijas ar funkcinius poreikius, taip užtikrindamas, kad vidaus erdvės laikui bėgant išliks dinamiškos ir aktualios.

Visa tai įmanoma dėl vienos svarbiausių DI savybių – gebėjimo mokytis ir prisitaikyti.

15 DI įrankių

Dauguma DI įrankių interjero dizainui kurti vis dar neperžengę pradinės kūrimo stadijos, todėl svarbu suprasti, kad yra netobuli, turi trūkumų. Tačiau net ir tokie būdami, jie gali jau dabar gerokai palengvinti gyvenimą ir profesionalams, ir paprastiems vartotojams. Tik kurią DI platformą rinktis? „Google“ jų yra gausybė, atrinkome labiausiai ekspertų giriamą penkioliktąją.

RoomGPT Vienas patogiausių DI įrankių. Nemokama paslaugos versija grįsta tiesiog esamos erdvės vaizdo įdėjimu, kambario tipo (svetainė, miegamasis ir kt.) bei dizaino stiliaus iš maždaug 25 punktų glausto aprašo pasirinkimu. Yra galimybė stilių rinktis ir pagal populiarių dizainerių vardus, tik negalima įvesti teksto, todėl erdvė perkuriama su visais esamais elementais - nepaprašysi pašalinti lango ar sienos.

Planner 5D Šią platformą greitai pamėgo novatoriškų idėjų ieškančios interjero dizaineriai. Viena po-

puliariausių jos funkcijų - išmanusis vedlys, per kelias sekundes pateikiantis baldų išdėstymo planą ir dizaino stilių bet kuriai erdvei. Dizaino idėjų akimirksniu gaunama ir įdėjus erdvės 2D planą arba net formuojamos erdvės nuotrauką.

Homestyler Šį įrankį savo svajonių vizualizacijoms kurti pasitelkia daugiau kaip 10 mln. vartotojų visame pasaulyje. Populiariausios funkcijos - virtualioji studija ir dizaino idėjų generavimas. Platforma taip pat siūlo puikiai veikiančias komandinio darbo funkcijas.

Leaper Visiškai autonominė šios realistinių vizualizacijų ir interaktyvių dizainų platformos DI sistema per kelias minutes nuo nulio suprojektuoja (ir perprojektuoja) interjero erdvės. Platforma vis dar tobulinama, tačiau jau dabar laikoma itin perspektyvia ir darančia didelę įtaką interjero dizaino pramonei.

DecorMatters Ši programėlė tradicinį interjero dizaino kūrimo procesą paverčia smagiu ir įtraukiu žaidimu: galima eksperimentuoti make-tais, baldų stiliais, apšvietimu, kitais elementais.

VisualizeAI Bene universaliausias dizaino ir architektūros įrankis. Remdamasis esamu vaizdu ar eskizu, DI sukuria detalią vizualizaciją, suteikia galimybę kurti individualių interjero elementų, tarp jų ir baldų, dizainą, netgi gali papildyti kambarį daiktais (pavyzdžiui, baltomis kėdėmis) arba išmesti tai, kas dizaineriui atrodo nereikalinga. Tiesa, vizualizacijos pateikiamos be komentarų, nenurodomi produktų gamintojai, dažų spalvos ir kt.

HomeVisualizerAI Ir dizaino profesionalams, ir naujokams. Kuriamos įspūdingos vizualizacijos, fotorealistiniai vaizdai, eskizai paverčiami trimačiu dizainu ir visiškai pertvarkomos patalpos pagal pasirinktą tipą, stilių ir individualius pageidavimus. Programėlė veikia kartu su „Google Lens“, todėl nurodomi produktai, panašūs į tuos, kurie matomi vizualizacijoje.

ArchVinci Iš nuotraukų ir eskizų čia akimirksniu generuojamos kokybiškos fotorealistinės vizualizacijos, todėl ši programėlė itin tinka pradedantiesiems dizaineriams, nenorintiems leisti pinigų tradicinėms fotosesijoms. Tinka ir paprastiems vartotojams, kurie prieš pirkdami baldus ar dažydami sieną siekia vizualinio patvirtinimo, jog neklysta.

Sulig kiekvienu vėlesniu naujiniu „ChatGPT“ tampa vis naudingesniu dizaino įrankiu. Gavęs net niūraus kambario nuotrauką, jis patars, kaip jį pakeisti, ir sugeneruos pribloškiančias vizualizacijas bei koliažus.

Foyr Neo Skirta interjero dizaino profesionalams. Sujungus geriausias populiarių dizaino programų (kaip „AutoCAD“ ir „SketchUp“) savybes su DI technologija, sukurta universali ir patogi dizaino sąsaja. Dizaineriai, naudodamiesi dešimtimis tūkstančių trimačių modelių, gali pritaikyti savo baldų ir dizaino idėjas prie realių produktų pasiūlymų.

Palazzo Pristatoma garsios tenisininkės Venus Williams, ši programėlė pirmiausia pasiūlys testą, kuris pa-

dės nustatyti dizaino stilių. Pagrindiniame puslapyje suteikiama galimybė įdėti kambario nuotrauką, o pokalbių robotas padės pakeisti viską, kas atrodo keistina, – nuo viso interjero estetikos iki konkrečių spalvų.

Collov AI Čia daroma prielaida, kad vartotojas jau apmąstęs savo kambarių sprendinius ir atmosferą, todėl daugiausia dėmesio skiriama trimatėms vizualizacijoms. Skirtingai nei daugelyje kitų DI programėlių, „Collov AI“ galima piešti tiesiai paveikslėlyje naudojant teptuko įrankį, o tada nurodyti pridėti, pavyzdžiui, žalią sofą arba odinį fotelį.

REImagine Home Paprasta ir intuityvi DI dizaino programinė įranga visiems pradedantiems eksperimentuoti technologinėmis tendencijomis.

Design Sense Didžiausias privalumas – ji fotografuoja kambarį ir teikia dizaino siūlymus, grįstus vartotojo stiliumi ir pageidavimais, taip pat gali atvaizduoti nuotraukas ir kambarius.

Midjourney Ko gero, viena populiariausių programėlių tarp interjero architektų ir dizainerių. Ji vertinama dėl stilistinio pojūčio ir tiksliai emocijas atspindinčių spalvų parinkimo, galimybės kurti išskirtines vizualizacijas.

ChatGPT Vis dėlto nė viena anksčiau minėtoji programėlė kol kas neprilygsta šiam bendrovės „OpenAI“ sukurtam įrankiui. Nors ir nebuvo specialiai kurtas konkuruoti su interjero dizaineriais, „ChatGPT“ jau iš pat pradžių galėjo atlikti kai kurias pagrindines interjero dizaino užduotis: paklaustas, ką daryti, kad maža erdvė atrodytų didesnė, pokalbių robotas pasiūlydavo pakabinti veidrodį, paprašytas nurodyti dizainerių mėgstamus kreidinius dažus, rekomenduodavo „Farrow & Ball“.

2023 m. „OpenAI“ pristatė naujinį – „multimodalinį“ pokalbių robotą, gebantį interpretuoti vaizdų užuominas. Sulig kiekvienu vėlesniu naujiniu „ChatGPT“ tampa vis naudingesniu dizaino įrankiu. Gavęs net niūraus kambario nuotrauką, jis patars, kaip jį pakeisti, ir sugeneruos pribloškiančias vizualizacijas bei koliažus. Jei pageidausite realių produktų rekomendacijų, reikės tik pasinaudoti naująja „OpenAI“ apsipirkimo funkcija. Mokamoje „Chat GPT 4“ versijoje, beje, nuo 2023-ųjų rudens integruotas ir modelis „Dall-E“, galintis generuoti sudėtingus vaizdus iš tekstinių užklausų (*promptų*).

Prestižinis interjero dizaino žurnalas „Elle Decor“ paskelbė „ChatGPT“ DI dizaino įrankiu Nr. 1. Dėl visiškai akivaizdžios priežasties: jo siūlymai „artimiausi tikrajai dizaino konsultacijai“.

„OpenAI“ sėkme stebėtis nereikėtų: skirtingai nei daugumai 2023 m. veiklą pradėjusių DI įrankių startuolių, mažo biudžeto įmonių, įstengusių sukurti tik pigias programėles, ši įmonė sugebėjo pritraukti įspūdingas investicijas (naujausio finansavimo etapo rezultatas – apie 8,3 mlrd. JAV dolerių.)

O kas toliau?

Artimiausiu metu pasirodys DI versija, vadinama DI agentu. Silicio slėnis skelbia, kad šis įrankis gebės dar daugiau nei pokalbių robotas: DI „agentas“ užsakovo vardu galės atlikti įvairius nepriklausomus veiksmus – pavyzdžiui, užuot tiesiog rekomendavęs sofą, mažmenininko svetainėje sukurti paskyrą ir nupirkti prekę naudodamasis užsakovo kreditine kortele. Tiesa, „OpenAI“ jau pristatė keletą agentinių įrankių savo pastarajame „ChatGPT“ naujinyje. Kol kas šie įrankiai dar nepatogūs ir negali nupirkti miegamojo baldų komplekto, tačiau netrukus situacija pasikeis.

Kai kurios DI platformos, veiklą pradėjusios DTC principu (*Direct-to-Consumer* – kai įmonė tiesiogiai parduoda savo prekes ar paslaugas galutiniam vartotojui), perėjo prie B2B principo (*Business-to-Business* – tiesioginės prekių ar paslaugų prekybos tarp įmonių). Minėtieji „Collov AI“ ir „Palazzo“ skelbia teikiantys paslaugas nekilnojamojo turto (NT) agentams ir prekių ženklams,

o „DecorX“ ir „Presti AI“ orientuojasi į baldų gamintojus ir mažmenininkus.

Tokie sprendimai yra visiškai logiški. Nes individualiems vartotojams, kurie nori tik atnaujinti savo namus, pakanka „ChatGPT“. O štai NT agentų poreikiai kiti: jiems tenka parengti dešimtis virtualių objektų per savaitę. Mažmeninės prekybos įmonių masteliai taip pat kiti – joms gali prireikti „nufotografuoti“ iškart kelis tūkstančius produktų DI sugeneruotuose „kambariuose“. Startuoliai gali pasiūlyti tokias funkcijas kaip paketiniai įdėjimai, projektų organizavimo aplankai ir vaizdų generavimas nustatytais parametrais. B2B principas šiuo atveju tinka idealiai.

Nepakeičiamų yra

Technologijų pažanga neišvengiamai keičia ir keis verslo aplinką. Kai kurie potencialūs klientai nuspręš, užuot samdę dizainerį, interjerą lipdyti DI įrankiais. Tačiau tokiu atveju siekiant sėkmingo projekto vis tiek nepakaks vien naršyti internetą ir spaudinėti

Vis dėlto interjero dizainas yra daugiau nei vizualinis montažas. Kol mašina nesugebės jausti, tol ji neįstengs sukurti tokios emocinės aplinkos, kokią gali sukurti dizaineris.

tinkamus mygtukus. Nes kad ir kaip sparčiai tobulėtų DI, interjero dizaineris išliks reikšmingas šiame chaotiškame realiajame pasaulyje.

Taip, pokalbių robotai jau teikia tikrai naudingas dizaino konsultacijas, vizualizacijas, koliažus ir produktų rekomendacijas. Taip, netrukus jie galės ir apipirkti. Tačiau kad ir kokie efektyvūs būtų DI įrankiai, jiems trūksta žmogiško jausmo. Jie remiasi jau esamais duomenimis ir algoritmais, todėl jiems sunku išplėtoti idėjų iki unikalios tobulumo ir

suteikti tokį emocinį gylį, kokį gali suteikti žmogus. Taigi, DI traktuotinas kaip itin naudingas ir galingas žmogaus patarėjas, teikiantis toli siekiančias įžvalgas ir padedantis priimti teisingus sprendimus.

Antra vertus, pramonė jau taiko šią technologiją, todėl net labiausiai įgudę interjero dizaineriai turės išmokti ją naudoti. Ne tik dėl to, kad greičiau atliktų užsakymus ir paspartintų savo verslo plėtrą, bet ir dėl to, kad suprastų, kaip DI formuoja klientų lūkesčius. DI taip pat naudingas dizaino studentams ir veiklą pradantiems specialistams: jie gali tyrinėti novatoriškas idėjas, eksperimentuoti su netradicinėmis medžiagomis ir imituoti įtraukius potyrius, tuo pat metu užtikrindami funkcionalumą, komfortą ir pritaikomumą.

Vis dėlto interjero dizainas yra daugiau nei vizualinis montažas. Kol mašina nesugebės jausti, tol ji neįstengs sukurti tokios emocinės aplinkos, kokią gali sukurti dizaineris, pasitelkęs empatiją, emocijas ir žinias.

Pagirių kultūros centras buria bendruomenę

*Norberto Tukaj nuotr.

Pagiriai – sparčiai augantis Vilniaus rajono miestelis, tačiau iki šiol čia nebuvo erdvės kultūriniam renginiams, bendruomenė neturėjo kur susiburti. Naujasis Pagirių kultūros centras telks visus – nuo vaikų iki senjorų.

PAGIRIŲ KULTŪROS CENTRAS
CENTRUM KULTURY W POGIRACH

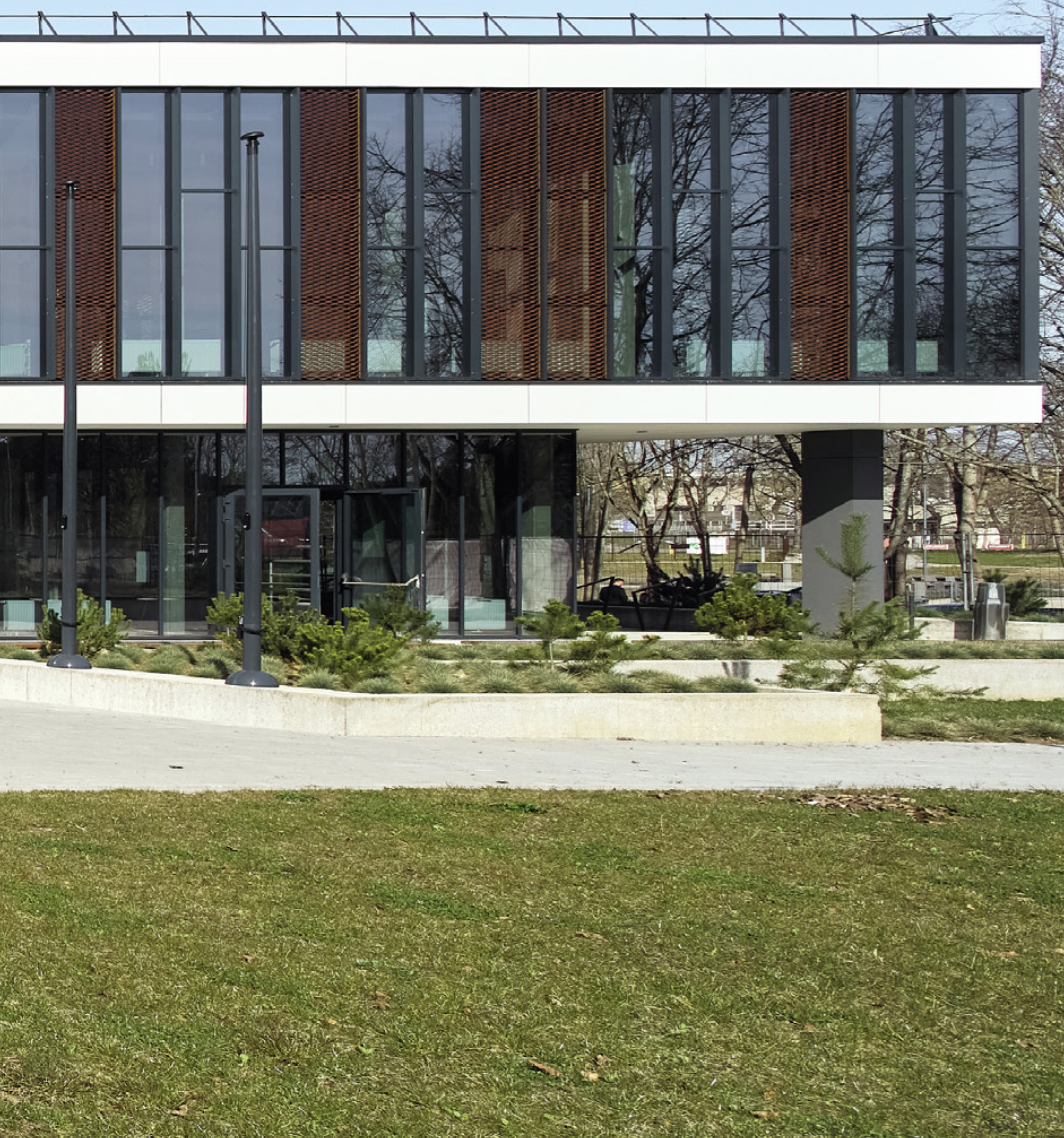

OBJEKTAS: Pagirių kultūros centras,
Pagirių sen., Vilniaus r.

UŽSAKOVAS: Vilniaus r. savivaldybė

GENERALINIS RANGOVAS: UAB „Gilesta“

ARCHITEKTAI: UAB „Architekto“ –
architektai David Samveljan,
Dominykas Špogis, projekto vadovė
architektė Toma Kartočienė;
projektuotojai UAB „Projektų
rengimo centras“

„Šis projektas gimė iš realaus poreikio turėti gyvą bendruomenės centrą. Projektuojant modernų, daugiafunkcijų pastatą, kilo iššūkių dėl skirtingo pobūdžio veiklos suderinimo vienoje erdvėje ir kokybiškos infrastruktūros užtikrinimo. Džiaugiamės, kad Vilniaus rajono savivaldybei su architektais ir rangovais pavyko sėkmingai visus šiuos iššūkius įveikti. Tikimės, kad naujasis centras bus gausiai lankomas ne tik per renginius, bet ir taps kasdieniu bendruomenės traukos tašku – erdve, kurioje gimsta idėjos, stiprėja ryšiai ir kuriama vietos tapatybė“, – sako Vilniaus rajono savivaldybės meras Robertas Duchnevičius.

Maždaug 1500 kv. m ploto daugiafunkciame pastate vyks koncertai, parodos, spektakliai, edukacijos, neformalusis ugdymas ir sporto užsiėmimai. Čia įrengta 300 žiūrovų salė su balkonu, jaukios poilsio zonos ir sutvarkyta aplinka. Visa infrastruktūra patogi ir lanksti – tinkama ir dideliems renginiams, ir mažesniems bendruomenės susibūrimams. Tikimasi, kad sujungus po vienu stogu kultūrą, sveikatingumo paslaugas ir laisvalaikio pramogas, pats centras pritrauks įvairaus amžiaus ir pomėgių žmones iš Pagirių ir aplinkinių gyvenviečių.

Kultūros centre įdiegta moderni techninė įranga: profesionalios garso ir apšvietimo sistemos, scenos mechanizmai, teleskopinė kėdžių sistema. Tokiais sprendimais erdvės lengviau pritaikomos skirtingiems renginiams – nuo kamerinių pasirodymų iki didesnių koncertų ar konferencijų.

„Be to, technologijos ne tik pagerina renginių kokybę, bet ir suteikia daugiau kūrybinės laisvės organizatoriams“, – priduria K. Butvydas.

Daug dėmesio skirta interjero funkcionalumui ir lankstumui – siekta sukurti jaukią, šiuolaikišką ir lengvai transformuojamą aplinką. Pirmojo aukšto hole numatyta mobilių minkštųjų baldų zona, nuolat veikianti parodų erdvė bei kavinės su virtuve zona neformaliems susitikimams. Taip pat įrengta patogi drabužinė lankytojams. Antrajame aukšte suplanuota papildoma poilsio zona ir drabužinė su individualiomis spintelėmis. Centre taip pat yra didelė šokių

salė, keturios daugiavienės patalpos bei administracinės erdvės. Be to, sudaryta galimybė lengvai keisti erdvių paskirtį. Taip centras ilgai išliks gyvybingas ir visada bus lengvai pritaikomas prie skirtingo pobūdžio veiklos bei bendruomenės poreikių.

Centre užtikrintas komfortas ir darbuotojams, ir lankytojams. Prie kultūros centro įrengtoje erdvoje automobilių stovėjimo aikštelėje vietos pakaks ne tik miestelio gyventojų, bet ir iš aplinkinių gyvenviečių ar Vilniaus miesto į renginius atvykusių svečių transporto priemonėms.

Pastatas - kaip fizinis ir erdvinis slenkstis

„Viziją diktavo vieta, projektavimas tik padėjo ją atskleisti. Kultūros centro sklypas yra tarp dviejų visiškai skirtingų erdvių - tankios gyvenamosios aplinkos pietuose bei rytuose ir Pagirių miško parko šiaurėje. Iš šio potencialo ir gimė pagrindinė pastato koncepcija: projektuoti kultūros centrą ne tik kaip tipologinę funkciją, bet ir kaip fizinį bei erdvinį slenkstį - vietą, kur miestas susijungia su gamta“, - trumpai pristato koncepciją jos autoriai - projekto vadovė architektė Toma Kartočienė ir architektai Davidas Samveljanas bei Dominykas Špogis.

Pastatas projektuotas kaip aplinkos tęsinys, jo ašimi tapo per sklypą besidriekiantis takas, jungiantis gyvenamąją zoną su Pagirių parku: pastatas orientuotas išilgai šios krypties, jo tūriai išdėstyti kaip dviejų skirtingų erdvių riba. Kiemo terasa, pėsčiųjų takas ir parkas susieti vientisu, nepertraukiamu judėjimu - iš gatvės per pastatą į gamtą, ir atvirkščiai.

Šį judėjimą dar labiau sustiprina kilstelėtas pastato tūris - pirmasis aukštas suprojektuotas kaip pereinama, vizualiai atvira erdvė, po kuria laisvai cirkuliuoja pėsčiųjų srautai. Taip architektūra, užuot stabdžiusi, judėjimą tik sustiprina ir suteikia jam aiškią kryptį bei prasmę.

Tamsus pirmasis aukštas optiškai „ištirpsta“, o šviesus viršutinis tūris - lengvas, be aiškiai juntamo svorio - tarsi plūduriuoja virš žemės. Šį įspūdį sustiprina aiški konstrukcinė logika ir perimetrinės kolonos, sukuriančios skaidrią, atvirą pirmojo aukšto erdvę.

„Fasade svarbus sluoksniavimo principas: stiklinės vitrinos derinamos su kiristai tempto „Cor-Ten“ metalo tinklo elementais, atliekančiais ir estetinį, ir funkcinį vaidmenį. Tinklas veikia kaip saulės kontrolės priemonė, mažina patalpų perkaitimą, suteikia privatumo ir kuria pusiau permatomą fasado sluoksnį, kuris kinta pri-

klausomai nuo apšvietimo sąlygų. Oksidacijos veikiamo „Cor-Ten“ metalo tinklo paviršiaus atspalvis ilgai išliks ir kontrastuos su betono baltumu, suteikdamas fasadui šiltą laiko žymę“, - pasakoja T. Kartočienė.

Fasadui dinamikos ir vizualinio gylio suteikia eglutės rašto principu komponuotos plokštės - šis motyvas kinta priklausomai nuo šviesos ir žiūros kampo. Apatinėje fasado dalyje eglutės raštas tampa subtiliai reliefiškas ir kuria taktiliškumo pojūtį.

Pastato lengvumo ir atvirumo įspūdi sustiprina kampinės stiklinės vitrinos: jos įtraukia į architektūrinę kompoziciją aplinkinius želdynus ir atveria kelią į vidaus erdves maksimaliam natūralios šviesos srautui.

Architektūrinė idėja tęsiama ir interjere - siekta suformuoti kuo daugiau atvirų, nesuskaidytų erdvių, vengiama dėmesį blaškančių perteklinių elementų ir detalių. Į vidaus erdves subtiliai perkeltas ir eglutės rašto motyvas - akustinės lubos ne tik vizualiai pratęsia fasado ritmiką, bet ir pagerina patalpų akustines savybes. Taip estetika tampa neatsiejama nuo funkcijos.

„Toku būdu pastatas ir viduje išlaiko vientisumo pojūtį: tai ne atskirų patalpų rinkinys, o erdvė, funkcionuojanti kaip vienas organizmas“, - pabrėžia T. Kartočienė.

Daugiafunkcis centras statomas kaip sistema

„Daugiafunkčiuose projektuose svarbiausia ne funkcijų kiekis, o tai, kaip jos veikia kartu. Reikia suplanuoti erdves taip, kad jose tuo pat metu galėtų vykti, pavyzdžiui, renginys salėje, edukacinė veikla kitose patalpose. Žmonių judėjimas turi nesikirsti, o akustiniai ir inžineriniai sprendimai – užtikrinti komfortą visiems naudotojams. Toks objektas iš esmės projektuojamas ir įgyvendinamas kaip sistema, o ne atskirų patalpų rinkinys“, – teigia Romas Paliulis, Pagirių kultūros centro generalinio rangovo – bendrovės „Gilesta“ vadovas.

Pasak R. Paliulio, tokiuose projektuose darbas prasideda ne nuo atskirų konstrukcijų ar sistemų įrengimo, o nuo labai aiškios darbų sekos nustatymo ir suderinimo, nes skirtingoms pastato dalims keliami skirtingi reikalavimai: vienur svarbi akustika, kitur – inžinerinių sistemų pajėgumai, dar kitur – žmonių srautų organizavimas. Dėl to negalima dirbti fragmentiškai, viskas turi būti planuojama kaip vienas procesas. O tai reiškia, kad darbai dažnai atliekami lygiagrečiai – tuo pat metu įrengiamos inžinerinės sis-

temos, formuojamos erdvės, sprendžiami akustiniai klausimai ir kt. Dėl to labai svarbu nuolat koordinuoti projekto rangovų veiksmus, aiškiai planuoti darbus ir atlikti kontrolę vietoje, kad sprendiniai būtų įgyvendinami tiksliai, kaip numatyta, ir vėliau nereikėtų jų taisyti.

Įgyvendinant Pagirių projektą, dėl sklype augančių medžių teko keisti techninio projekto dalis ir perplanuoti dalį infrastruktūros, tam reikėjo papildo mo derinimo ir tiksliai suplanuoto darbų perorganizavimo, tačiau ir medžiai buvo išsaugoti, ir darbai atlikti laiku.

„Turime aiškų darbų planavimo struktūrą ir nuoseklią darbų seką, todėl tokius pakeitimus galime integruoti į projektą be didesnių trikdžių ir išlaikydami reikiamą projekto įgyvendinimo tempą, o svarbiausia – užtikrindami kokybišką galutinį rezultatą“, – didžiuojasi savo komanda „Gilestos“ direktorius.

Sumontuotos efektyvios ir lanksčios inžinerinės sistemos

Įmonės „Sorentus projektai“ komanda Pagirių kultūros centre atliko visų inžinerinių sistemų – vandentiekio, nuotekų, šildymo, vėdinimo ir oro kondicionavimo (ŠVOK), gaisrinės saugos – montavimo darbus. Šios sistemos užtikrins ir lankytojams, ir darbuotojams patogią, sveiką bei saugią aplinką nepriklausomai nuo veiklos pobūdžio.

Įmonė įrengė šešias skirtingas vėdi-

nimo sistemas, didžiausia, beveik keturių metrų ilgio, vėdinimo kamera tiekia net 9314 m³/h oro. Šios ŠVOK sistemos sukuria komfortišką mikroklimatą visame centre: išlaiko optimalią temperatūrą ir užtikrina šviežio oro tiekimą bei efektyvų oro judėjimą. Tai yra ypač svarbu didelėse, skirtingos paskirties erdvėse.

Įrengtos vandentiekio ir nuotekų sistemos tapo patikima higienos infrastruktūra – nuo sanitarinių mazgų iki maitinimo ir renginių zonų. Ne mažiau svarbios ir gaisrinės saugos sistemos. Įdiegti modernūs sprendiniai suteikia galimybę greitai reaguoti į galimą pavojų, riboti gaisro židinio plitimą ir apsaugoti žmones bei turtą.

Vienas iš įdomesnių sprendinių, „Sorentus projektai“ komandos teigimu, – gaisrinė sistema pagrindinės salės scenoje. Siekiant užtikrinti efektyvų gaisro gesinimą, įrengta drenčerinė vandens užuolaida – speciali gaisrų gesinimo sistema, kuri veikia kitaip nei įprasti sprinkleriai: gaisro atveju vanduo ne purškiamas į gaisro židinį, o sukuriama vientisa vandens siena, atitverianti gaisro židinį nuo kitų patalpų ir neleidžianti ugniai plisti.

Profesionali įmonės „Sorentus projektai“ komanda dirba daugiau kaip 15 metų ir puikiai išmano sistemų veikimo principus, tačiau adaptuoti kiekvieną pastato inžinerinį sprendinį buvo iššūkis. Vienas didžiausių sėkmingai įveiktų šio projekto iššūkių – sutalpinti vėdinimo kameras joms skirtose patalpose, sumontuoti ir prijungti pagrindinius, didžiuosius ortakius.

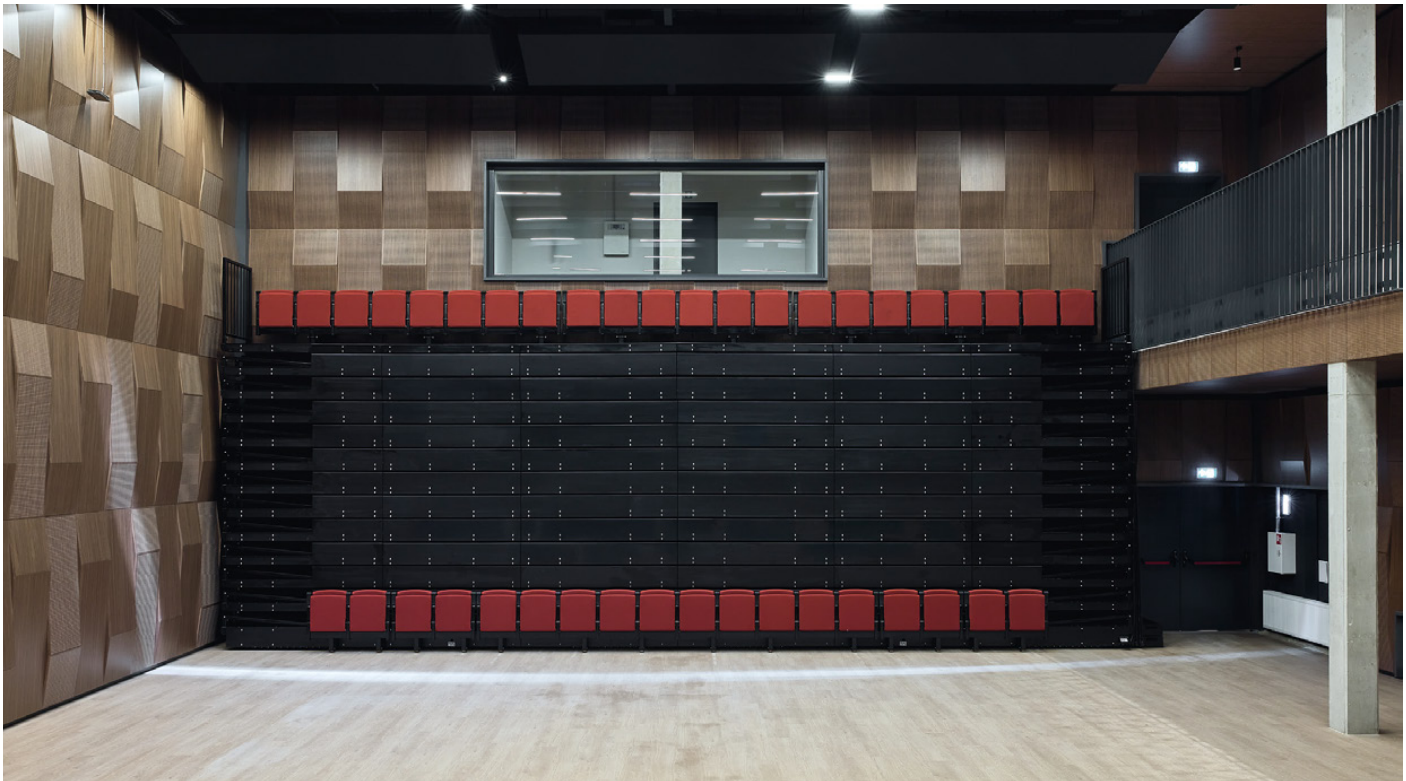
Kuriant kompleksinius salės sprendinius išlaikyta vientisa architektūrinė kalba

Įgyvendinant Pagirių kultūros centro projektą, ypač daug dėmesio skirta universaliai koncertų salei, kurioje dera aukšti akustiniai, estetiniai ir saugumo reikalavimai. Projekto partneriai LT PROJECT prisidėjo prie salės kompleksinių sprendinių kūrimo - nuo medžiagų parinkimo iki galutinio įgyvendinimo, užtikrinant, kad erdvė būtų pritaikyta įvairaus pobūdžio renginiams.

Pagrindiniu salės akustinės apdailos elementu tapo lukštuotos fibrogipso plokštės „Topakustik AG“. Jos pasirinktos ne tik dėl savo akustinių savybių, bet ir dėl itin aukštų priešgaisrinės saugos rodiklių - visuomeninėms erdvėms tai yra vienas svarbiausių kriterijų. Salėje taip pat įrengta 265 vietų teleskopinė tribūna „Elan Inventa“, nedegiu gobele nu aptrauktos paminkštintos kėdės gamintojo „Ezcaray“. Papildomai akustikai gerinti naudotos „Ecophon“ akustinės vatos plokštės „Industry Modus TAL“ ir „Industry RTP“.

Siekiant išlaikyti vientisą architektūrinę kalbą, medžiagiškumas ir spalviniai sprendimai buvo kruopščiai derinami. Sienų apdailai pasirinktas tamsaus riešuto lukštas gretinamas su juodos ir antracito spalvos elementais, o ryškiu akcentu tapo raudonos žiūrovų kėdės. Toks derinys ne tik kuria vizualinį identitetą, bet ir sustiprina erdvės charakterį. Tamsaus riešuto tonai atkartoja pastato eksterjere naudojamą rūdinto plieno apdailą, o laužytos formos sprendimai - subtili aliuzija į projekte dominuojančius eglutės raštus.

„Atskirai verta paminėti sudėtingą sienų apdailos konstrukciją – universalios koncertų salės akustika visada yra iššūkis, nes reikia suderinti skirtingus akustinius scenarijus. Laužytos formos apdailą kūrėme glaudžiai bendradarbiaudami su gamintoju, sukaupusiu ilgametę patirtį tokio lygio projektuose“, – pasakoja LT PROJECT vyresnysis projektų vadovas architektas Teodoras Valatkevičius.

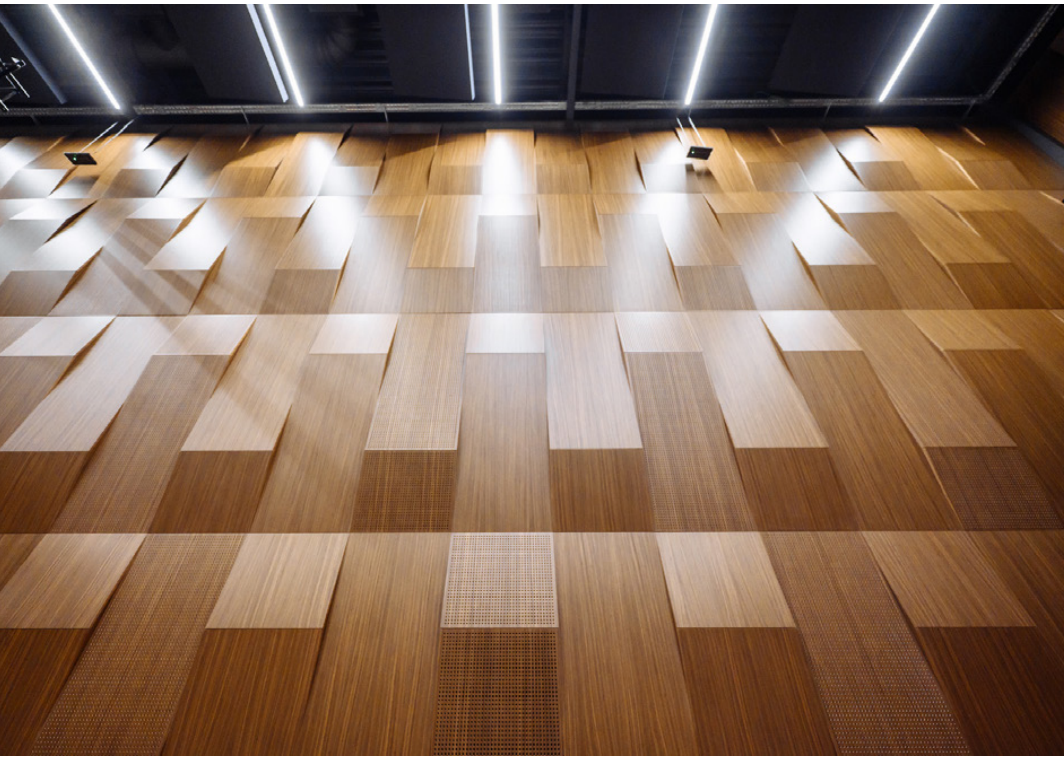
Projektas buvo išskirtinis ne tik dėl kompleksiško. LT PROJECT komandai teko ne tik parengti akustinius skaičiavimus ir preliminarus

biudžetus, bet ir sukurti visą salės interjero koncepciją. Galutiniai sprendiniai buvo išgryninti į procesą įtraukus architektą Viktorą Morozovą.

Iššūkių kėlė ir teleskopinės tribūnos integravimas į interjerą, taip pat itin trumpi projekto įgyvendinimo terminai. Paprastai nuosekliai vykdomi etapai – projektavimas, gamyba ir montavimas – šiuo atveju vyko lygiagrečiai. Šveicarijoje individualiai užsakytų medžiagų gamyba ir statybos darbai buvo derinami realiuoju laiku, stengiantis neperžengti nustatytų terminų. Nepaisant sudėtingų aplin-

kybių, projektas buvo įgyvendintas laiku ir išlaikant aukščiausius kokybės standartus. „Tikime, kad salės publika pajus aukštą sukurtos estetikos bei akustikos vertę ir tai įvertins. Ypač džiaugiamės, kad įveikę daugybę iššūkių įgyvendinome projektą taip, kaip ir buvo suplanuota“, – pasakoja T. Valatkevičius.

Pagirių kultūros centro salė šandien yra pavyzdys, kaip kruopščiai suderintais technologiniais, architektūros ir dizaino sprendimais galima sukurti funkcionalią, estetišką ir ilgaamžę viešąją erdvę.

Scenos technologijos ir akustika - funkcionaliai apgalvotas sprendimas

Salės akustikos ir scenos mechanizacijos sprendimai Pagirių kultūros centre patikėti įmonei „Sonus exsertus“, jau 13 metų sėkmingai veikiančiai Lietuvoje ir užsienyje. Jos specializacija – kompleksinių akustikos, įgarsinimo, architektūrinio ir sceninio apšvietimo, vaizdo sprendimų bei scenos mechanizacijos projektavimas, integravimas ir aptarnavimas.

Įgyvendindama projektus, „Sonus exsertus“ nuosekliai laikosi požiūrio, kad technologiniai sprendiniai turi būti formuojami kartu su architektūrine vizija ir funkcine objekto paskirtimi. Tokiu principu buvo vadovaujama ir Pagirių kultūros centro projekte.

„Siekiant sukurti multifunkcinę erdvę, tinkamą tiek įvairių žanrų muzikos, tarp jų ir chorinės, koncertams, tiek bendruomenės renginiams, projektavimo etapu atliktas išsamus akustinis modeliavimas“, – pasakoja įmonės vadovas Edmundas Žižys.

Akustika modeliuota atsižvelgiant į scenos ir salės geometriją, nuo sienų, lubų ir pobalkoninių erdvių sudarančius garso atspindžius, užtikrinant jų kontrolę ir galimų akustinių iškreipimų (garso anomalijų) prevenciją. Garsas turi tolygiai, aiškiai ir natūraliai sklirti visoje žiūrovų zonoje, kad bet kurioje salės vietoje esantis klausytojas girdėtų raiškų kalbos ar muzikos garsą – be aidėjimo, vėla-

vimo ar kitokio iškreipimo. Kartu įvertinti vėdinimo ir kitų inžinerinių sistemų keliamo foninio triukšmo parametrai, suformuluoti garsą izoliuojančių atitvarų ir durų kriterijai.

Geriausia, kai akustiniai sprendiniai suplanuojami dar iki statybos pradžios, o juos įgyvendinus visada atliekami kontroliniai matavimai realiam rezultatui įvertinti. Šis principas buvo taikytas ir Pagirių kultūros centre.

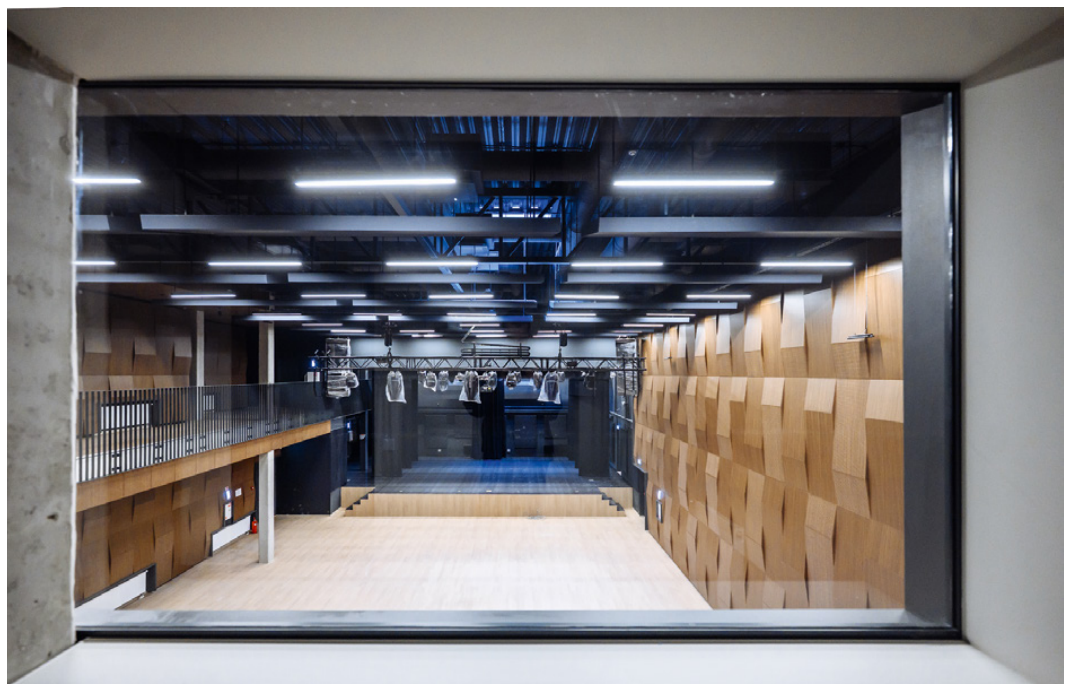
Medžiagiškumo parinkimas grindžiamas sugerties, atspindžio ir sklaidos parametrais, o estetinę išraišką, vado-

vaudamiesi šiomis „Sonus exsertus“ parengtomis akustinėmis rekomendacijomis, formavo architektai ir interjero dizaineriai.

Antroji projekto užduotis – scenos mechanizacijos sistema. Įdiegta mechanizuota kėlimo įranga suteikia galimybę lengvai reguliuoti apšvietimo tiltų aukštį, saugiai tvirtinti scenografinius elementus, kiloti užuolaidas bei vaizdo ekranus ir operatyviai keisti scenos konfigūraciją tiek prieš renginį, tiek jo metu. Sistema pagaminta bei įdiegta laikantis šiuolaikinių tarptautinių saugos reikalavimų ir atitinka SIL3 saugumo lygį, užtikrinantį patikimą ir saugiai valdomą įrangos veikimą. Nors žiūrovui ši infrastruktūra beveik nepastebima, būtent ji yra visos scenos technologijos pagrindas ir įrankis lanksčiai pritaikyti erdvę skirtingiems renginiams.

Projektas įgyvendintas glaudžiai bendradarbiaujant su architektais, generaliniu rangovu ir kitas technologijas diegiančiais specialistais, aiškiai koordinuojant skirtingų sričių sprendinius ir darbo procesus. Toks darbo modelis leido suderinti akustinius, konstrukcinius ir techninius sprendinius bei pasiekti nuoseklų rezultatą.

„Pagirių kultūros centras nėra didelis objektas, tačiau jame įdiegtų akustinių ir scenos technologijų lygis atitinka šiuolaikinius reikalavimus ir užtikrina komfortišką bei funkcionalią erdvę tiek atlikėjams, tiek žiūrovams“, – pabrėžia E. Žižys.

Įdiegti šiuolaikiniai įgarsinimo ir apšvietimo sprendimai

Daugiafunkcėje Pagirių kultūros centro salėje suprojektuoti įgarsinimo ir scenos apšvietimo sprendimai suteikia galimybę erdvę lanksčiai pritaikyti įvairiems bendruomenės poreikiams. Scenos technologijų sistema sudaro sąlygas rengti koncertus, spektaklius, konferencijas ir kitus viešus renginius.

Salėje sumontuota profesionali prancūzų gamintojo „L-Acoustics“ įgarsinimo sistema. Integruotos serijų A15i plačiajuostės ir KS21i žemųjų dažnių kolonėlės užtikrina tolygią garso sklaidą bei aiškų kalbos atkūrimą visoje salėje. Sistemą papildė sklandų darbą tiek renginio metu, tiek pasirėngimo proceso metu sce-

nos užtikrinantys erdvės įgarsinimo kolonėlės, scenos monitoriai, skaitmeninis garso valdymo pultas ir vidinio ryšio sistema.

Projektą įgyvendinusi bendrovė „Scenos techninis servisas“ (STS) taip pat įrengė modernią LED apšvietimo sistemą. Ją sudaro programuojami „Chauvet Professional“ ir „Robe“ profiliniai bei užliejantys, automatizuoti ir statiniai teatriniai projektoriai. Naudojant šią įrangą galima lanksčiai formuoti apšvietimo scenarijus, išryškinti scenografiją ir kurti skirtingiems renginiams pritaikytą vizualinę atmosferą, kurią papildo rūko ir dūmų generatoriai. Apšvietimo sistema tiksliai ir patogiai valdoma „ChamSys“ pultu.

„Projektuodami salę daugiausia dėmesio skyrėme sprendimams, ku-

rie atitinka šiandienos scenos poreikius, yra patikimi kasdien naudoti ir kuria ilgalaikę vertę Pagirių kultūros bendruomenei“, – sako STS projektavimo skyriaus vadovas Julius Gružinskas.

- Pagirių kultūros centro želdinius tiekė ir sodino MB „Gamtoje“ – profesionalų komanda, įgyvendinusi daugybę viešųjų ir komercinių apželdinimo projektų visoje Lietuvoje. Nuo statybinio šurmilio iki gamtos.

„Structum“ inf.

FK „TRANSINVEST“ STADIONAS:

Vilniaus apylinkių futbolo aistruoliai prieš kelis mėnesius į savo planuotes įtraukė naują maršrutą Vilniaus rajone, netoli Avižienių, – čia pastatytame moderniam futbolo klubo (FK) „TransINVEST“ jau kelis mėnesius aidi besitreniruojančių sportininkų balsai ir verda varžybų aistros.

„Stadiono vieta netoli Avižienių pasirinkta neatsitiktinai – tai sparčiai auganti Vilniaus rajono teritorija. Čia patogus susisiektis su Vilniaus miestu ir palanki aplinka infrastruktūros plėtrai“, – sako Vytautas Olšauskas, FK „TransINVEST“ rėmėjas UAB TRANSEKSPEDICIJA pardavimų direktorius ir FK „TransINVEST“ tarybos narys.

FK „TransINVEST“, ambicingai ir nuosekliai plėtojantis vyrų, moterų ir jaunimo futbolą, įkurtas tik 2022 m., tačiau jau spėjo pasiekti reikšmingų rezultatų. 2023 m. jis tapo pirmuoju per Lietuvos istoriją FK, kuris Lietuvos futbolo federacijos (LFF) taurę iškovoję žaisdamas antroje pagal pajėgumą Lietuvos futbolo lygoje. Šiuo metu „TransINVEST“ vyrų komanda rungtyniauja aukščiausiam Lietuvos futbolo divizione – TOP lygoje. Sėkmė lydi ir moterų komandą: ji 2024 m. iškovoję bronzos, o 2025 m. – sidabro medalius aukščiausioje moterų lygoje. Aktyvi ir vaikų futbolo akademijos veikla: šiuo metu Vilniaus rajone yra septyni jos padaliniai.

Klubo steigėjas – didžiulis futbolo entuziastas verslininkas Vidmantas Pelėda, įkūręs ir sėkmingai plėtojantis verslą savo pajėgomis pastatytame 100 tūkst. kv. m sandėlių ir biurų Transekspedicijos logistikos mieste. Ilgainiui klubo dalininke tapo Vil-

niaus rajono savivaldybė. Tai reikšmingai sustiprino klubo, kaip tvirtos, patikimos ir strategiškai plėtojamos organizacijos, statusą ir atvėrė dar daugiau futbolo infrastruktūros, bendruomeniškumo bei jaunimo ugdymo plėtros galimybių Vilniaus rajone.

Naujasis stadionas, kuriam dirbtinė dangą skyrė LFF, tapo ne tik jaunųjų futbolininkų ugdymo centru ir profesionalaus bei mėgėjiško futbolo varžybų vieta, bet ir bendruomenės traukos centru, prisideda prie aktyvaus ir sveiko gyvenimo būdo skatinimo bei jaunimo įtraukimo į sportinę veiklą.

Pirmuoju stadiono statybos etapu įrengta pagrindinė futbolo aikštė su žiūrovų tribūnomis. Antruoju etapu statomos dvi treniruočių aikštės (viena su dirbtine danga, kita – su natūralia veja), taip pat visus metus kokybiškas treniruotes užtikrinanti 1500 kv. m dengta vaikų akademijos treniruočių aikštė.

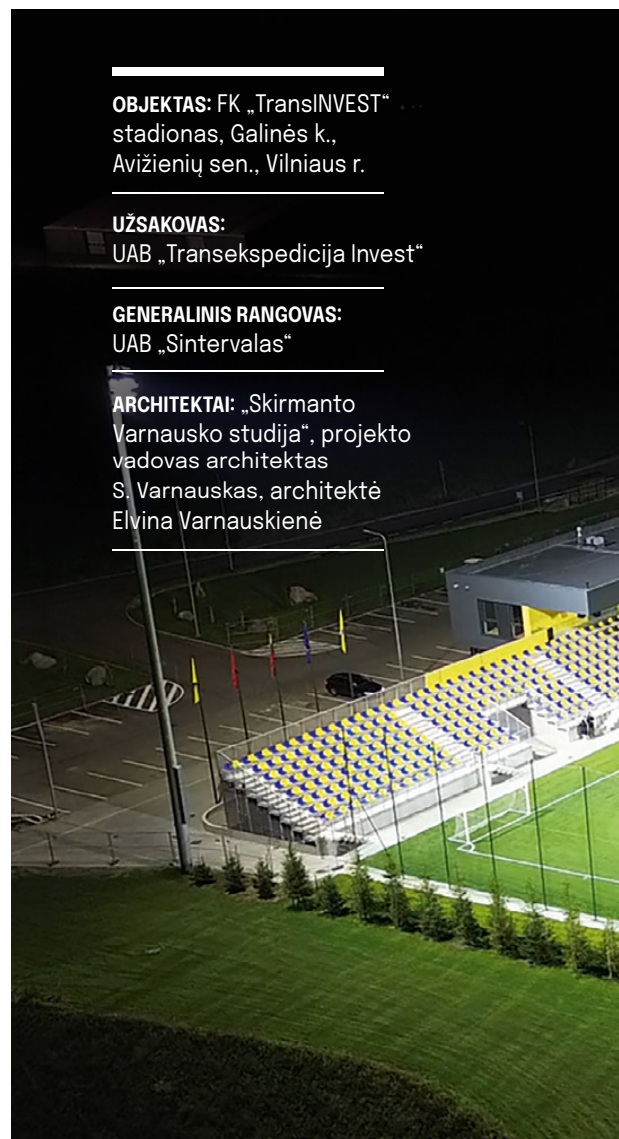
Įgyvendinus šį kompleksinį projektą, bus sudarytos sąlygos vienoje vietoje rengti ir kasdienes treniruotes, ir aukšto lygio varžybas.

Projektuojant ir statant šį futbolo kompleksą itin kruopščiai atsirinkti rangovai ir statybinės medžiagos. Pavyzdžiui, siekiant užtikrinti aukščiausią FK „TransINVEST“ stadiono stogo kokybę ir ilgaamžiškumą, jam buvo pasirinktos *premium* klasės „Icopal“ bituminės dangos – itin atsparios aplinkos poveikiui ilgos eksploataavimo trukmės „Icopal Zdunbit WF“ ir „Icopal Zdunbit PF“.

Pagrindinėje futbolo aikštėje paklota PRO lygio sisteminė aikščių danga, sumontuota „Musco Lighting“ apšvietimo įranga, naudojama viso pasaulio aukščiausio lygio stadionuose, tarp jų ir „Premier League“. Po sertifikavimo pagrindinė aikštė atitiks 2-osios kategorijos UEFA reikalavimus, todėl šiame stadione bus galima organizuoti pirmojo etapo UEFA klubines varžybas.

Projektuojant stadioną prireikė subtilių sprendinių

„Iš pradžių futbolo klubas „TransINVEST“ neturėjo savo aikštės, rungtyniaudavo Širvintų Lauryno Stukos-Gucevičiaus gimnazijos stadione, kurio rekonstrukcijos projektą

OBJEKTAS: FK „TransINVEST“ stadionas, Galinės k., Avižienių sen., Vilniaus r.

UŽSAKOVAS:
UAB „Transekspedicija Invest“

GENERALINIS RANGOVAS:
UAB „Sintervalas“

ARCHITEKTAI: „Skirmanto Varnausko studija“, projekto vadovas architektas S. Varnauskas, architektė Elvina Varnauskienė

rengė mūsų įmonė. Užsakovui imponavo mūsų suprojektuota architektūra ir infrastruktūra, todėl buvome pakviesti suprojektuoti panašaus pobūdžio, tačiau aukštesnio lygio stadioną, pritaikytą Lietuvos futbolo A lygos rungtynėms ir atitinkantį UEFA antrąją kategoriją: su didesne aikšte, 1500 žiūrovų vietų tribūnomis (500 vietų – po stogu), geresniu dirbtiniu stadiono apšvietimu, tinkamu televizijos transliacijoms, ir daugiau papildomų funkcijų“, – prisimena stadiono architektūriniam projektui vadovavęs architektas Skirmantas Varnauskas, „S. Varnausko studijos“ įkūrėjas ir vadovas.

Pasak architekto, projektuojant

PERGALĖMS IR PRAMOGOMS

stadioną prirėkė tam tikrų subtilių. Vienas iš tokių sprendinių – pamatų konstrukcija: dalis pastato ir tribūnų stovi ant piltinio grunto sluoksnio, suformuoto išlyginant itin reljefišką statybos teritoriją, todėl reikėjo atlikti tikslius gręžtinių polių gylio skaičiavimus. Siekiant 6 m konsolę įrengti be papildomų atramų, stogo konstrukcijoje panaudotos 12 m ilgio plieninės sijos IPE500.

„Tikriausiai kiekvienam architektui labiausiai pažįstamas iššūkis – neviršyti biudžeto“, – šypsosi architektas, kartu su savo komanda ir užsakovu ieškojęs racionalių sprendimų. Šiame projekte pavyko rasti balansą: užsakovas buvo atviras diskusijai ir kompromisams, to-

dėl medžiagų ir konstrukcijų pasirinkimas buvo optimizuotas neprarandant architektūrinės kokybės.

2001m. įkurta „S. Varnausko studija“ projektuoja ne tik sporto statinius, bet ir administracinius pastatus, individualius gyvenamuosius namus, įvairios paskirties interjerus Lietuvoje ir užsienyje.

„Klientams galime pasiūlyti viso spektro paslaugas - nuo architektūrinio projekto iki interjero. Tai labai praktiška ir naudinga: kai architektūrą ir interjerą kuria ta pati komanda, vėliau nereikia griauti pertvarų ar perplanuoti patalpų vien dėl to, kad interjero projekto dizainerio vizija yra kitokia“, – sako S. Varnauskas.

Pastatytas modernus futbolo infrastruktūros objektas

Generalinės rangos ir statybos bendrovei „Sintervalas“ teko atsakinga užduotis – pastatyti ir įrengti modernų ištisuos metus veikiančią daugiau kaip 600 kv. m industrinio stiliaus dviejų aukštų aptarnavimo pastatą, atspindintį projekto daigiafunkciškumą, – čia, užtikrinant erdvių funkcionalumą, saugumą bei kokybę, įrengtos modernios persirengimo, trenirų, teisėjų, medicinos, konferencijų, VIP, administracinės patalpos.

Įmonės „Sintervalas“ direktoriaus Daliaus Satkūno teigimu, specializuoto pastato statyba ir įrengimas profesionaliai įmonės komandai

nesukėlė didelių iššūkių. Šiek tiek sudėtingesnis pasirodė kabančios pastato stoginės įrengimas – čia reikėjo specifinio montavimo.

„Sintervalo“ komanda atliko ir futbolo aštuoliams skirtų tribūnų montavimo darbus. Stadiono tribūnų konstrukcija sukurta ir sumontuota taip, kad ateityje būtų galima didinti vietų skaičių.

„Statybos darbai turėjo nepakenkti jau įrengtai futbolo aikštei, tačiau patyrusi mūsų komanda geba įgyvendinti ir sudėtingus techninius reikalavimus, ir aplinkai draugiškus sprendimus“, – džiaugiasi sėkmingai įgyvendintu projektu „Sintervalo“ direktorius.

2009 m. įkurtos įmonės „Sintervalas“ specializacija – statybų generalinė ranga ir subranga, pramoninių, visuomeninių bei privačių objektų bendrieji statybos darbai. Įmonės komanda yra prisidėjusi prie strategiškai svarbių objektų Lietuvoje.

„Sukaupta kompetencija suteikia mums galimybę įgyvendinti bet kio sudėtingumo statybų procesą nuo konstrukcijų įrengimo ir pastato vidaus apdailos iki patalpų raktų įteikimo klientui“, – „Sintervalo“ komandos patirtį, patikimumą ir stiprybę apibūdina Dalius Satkūnas.

Stadiono dirbtinės žolės danga – profesionalams

FK „TransINVEST“ stadiono dirbtinės žolės sistemos projektą nuo sprendinių parinkimo iki galutinio įrengimo įgyvendino UAB „Sportinės dangos“ – profesionali sporto infrastruktūros įmonė, besispecializuojanti futbolo stadionų ir sporto aikščių aukščiausios klasės dirbtinės žolės sistemų įrengimo srityje.

FK „TransINVEST“ pagrindinei futbolo aikštei išrinkta gamintojo „Domo Sporto Grass“ aukščiausios kokybės dirbtinės žolės sistema „DOMO Slide DS Plus 40M“.

„Mūsų komanda atliko visus darbus: pagrindo paruošimo kontrolę,

technologinių procesų valdymą, elastinio sluoksnio įrengimą, dangos montavimą ir aikštės paruošimą eksploatuoti“, – vardija įmonės vadovas Mantas Kleiza.

FK „TransINVEST“ stadione įrengta dirbtinės žolės danga – profesionaliam futbolui ir intensyviai eksploatavimui sukurta sistema: optimalaus 40 mm pluošto aukščio, puikių amortizacinių savybių, užtikrinanti lengvą kamuolio riedėjimą ir kontrolę, didelį atsparumą dėvėjimuisi, natūralų žaidimo pojūtį ir maksimalų žaidėjų saugumą. Ji atitinka „FIFA Quality PRO“ standartus, UEFA rekomendacijas ir Europos sportinių dangų standartą EN 15330-1, todėl yra tinkama profesionalioms varžyboms.

Daugiausia dėmesio UAB „Sportinės dangos“ komanda skyrė itin tiksliam pagrindo išlyginimui ir technologinių procesų kontrolei. Darbų eigą reikėjo nuolat derinti prie kintančių oro sąlygų – kritulių, stipraus vėjo ir temperatūros svyravimų. Kad ir kokių kliūčių būtų pasitaikę, visi procesai buvo sėkmingai suvaldyti užtikrinant aukščiausios kokybės rezultatą.

„Tai ir yra mūsų stiprybė – visiškai valdyti projektą nuo sprendimo parinkimo iki galutinio įrengimo, užtikrinant FIFA arba UEFA lygio kokybę ir ilgalaikį patikimą eksploatavimą. Integruojame *premium* klasės sistemas ir orientuojamės į sprendimus, pritaikytus intensyviai profesionalaus sporto apkrovai“, – pabrėžia M. Kleiza.

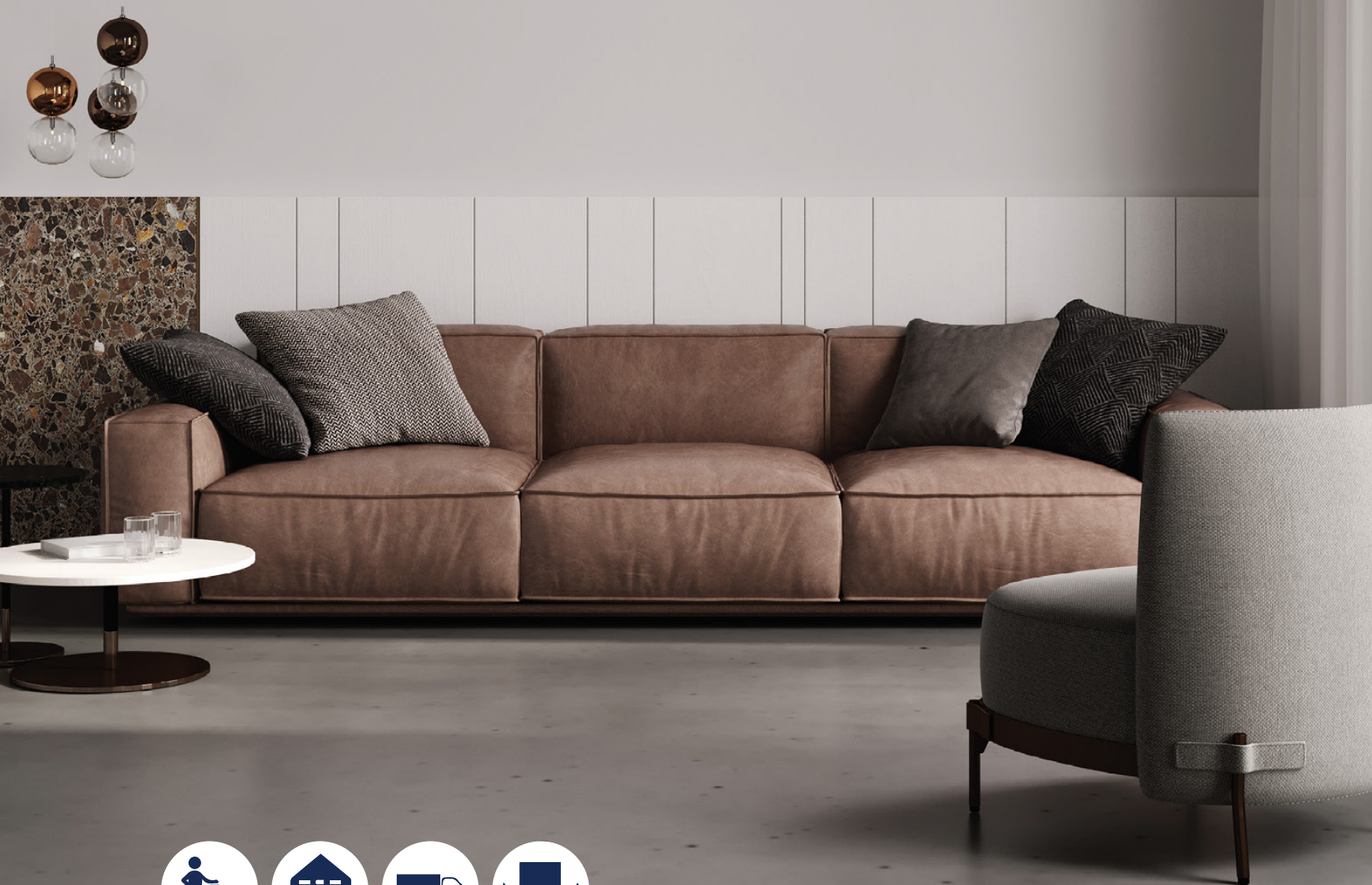
„Struction“ inf.

JŪSŲ BALDŲ SALONO PARTNERIS

Išskirtinis dėmesys baldų priėmimo metu
Sandėlis, kuriame tik baldai ir kitos interjero detalės
Pristatymų planavimas ir darbų organizavimas
Baldų pristatymas su surinkimo paslauga visoje Lietuvoje

Daugiau informacijos NUVEZAM.LT

PASAULYJE TOP 6

Stebuklinga lova

Gyvenant mažesnėje erdvėje sutaupoma pinigų, tačiau dažnai dėl to tenka aukoti komfortą. Pavyzdžiui, atsisakyti patogios plačios lovos. Kroatų dizaineris Luka Buljanas rado būdą išvengti tokios aukos. Jo ilgamečio darbo rezultatas – lova „Roll“, kurią jau galima įsigyti platformoje „Kickstarter“, – paspaudus mygtuką per 30 sekundžių susiklosto į kompaktišką medinę spintelę. Atrodytų, kasdien suspaudžiamas čiužinys turėtų prieš laiką susidėvėti, tačiau dizaineris teigia testavęs čiužinį ne vienus metus ir dabar galys drąsiai suteikti penkerių metų garantiją. Iš sluoksniuoto poliuretano putplasčio pagamintas „Roll“ čiužinys susideda iš 10 cm pločio pagrindo atraminiam slukšniui išlyginti, 5 cm storio putplasčio slukšnio slėgiui mažinti ir 400 g/m² megzto paviršiaus. Porėta putų struktūra užtikrina gerą net ir spintelėje laikomo čiužinio vėdinimą bei drėgmės kontrolę. Lova parduodama visiškai surinkta ir paruošta naudoti vos išpakuota. Rekomenduojamas eksploataavimo laikas – palyginti standartinis, nuo septynerių iki dešimties metų, o kaina – nuo 1680 JAV dolerių. Išsamesnė informacija – kickstarter.com/profile/rollbed/created.

Daugiabutis pionierius

Iš Suomijos bendrovės „Metsä Group“ gamintos kljuotos faneros medienos (LVL) pastatytas penkių aukštų pastatas Almerėje (Nyderlandai) demonstruoja, kaip galima patenkinti didžiulę įperkamo būsto paklausą Europoje. „Xylino“ pavadinimas (gr. „xýlo“ – „mediena“) gyvenamasis projektas yra pirmasis vien iš LVL pastatytas objektas Nyderlanduose. Jame įrengti 103 butai, tarp jų ir skirti nuomoti vidutinėmis kainomis bei socialiniai būstai, taip pat yra kiemas ir pusiau požeminė automobilių stovėjimo aikštelė. Pastatas sudarytas iš 436 surenkamų medienos modulių, pagamintų „geWOONhout“. Statybininkai gebėjo per dieną įrengti iki 12 modulių, kiekvieną iš jų sudaro keturios kampinės kolonos ir integruoti grindų bei stogo elementai, sukuriantys sujungiamą konstrukciją be betoninės šerdies. Siekiant kuo labiau sumažinti triukšmą, grindys yra specialiai pastorintos.

Stebuklingos plokštės

Švedijos betoninių elementų gamintoja „Heidelberg Materials Precast Contiga“ ir Suomijos bendrovė „Metsä Wood“ iš betono, izoliacijos ir laikančiosios laminuotos faneros sluoksnių sukūrė sienų plokštę. Gamintojų teigimu, ši naujovė, palyginti su tradicinėmis betoninėmis plokštėmis, yra 60 proc. lengvesnė ir daro 30–50 proc. mažesnę poveikį klimatui. Teigiama, kad naujosios plokštės tinka pastatams iki penkių aukštų. Be to, šių plokščių sienos padeda išsaugoti daugiau erdvės, nes gali būti iki 75 mm plonesnės nei betono plokščių sienos. Dar vienas šio naujos plokštės pranašumas – sienos iš jų statomos tokiu pat būdu kaip ir betoninės plokštės, tačiau anglies dioksido į aplinką išmetama mažiau.

Naujasis pasaulio prekybos centras

Praėjus 25 metams nuo visą pasaulį sukrėtusio teroro akto, matyti Pasaulio prekybos centro teritorijos atstatymo darbų pabaiga. Jau netrukus prasidės 376 m aukščio 2-ojo Pasaulio prekybos centro dangoraižio statybos. Numatyta, kad jame įsikurs „American Express“ būstinė. Projekto dizainas buvo ne kartą keistas. Pagal naujausias kompanijos „Foster + Partners“ vizualizacijas, tai bus 55 aukštų 186 tūkst. kv. m ploto masyvus stačiakampis stiklinis pastatas, suskaidytas trimis terasomis ir šešiais kampiniais sodais. Pagal LEED žaliųjų pastatų standartą suprojektuotame dangoraižyje bus įdiegtos išmaniosios pastatų technologijos, energiją taupančios sistemos, planuojama sukurti apie 10 tūkst. darbo vietų.

JAV greitkelių ir transporto pareigūnų asociacija (*The American Association of State Highway and Transportation Officials, AASHTO*) patvirtino Purdue universiteto civilinės inžinerijos profesorės Lunos Lusukurto išrastą prietaisą betono sukietėjimo laikui tikrinti vibracijos metodu ir, remdamasis šiuo išradimu, patvirtino naują nacionalinį standartą. Universiteto teigimu, naudojant šį prietaisą, galima sutrumpinti betoninių greitkelių, tiltų ir kitos infrastruktūros statybos laiką bei padidinti jų patvarumą. Profesorė ir jos komanda atrado, kad vibracijos gali būti naudojamos betono standumui ir kitoms su stipriu susijusioms mechaninėms savybėms nustatyti. Naujieji jutikliai montuojami prieš pilant betoną – armatūroje arba tiesiai ant grunto pamato. Kiekvienas jutiklio laidas jungiamas prie nešiojamojo įrenginio, automatiškai registruojančio duomenis. Profesorės teigimu, šis metodas greitesnis ir tikslesnis nei dabar naudojamas populiariausias būdas – sukietėjusio betono mėginių bandymas laboratorijoje arba vietoje.

freepik.com

Betonas iš dykumų

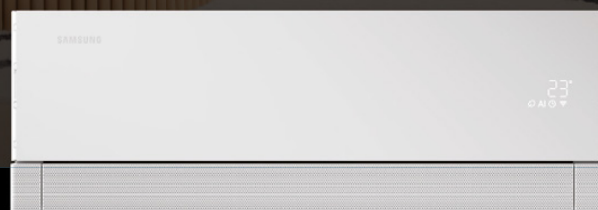
Norvegų ir japonų inžinierių komanda sumojo pasiūlyti vaikščioti dykumos smėliu, kad ir kaip toli nuo jos gyventume. Jie sumąstė, kaip dykumos smėlį paversti nauja statybine medžiaga, puikiai tinkančia šaligatviams. Dykumos dengia 30,5 mln. kv. km Žemės ploto, tačiau iki šiol jų smėlis niekur nebuvo naudojamas, nes tiesiog yra per smulkus. Smėlis betonui ir statybų skiediniams gaminti kasamas iš upių vagų ir krantų, karjerų ar siurbiamas iš jūros, taip darant didžiulę žalą aplinkai. Naujasis išradimas sumažins poreikį kasti upių smėlį. Norvegijos mokslo ir technologijų universiteto (NTNU) bei Tokijo universiteto mokslininkai pagamino botaninį smėlio betoną (BSC), arba smėlbetonį. Naudojant dvigubų plokščių karšto presavimo mašiną blokams sukurti dykumos smėlis 180 °C temperatūroje veikiamas aukštu slėgiu ir sumaišomas su medienos milteliais. Vietoj cheminės reakcijos su cementu smėlbetoniui gaminti naudojama natūrali medienos medžiaga – ligninas (organinis polimeras). Veikiamas karščio ir slėgio, ligninas suminkštėja ir kaip natūralūs klijai suriša smėlio daleles. Suformuoti smėlio blokeliai tampa puikiai tvirta grindinio danga. Dabar komanda tiria, ar būtų galima vietoje medienos naudoti žemės ūkio atliekas, taip dar labiau sumažinant neigiamą smėlbetonio poveikį aplinkai.

SAMSUNG

Rafinuota estetika, tobulas veikimas

WindFree Première+
oro kondicionierius

WindFree™
vėsinimas

DI
Veikimas

Dizainas

Find your flow.

Norite sužinoti daugiau? Apsilankykite
[Samsung-climatesolutions.com](https://www.samsung-climatesolutions.com)

Escofet
by Molins®

ESCOFET VAZONŲ KOLEKCIJA
DIDELIEMS MEDŽIAMS IR KRŪMAMS
VIEŠOSIOSE ERDVĖSE

www.escofet.com

/

hello@isort.eu

/

+370 611 32244

JUNG

MADE TO TOUCH.
DESIGNED TO CONTROL.
A VIVA NAKTIES MĒLYNUMO SPALVOS.

JUNG.LT

MADE IN GERMANY SINCE 1912

© VIETOVĒ, CASACERAMICA, NUOTRAUKA: MICHAEL SANDMAIER